

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 7. maaliskuuta 2017
(OR. en)

6960/17

Toimielinten väliset asiat:
2016/0105 (COD)
2016/0106 (COD)

FRONT 105
VISA 89
CODEC 318
COMIX 171

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Pysyvien edustajien komitea / Sekakomitea
Päivämäärä:	2. maaliskuuta 2017
Ed. asiak. nro:	6572/17 FRONT 92 VISA 71 CODEC 246 COMIX 145
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja maahanpääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä asetuksen (EY) N:o 767/2008 ja asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta – Valtuutus Euroopan parlamentin kanssa käytäviä neuvotteluja varten

Liitteessä esitetyn mukaisesti pysyvien edustajien komitea sopi kokouksessaan 2. maaliskuuta 2017 valtuutuksesta Euroopan parlamentin kanssa käytäviä neuvotteluja varten.

Komission ehdotukseen tehdyt muutokset on merkitty alleviivauksin ja hakasulkein [...].

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI

**rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden
ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn
epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n
tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä asetuksen (EY) N:o 767/2008 ja asetuksen (EU)
N:o 1077/2011 muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdan ja 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan [...],

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

1. Komission tiedonannossa "Euroopan unionin rajaturvallisuuteen liittyvien tulevien toimien valmistelu"³, joka annettiin 13 päivänä helmikuuta 2008, tuotiin esiin tarve perustaa osana Euroopan yhdenmetyt rajaturvallisuuden strategiaa rajanylitystietojärjestelmä, jäljempänä 'EES', joka rekisteröi sähköisesti jäsenvaltioiden alueella [...] lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutettujen kolmansien maiden kansalaisten maahantulo- ja maastalähtöajat ja -paikat ja laskee heidän sallitun oleskelunsa keston.
2. Eurooppa-neuvosto korosti kokouksessaan 19. ja 20. kesäkuuta 2008, että on tärkeää jatkaa työtä EU:n yhdenmetyt rajaturvallisuuden strategian kehittämiseksi ja muun muassa hyödyntää paremmin uudenaikaista teknologiaa ulkorajojen valvonnan parantamiseksi.

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

³ KOM(2008) 69 lopullinen.

3. Komission tiedonannossa "Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue kansalaisia varten", joka annettiin 10 päivänä kesäkuuta 2009, kannatetaan sellaisen sähköisen järjestelmän perustamista, johon rekisteröidään ulkorajan ylittämällä tapahtuvat maahantulot jäsenvaltioiden alueelle ja lähdöt sieltä. Järjestelmän avulla varmistettaisiin alueelle suuntautuvan maahantulon tehokkaampi valvonta.
4. Eurooppa-neuvosto kehotti kokouksessaan 23. ja 24. kesäkuuta 2011 kiirehtimään älykkäitä rajoja koskevaa työtä. Komissio julkaisi 25 päivänä lokakuuta 2011 tiedonannon "Älykkäät rajat – vaihtoehdot ja jatkotoimet".
5. Eurooppa-neuvosto korosti kesäkuussa 2014 hyväksymissään strategisissa suuntaviivoissa, että Schengen-alue, jolla ihmiset voivat matkustaa ilman sisärajavalvontaa, ja EU:n alueelle matkustavien ihmisten kasvava määrä edellyttävät EU:n yhteisten ulkorajojen tehokasta valvontaa vahvan suojelun varmistamiseksi. Unionin on hyödynnettävä kaikkia käytettävissään olevia välineitä tukeakseen jäsenvaltioita näiden tehtävässä. Tätä varten ulkorajojen yhdenmukista valvontaa olisi nykyaikaistettava kustannustehokkaalla tavalla, jotta varmistetaan älykäs rajavalvonta, johon kuuluu muun muassa rajanylitystietojärjestelmä ja jossa avustaa laaja-alaisista tietojärjestelmistä vastaava uusi virasto (eu-LISA).
6. Komission 13 päivänä toukokuuta 2015 antamassa tiedonannossa "Euroopan muuttoliikeagenda" todetaan, että *"rajanylityksiä tehostamaan tarkoitetun älykkäät rajat -aloitteen myötä päästään uuteen vaiheeseen, jossa rajanylitys helpottuu suurelle enemmistölle kolmansista maista vilpittömässä mielessä tulevia matkustajia. Samalla vahvistetaan laittoman muuttoliikkeen torjuntaa laatimalla rekisteri kaikista kolmansien maiden kansalaisten rajanylityksistä suhteellisuusperiaatetta täysimääräisesti noudattaen."*
7. On tarpeen määrittää EES:n tavoitteet ja tekninen rakenne ja vahvistaa säännöt, jotka koskevat sen toimintaa ja käyttöä, sekä määrittää järjestelmää koskevat vastuut, järjestelmään tallennettavat tietoluokat, tietojen tallentamisen tarkoitus, tallentamista koskevat kriteerit, viranomaiset, joilla on pääsy tietoihin, sekä tarkemmat säännöt tietojen käsittelystä ja henkilötietojen suojasta.
8. EES:ää olisi sovellettava kolmansien maiden kansalaisiin, joille on myönnetty pääsy jäsenvaltioiden alueelle [...] lyhytaikaista oleskelua varten. Sitä olisi sovellettava myös kolmansien maiden kansalaisiin, joiden pääsy alueelle lyhytaikaista oleskelua varten on evätty.

EES olisi otettava käyttöön niiden jäsenvaltioiden ulkorajoilla, jotka soveltavat Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, ja niiden jäsenvaltioiden ulkorajoilla, jotka eivät vielä sovelta Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, mutta joiden osalta sovellettavien Schengen-arviointimenettelyjen mukainen tarkistaminen on jo saatettu onnistuneesti päätökseen ja joille on annettu passiivinen pääsy viisumitietojärjestelmään (VIS) EES:n käyttöä varten. Lisäksi EES olisi otettava käyttöön EES:ää käyttävien jäsenvaltioiden kaikilla sisärajoilla, joilta tarkastuksia ei vielä ole poistettu. Näillä rajoilla olisi kuitenkin sovellettava EES:ää koskevia erityismääräyksiä. Tämä on perusteltua näillä rajoilla tehtävien tarkastusten taloudellisuuden vuoksi, eikä tämä vaikuta turvallisuuden tasoon eikä EES:n moitteettomaan toimintaan eikä myöskään muihin asetuksen (EU) 2016/399 mukaisiin rajavalvontaa koskeviin velvoitteisiin.

8 a. Tätä asetusta sovellettaessa kolmansien maiden kansalaisten sallitun oleskelun pituus jäsenvaltioiden alueella määräytyy sovellettavan Schengenin säännösten nojalla.

8 b. Laskettaessa 90 päivän kokonaisaikaa minkä tahansa 180 päivän jakson aikana EES:ään sisältyvässä laskentajärjestelmässä tulisi ottaa huomioon oleskelut niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka käyttävät EES:ää. Sallitun oleskelun pidennykset tulisi ottaa huomioon laskettaessa 90 päivän kokonaisaikaa minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, kun kolmannen maan kansalainen saapuu myöhemmin jäsenvaltioiden alueelle.

Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 1 kohdassa esitetystä yleissäännöstä poiketen oleskelut niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka eivät käytä EES:ää, olisi laskettava erikseen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjoihin merkittyjen leimojen perusteella, kunnes nämä valtiot liittyvät EES:ään.

8 c. Laskentajärjestelmän tulisi ottaa huomioon oleskelut jäsenvaltioissa, jotka eivät vielä sovelle Schengenin säännöstä täysimääräisesti mutta käyttävät EES:ää, sen tarkistamiseksi, onko 90 päivän kokonaisaikaa minkä tahansa 180 päivän jakson aikana noudatettu, ja viisumin voimassaoloajan tarkistamiseksi.

Laskentajärjestelmän ei tulisi laskea sellaisen oleskelun kestoa, joka perustuu kansalliseen lyhytaikaiseen viisumiin, jonka on myöntänyt jäsenvaltio, joka ei vielä sovelle Schengenin säännöstä täysimääräisesti mutta käyttää EES:ää.

Laskettaessa viisumin perusteella sallitun oleskelun kestoa laskentajärjestelmän olisi jätettävä huomiotta oleskelut niissä jäsenvaltioissa, jotka eivät vielä sovelle Schengenin säännöstä täysimääräisesti mutta käyttävät EES:ää.

9. EES:n tavoitteena olisi oltava ulkorajavalvonnan parantaminen, sääntöjenvastaisen maahanmuuton estäminen ja muuttovirtojen hallinnan helpottaminen. EES:n olisi tarvittaessa erityisesti edistettävä sellaisten henkilöiden tunnistamista, jotka eivät täytä tai eivät enää täytä jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä.

10. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi EES:ssä olisi käsiteltävä aakkosnumeerisia ja biometrisiä tietoja (sormenjälkiä ja kasvokuvia). Vaikka biometristen tietojen käyttö vaikuttaa matkustajien yksityisyyteen, se on perusteltua kahdesta syystä. Ensinnäkin biometriset tiedot ovat luotettava menetelmä tunnistaa kolmansien maiden kansalaiset, joiden havaitaan oleskelevan jäsenvaltioiden alueella ilman matkustusasiakirjoja tai muuta tunnistamisvälinettä. Tällainen toimintatapa on tyypillinen sääntöjenvastaisesti maahan tulleille henkilöille. Toiseksi sellaisten henkilöiden maahantulo- ja maastalähtötiedot, jotka matkustavat sääntöjenmukaisesti, saadaan biometristen tietojen avulla liitettyä yhteen luotettavammin. Kun kasvokuvia käytetään yhdessä sormenjälkitietojen kanssa, sormenjälkiä voidaan rekisteröidä vähemmän ja tunnistaminen on silti yhtä tarkkaa.

11. EES:ään olisi rekisteröitävä viisumipakosta vapautetuilta kolmansien maiden kansalaisilta neljä sormenjälkeä, jos se on fyysisesti mahdollista, jotta todentaminen ja tunnistaminen olisi tarkkaa (ja varmistettaisiin, että kolmannen maan kansalaista ei ole jo rekisteröity toisella henkilöllisyydellä tai toisella matkustusasiakirjalla) ja jotta taattaisiin tiedon riittävyys kaikissa olosuhteissa. Viisuminhaltijoiden sormenjäljet tarkastetaan viisumitietojärjestelmästä, jäljempänä 'VIS', joka on perustettu neuvoston päätöksellä 2004/512/EY¹. Sekä viisumipakosta vapautettujen että viisumin nojalla maahan tulevien kolmansien maiden kansalaisten kasvokuvat olisi rekisteröitävä EES:ään.
Sormenjälkitietoja ja kasvokuvia [...] olisi käytettävä [...] biometrisenä tunnisteenä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyyden todentamiseksi, jotka on aiemmin rekisteröity EES:ään ja joita koskevaa henkilökohtaista tiedostoa ei ole vielä poistettu. [...] Jotta voidaan ottaa huomioon jokaisen rajanylityspaikan erityisominaisuudet ja erilaiset rajat, kansallisten viranomaisten olisi määriteltävä kunkin rajanylityksen kohdalla, tulisiko sormenjälkitietoja tai kasvokuvaa käyttää pääasiallisena biometrisenä tunnisteenä vaadittujen todentamisten suorittamiseksi.
12. EES:ään olisi sisällyttävä seuraavat elementit: keskusjärjestelmä, jonka avulla käytetään biometristen ja aakkosnumeeristen tietojen tietokoneistettua keskustietokantaa; jokaisessa jäsenvaltiossa oleva yhdenmukainen kansallinen rajapinta; suojattu viestintäkanava EES:n keskusjärjestelmän ja VIS:n keskusjärjestelmän välillä; sekä EES:n keskusjärjestelmän ja yhdenmukaisten kansallisten rajapintojen välillä toimiva viestintäinfrastruktuuri. Jokaisen jäsenvaltion olisi liitettävä kansalliset [...] rajatarkastusten kannalta tarpeelliset infrastruktuurinsa yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan.
13. EES:stä ja VIS:stä olisi tehtävä yhteentoimivia siten, että niiden keskusjärjestelmien välille luodaan automaattinen [...] viestintäkanava, jotta EES:ää käyttävät rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset voivat katsoa VIS:ssä olevia viisumitietoja ja poimia niitä maahantulo-/maastalähtötietueen tai maahantulon epäämistä koskevan tietueen luomiseksi tai päivittämiseksi; jotta rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset voivat tarkistaa [...]rajoilla, joilla käytetään EES:ää, viisumin voimassaolon ja todentaa viisuminhaltijan henkilöllisyyden vertaamalla tämän sormenjälkiä automaattisesti [...] VIS:ssä oleviin tietoihin ja jotta rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset voivat todentaa viisumipakosta vapautettujen kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyyden vertaamalla heidän sormenjälkiään VIS:ssä oleviin tietoihin. Yhteentoimivuuden olisi mahdollistettava myös se, että VIS:ää käyttävät rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset ja viisumiviranomaiset voivat katsoa EES:ää suoraan VIS:stä käsitelläkseen viisumihakemuksia ja tehdäksseen niihin liittyviä päätöksiä sekä päivittääkseen viisumitietoja EES:ssä silloin, kun viisumi mitätöidään tai peruutetaan tai sitä pidennetään. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 767/2008² olisi muutettava vastaavasti. Asianomaisen viranomaisen olisi aina vahvistettava EES:n ja VIS:n välisten automaattisten prosessien käynnistäminen.

¹ Neuvoston päätös 2004/512/EY, tehty 8 päivänä kesäkuuta 2004, viisumitietojärjestelmän (VIS) perustamisesta (EUVL L 213, 15.6.2004, s. 5).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus), (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60).

14. Tässä asetuksessa olisi määriteltävä jäsenvaltioiden viranomaiset, joille voidaan antaa lupa päästä EES:ään tallentamaan, muuttamaan, poistamaan tai katsomaan tietoja. Lupa annetaan EES:n erityistarkoituksia varten ja siinä laajuudessa kuin se on tarpeen viranomaisten tehtävien suorittamista varten.
15. EES:n tietojen käsittelyn olisi oltava oikeasuhteista asetettuihin tavoitteisiin nähden ja tarpeellista toimivaltaisten viranomaisten tehtävien suorittamisen kannalta. Kun toimivaltaiset viranomaiset käyttävät EES:ää, niiden olisi varmistettava, että sen henkilön ihmisarvoa ja koskemattomuutta, jota koskevia tietoja pyydetään, kunnioitetaan. Viranomaiset eivät saisi syrjiä ketään tämän sukupuoleen, ihonväriin, etniseen taikka yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvällä perusteella.
16. Terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjunnassa on välttämätöntä, että nimetyillä [...] viranomaisilla on tehtäviensä hoitamiseksi käytössään mahdollisimman ajan tasalla olevat tiedot. Pääsy VIS:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa on jo osoittautunut hyödylliseksi tilanteissa, joissa VIS:n tietojen avulla on voitu tunnistaa väkivaltaisesti kuolleita henkilöitä tai joissa tutkijat ovat VIS:n tietojen ansiosta edistyneet merkittävästi ihmiskauppaan, terrorismiin tai huumekauppaan liittyvissä tutkimuksissa. Pääsy EES:n tietoihin on tarpeellista neuvoston puitepäätöksessä 2002/475/YOS¹ tarkoitettujen terrorismirikosten ja neuvoston puitepäätöksessä 2002/584/YOS² tarkoitettujen muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi. EES:n tuottaman tiedon avulla voitaisiin todentaa henkilöllisyys sekä silloin kun kolmannen maan kansalainen on tuhonnut asiakirjansa että silloin kun nimetyt [...] viranomaiset tutkivat rikosta sormenjälkien tai kasvokuvan perusteella ja haluavat selvittää henkilöllisyyden. Järjestelmää voidaan käyttää myös rikostiedusteluvälineenä näytön hankkimiseksi siten, että selvitetään rikoksesta epäillyn tai rikoksen uhrin matkareitit. Tämän vuoksi EES:n tietojen tulisi olla jäsenvaltioiden nimettyjen viranomaisten ja Euroopan poliisiviraston, jäljempänä 'Europol', käytettävissä tässä asetuksessa säädetyillä edellytyksillä.
- Edellytyksissä, jotka koskevat EES:ään pääsyä terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjuntaa, havaitsemista tai tutkimista varten, olisi annettava jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille mahdollisuus käsitellä tapauksia, joissa epäilty käyttävät useita henkilöllisyyksiä. Tätä varten se, että osuma on saatu haettaessa tietoja jostain asiaankuuluvasta tietokannasta ennen EES:ään pääsyä, ei saisi estää siihen pääsyä.
17. Lisäksi Europol on avainasemassa rajat ylittävän rikollisuuden tutkimiseen liittyvässä jäsenvaltioiden viranomaisten välisessä yhteistyössä siten, että se tukee unioninlaajuista rikosten torjumista, analysointia ja tutkintaa. Tämän vuoksi myös Europolilla olisi oltava pääsy EES:ään oman tehtäväalueensa osalta ja neuvoston päätöksen 2009/371/YOS³ mukaisesti.

¹ Neuvoston puitepäätös 2002/475/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, terrorismin torjumisesta (EYVL L 164, 22.6.2002, s. 3).

² Neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1).

³ Neuvoston päätös 2009/371/YOS, tehty 6 päivänä huhtikuuta 2009, Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta (EUVL L 121, 15.5.2009, s. 37).

18. Pääsy EES:ään terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi merkitsee puuttumista perusoikeuksiin, joissa on kyse henkilöiden yksityiselämän kunnioittamisesta ja – silloin kun yksilön henkilötietoja käsitellään EES:ssä – henkilötietojen suojaamisesta. Tällaisen puuttumisen olisi tapahduttava lain mukaisesti. Lainsäädäntö olisi muotoiltava riittävän yksityiskohtaisesti, jotta henkilöt voivat mukauttaa käyttäytymisensä sen mukaisesti. Lainsäädännöllä olisi myös suojattava yksilöitä mielivaltaiselta kohtelulta, ja siinä olisi ilmaistava riittävän selkeästi toimivaltaisille viranomaisille annetun harkintavallan rajat ja sen käyttötavat. Yksityiselämän suojaan puuttumisen on oltava välttämätöntä oikeutetun ja oikeasuhteisen edun suojaamiseksi demokraattisessa yhteiskunnassa, ja sen on oltava oikeassa suhteessa oikeutettuun tavoitteeseensa.
19. Poliisiyhteistyön kannalta on keskeistä, että voidaan vertailla tietoja sellaisten latenttien sormenjälkien perusteella, joita voidaan löytää rikospaikalta sormenjälkitutkimuksessa. Kun tapauksissa, joissa on perusteltua syytä uskoa, että rikokseen syyllistynyt henkilö tai rikoksen uhri on saatettu rekisteröidä EES:ään, voidaan verrata latenttia sormenjälkeä EES:ään tallennettuihin sormenjälkitietoihin, tämän mahdollisuuden pitäisi antaa jäsenvaltioiden nimetyille [...] viranomaisille erittäin arvokas työkalu niiden pyrkiessä torjumaan, havaitsemaan tai tutkimaan terrorismirikoksia tai muita vakavia rikoksia esimerkiksi silloin, kun latentit sormenjäljet ovat ainoita rikospaikalta löytyneitä todisteita.
20. On tarpeen nimetä jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sekä kansallinen keskusyhteyspiste, jonka kautta pyynnöt pääsystä EES:ään toimitetaan. Samoin on tarpeen pitää luetteloa nimettyjen viranomaisten operatiivisista yksiköistä, joilla on valtuudet pyytää tällaista pääsyä terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi.
21. Nimettyjen viranomaisten operatiivisten yksiköiden olisi toimitettava keskusjärjestelmään tallennettuihin tietoihin pääsyä koskevat pyynnöt keskusyhteyspisteeseen. Pyyntö olisi perusteltava. Kyseiset operatiiviset yksiköt, joilla on valtuudet esittää pyyntö pääsystä EES:n tietoihin, eivät saisi toimia todentavina viranomaisina. Keskusyhteyspisteen tulisi olla elin tai yhteisö, jolle on kansallisessa lainsäädännössä annettu valtuudet käyttää julkista valtaa ja joka pystyy henkilöstönsä laadun ja määrän avulla tarkistamaan tehokkaasti, että edellytykset pyytää pääsyä EES:ään täyttyvät käsillä olevassa konkreettisessa tapauksessa. Keskusyhteyspisteiden olisi oltava riippumattomia nimetyistä viranomaisista, ja niiden olisi vastattava itsenäisesti siitä, että tässä asetuksessa säädettyjä EES:ään pääsyn edellytyksiä noudatetaan tiukasti. [...] Tapauksissa, joissa tietojen varhainen saanti on tarpeen terrorismirikoksiin tai muihin vakaviin rikoksiin liittyvään erityiseen ja tosiasialliseen uhkaan vastaamiseksi, keskusyhteyspisteen olisi voitava käsitellä pyyntö välittömästi ja tehdä tarkistus vasta jälkikäteen.

22. Jotta henkilötiedot voitaisiin suojata ja jotta voitaisiin estää tietojen järjestelmälliset haut, EES-tietoja olisi käsiteltävä ainoastaan yksittäistapauksissa ja kun se on tarpeen terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi. Nimettyjen viranomaisien ja Europolin olisi pyydettävä pääsyä EES:ään ainoastaan, jos niillä on perustellut syyt uskoa, että pääsyn avulla saadaan tietoja, joilla edistetään merkittävästi terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumista, havaitsemista tai tutkimista.
23. [...]
24. Jotta henkilötietojen vertailu ja niiden vaihto tapahtuisi tehokkaasti, jäsenvaltioiden olisi pantava täysimääräisesti täytäntöön olemassa olevat kansainväliset sopimukset sekä jo voimassa oleva henkilötietojen vaihtoa koskeva unionin lainsäädäntö, erityisesti päätös 2008/615/YOS, ja hyödynnettävä niitä täysimääräisesti.
25. EES:ään tallennettuja henkilötietoja olisi säilytettävä vain niin kauan kuin on tarpeen EES:n käyttötarkoituksia varten. Rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi kolmansien maiden kansalaisten tietoja on asianmukaista säilyttää viiden vuoden ajan, jotta välttytään siltä, että kolmansien maiden kansalaisten on rekisteröidyttävä uudelleen EES:ään ennen tuon ajan päättymistä. Sellaisten vailla direktiivissä 2004/38/EY¹ tarkoitettua oleskelukorttia olevien kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joihin sovelletaan direktiiviä 2004/38/EY tai jotka ovat unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä, on asianmukaista, että tällaisten henkilöiden jokaista tietuetta, jossa on toisiinsa liitetty maahantulo- ja maastalähtötietueet, säilytetään enintään vuoden ajan sen jälkeen, kun henkilö on viimeksi lähtenyt alueelta. Jos ei ole olemassa maastalähtötietuetta, tiedot säilytetään viiden vuoden ajan viimeisestä maahantulotietueesta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

26. Viiden vuoden säilytysaika on tarpeen, jotta rajavartiostot voivat tehdä Schengenin rajasäännöstön vaatiman riskianalyysin ennen matkustajan päästämistä [...] jäsenvaltioiden alueelle. Myös viisumihakemuksen käsittely konsuliedustustoissa edellyttää hakijan matkustustietojen analysointia, jotta aiempien viisumien käyttöä ja sallitun oleskelun edellytysten noudattamista voidaan arvioida. Passien leimaaminen korvataan EES-tietojen katselulla. Järjestelmässä olevien matkustustietojen olisi sen vuoksi katettava ajanjakso, joka on riittävän pitkä viisumien myöntämisen kannalta. Viiden vuoden säilytysajan avulla uudelleen rekisteröintejä tarvitaan harvemmin, ja tämä hyödyttää kaikkia matkustajia, sillä keskimääräinen rajanylitysaika samoin kuin odotusaika rajanylityspaikoilla lyhenee. Vaikka matkustaja saapuisi jäsenvaltioiden alueelle [...] vain kerran, myös tällaisen matkustajan odotusaika rajoilla lyhenee sen ansiosta, että muiden matkustajien ei tarvitse rekisteröityä uudelleen EES:ään. Viiden vuoden säilytysaika on tarpeen myös, jotta rajanylityksiä voidaan helpottaa prosessien vauhdittajien ja itsepalvelujärjestelmien avulla. Tällaiseen helpottamiseen tarvitaan järjestelmään rekisteröityjä tietoja. Lyhyempi tietojen säilytysaika johtaisi siihen, että rajatarkastukset kestäisivät pitempään. Lyhyempi säilytysaika myös pienentäisi sen matkustajaryhmän kokoa, joka voisi käyttää hyväkseen prosessien helpottamista, mikä estäisi saavuttamasta EES:n nimenomaista tavoitetta eli rajanylitysten helpottamista.
27. Viiden vuoden aika tietojen säilyttämiselle olisi tarpeen myös niiden henkilöiden tietojen osalta, jotka eivät ole lähteneet jäsenvaltioiden alueelta sallitun oleskelunsa [...] kuluessa. Tällä helpotetaan tunnistamis- ja palauttamisprosessia. Sama aika olisi tarpeen myös sellaisten henkilöiden osalta, joiden pääsy lyhytaikaista oleskelua varten [tai kiertomatkaviisumin perusteella] on evätty. Tiedot olisi poistettava viiden vuoden kuluttua, paitsi jos on olemassa perusteet poistaa ne jo aiemmin.
28. Olisi laadittava tarkat säännöt EES:n kehittämiseen ja toimintaan liittyvästä vastuusta ja jäsenvaltioiden vastuusta, joka koskee yhteyttä EES:ään. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1077/2011¹ perustetun vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston olisi vastattava keskitetyn EES:n kehittämisestä ja operatiivisesta hallinnoinnista tämän asetuksen mukaisesti. Asetuksen (EU) N:o 1077/2011 asiaan liittyviä säännöksiä olisi muutettava vastaavasti.
29. Olisi laadittava säännöt jäsenvaltioiden vastuusta, joka liittyy tämän asetuksen säännösten rikkomisesta aiheutuviin vahinkoihin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1077/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston perustamisesta (EUVL L 286, 1.11.2011, s. 1).

30. Jäsenvaltioiden tämän asetuksen soveltamiseksi suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY¹, paitsi silloin, kun jäsenvaltioiden nimetyt tai todentavat viranomaiset suorittavat tällaisen käsittelyn terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi.

30 a. Ellei tässä asetuksessa säädetä tarkemmista säännöistä, henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan direktiiviä 95/46/EY, puitepääöstä 2008/977/YOS ja asetusta (EY) N:o 45/2001 niiden aineellisen soveltamisalan mukaisesti.

31. Tämän asetuksen mukaiseen henkilötietojen käsittelyyn, jota jäsenvaltioiden viranomaiset suorittavat terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi, olisi sovellettava henkilötietojen suojaa koskevan kansallisen lainsäädännön normeja, jotka ovat neuvoston puitepääöksen 2008/977/YOS² mukaisia.

31 a. Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 tehdyn neuvoston puitepääöksen 2006/960/YOS mukaisesti niiden jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, joiden nimetyillä viranomaisilla on pääsy EES:ään kyseisen päätöksen nojalla, voivat antaa EES:ssä olevia tietoja niille jäsenvaltioille, jotka eivät käytä EES:ää, ja niille jäsenvaltioille, joihin tätä asetusta ei sovelleta. Tietojen antamisen edellytyksenä olisi oltava asianmukaisesti perusteltu pyyntö, ja se olisi rajattava siihen, mikä on tarpeellista terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi. Jäsenvaltio, joka käyttää EES:ää, voi antaa tällaisia tietoja ainoastaan, jos on varmistettu, että pyynnön esittänyt jäsenvaltio antaa vastavuoroisesti maahantulo-/maastalähtötietueisiinsa sisältyviä tietoja EES:ää käyttäville jäsenvaltioille. Puitepääöstä 2008/977/YOS sovelletaan EES:stä saatujen tietojen kaikkeen myöhemmin tapahtuvaan käsittelyyn.

32. Henkilötietoja, jotka jäsenvaltiot ovat saaneet haltuunsa tämän asetuksen nojalla, ei tulisi siirtää kolmannelle maalle, kansainväliselle organisaatiolle eikä unioniin tai sen ulkopuolelle sijoittautuneelle yksityiselle yhteisölle, eikä tällaisia henkilötietoja saisi asettaa kyseisten tahojen saataville. Poikkeuksena tästä on tilanne, jossa henkilötietojen siirto tai asettaminen saataville on yksittäistapauksissa tarpeellista, koska tällä tavoin helpotetaan kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyyden selvittämistä heidän palauttamistaan varten, mutta tällöin sovelletaan tiukkoja ehtoja, tai poikkeuksellisen kiireellinen tapaus, jossa on olemassa terrorismirikokseen tai muuhun vakavaan rikokseen liittyvä välitön ja vakava uhka, puitepääöksen 2008/977/YOS mukaisesti. Tietojen siirtämisen osalta sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden palauttamista olisi pidettävä tärkeänä yleisenä etuna. Tällaisia tietoja tulisi siirtää kolmanteen maahan ainoastaan silloin, kun on varmistettu, että pyynnön esittänyt kolmas maa antaa vastavuoroisesti maahantulo-/maastalähtötietueisiinsa sisältyviä tietoja EES:ää käyttäville jäsenvaltioille.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

² Neuvoston puitepääös 2008/977/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta (EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60).

- 32 a. Kolmanteen maahan tai sellaiseen jäsenvaltioon, joka ei käytä EES:ää tai johon tätä asetusta ei sovelleta, tapahtuvat tietojen siirrot, jotka ovat sallittuja kiireellisyysistä, kun on olemassa terrorismirikokseen tai muuhun vakavaan rikokseen liittyvä välitön ja vakava uhka, olisi suoritettava direktiivin (EU) 2016/680¹ nojalla vahvistettujen sovellettavien edellytysten mukaisesti, kun tätä direktiiviä aletaan soveltaa.
33. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001² sovelletaan unionin toimielinten ja elinten toimintaan niiden vastatessa EES:n operatiiviseen hallinnointiin liittyvistä tehtävistä.
34. Direktiivin 95/46/EY 28 artiklan mukaisesti perustettujen riippumattomien valvontaviranomaisten olisi valvottava jäsenvaltioiden suorittaman henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta, kun taas asetuksella (EY) N:o 45/2001 perustetun Euroopan tietosuojavaltuutetun olisi valvottava henkilötietojen käsittelyyn liittyvää unionin toimielinten ja elinten toimintaa. Euroopan tietosuojavaltuutetun, [...] ja valvontaviranomaisten olisi tehtävä keskinäistä yhteistyötä EES:n valvonnessa.
35. Neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS 25 artiklan mukaisesti perustettujen kansallisten valvontaviranomaisten olisi valvottava, että jäsenvaltioiden lainvalvontatarkoituksissa suorittama henkilötietojen käsittely on lainmukaista, ja päätöksen 2009/371/YOS 33 artiklan mukaisesti perustettujen kansallisten valvontaviranomaisten olisi valvottava, että Europolin suorittamat tietojenkäsittelytoimet ovat lainmukaisia.
36. Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 21 päivänä syyskuuta 2016.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

37. Tässä asetuksessa vahvistetaan tiukat säännöt, jotka koskevat pääsyä EES:ään, sekä tarvittavat suojatoimet. Asetuksessa säädetään myös yksilön oikeudesta tutustua tietoihinsa sekä korjata, poistaa ja muuttaa niitä ja erityisesti oikeudesta käyttää oikeussuojakeinoja samoin kuin tietojenkäsittelytoiminnan valvonnasta, jota riippumattomat julkiset viranomaiset toteuttavat. Tässä asetuksessa kunnioitetaan näin ollen perusoikeuksia ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita ja otetaan huomioon erityisesti seuraavat perusoikeudet: oikeus ihmisarvoon (perusoikeuskirjan 1 artikla), orjuuden ja pakkotyön kielto (perusoikeuskirjan 5 artikla), oikeus vapauteen ja turvallisuuteen (perusoikeuskirjan 6 artikla), yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen (perusoikeuskirjan 7 artikla), henkilötietojen suoja (perusoikeuskirjan 8 artikla), syrjintäkielto (perusoikeuskirjan 21 artikla), lapsen oikeudet (perusoikeuskirjan 24 artikla), ikääntyneiden henkilöiden oikeudet (perusoikeuskirjan 25 artikla), vammaisten oikeudet (perusoikeuskirjan 26 artikla) ja oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin (perusoikeuskirjan 47 artikla).
38. Tämän asetuksen soveltamisen tehokas seuranta edellyttää säännöllisin väliajoin suoritettavaa arviointia. Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava säännöt tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava, että ne pannaan täytäntöön.
39. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanolle, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti.
40. Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla perustaa yhteistä EES:ää eivätkä vahvistaa tietojen käyttämistä koskevia yhteisiä velvoitteita, edellytyksiä ja menettelyjä, vaan tämä voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
41. Sen jälkeen kun [...] EES:n toiminta on alkanut, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kappaletta olisi muutettava [...] jäsenvaltioiden tekemien kahdenvälisten [...]sopimusten osalta ja sen osalta, kuinka pitkä niiden kolmansien maiden kansalaisten, joita koskee viisumivapaus, oleskelun sallittu kesto on, kun se ylittää 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana. [...]

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

42. EES:n ennakoidut kustannukset ovat pienemmät kuin älykkäitä rajoja varten kohdennetut määrärahat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 515/2014¹. Siten tämän asetuksen hyväksymisen jälkeen komission olisi asetuksen (EU) N:o 515/2014 5 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti kohdennettava delegoidulla säädöksellä uudelleen määrä, joka tällä hetkellä on osoitettu muuttovirtojen hallinnointia unionin ulkorajoilla tukevien tietotekniikkajärjestelmien kehittämiseen.
43. [...]
44. Tämä asetus ei rajoita direktiivin 2004/38/EY soveltamista.
45. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetystä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska päättää mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se asetuksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
46. Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu neuvoston päätöksen 2000/365/EY² mukaisesti; Yhdistynyt kuningaskunta ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.
47. Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY³ mukaisesti; Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 515/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta osana sisäisen turvallisuuden rahastoa ja päätöksen N:o 574/2007/EY kumoamisesta (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 143).

² Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43).

³ Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

48. Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY² 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.
49. Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen³ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY⁴ 3 artiklan ja neuvoston päätöksen 2008/149/YOS⁵ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

¹ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

² Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

³ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁴ Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

⁵ Neuvoston päätös 2008/149/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 50).

50. Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹ ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU² 3 artiklan ja neuvoston päätöksen 2011/349/EU³ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
51. [Kyproksen, Bulgarian, Romanian ja Kroatian osalta tämän asetuksen VIS-järjestelmään viittaavat säännökset ovat vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa, vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa ja vuoden 2011 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja Schengenin säännöstöön perustuvia tai muuten siihen liittyviä säännöksiä].
52. Niiden jäsenvaltioiden, joiden osalta sovellettavien Schengen-arviointimenettelyjen mukaista tarkistusta ei vielä ole saatettu onnistuneesti päätökseen ja joille ei ole annettu passiivista pääsyä VIS:ään EES:n käyttöä varten, ei tulisi käyttää EES:ää. Jäsenvaltiot, jotka eivät käytä EES:ää sen toiminnan käynnistämisestä lähtien, olisi liitettävä EES:ään tässä asetuksessa säädetyn menettelyn mukaisesti heti, kun asianmukaiset edellytykset täyttyvät.

¹ EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

² Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

³ Neuvoston päätös 2011/349/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, erityisesti rikosasioita koskevan oikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön osalta (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 1).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU
Yleiset säännökset

I artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan rajanylitystietojärjestelmä, jäljempänä 'EES', joka on tarkoitettu [...] rajat, joilla EES:ää käytetään, ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantulo- ja maastalähtöpäivää, -aikaa ja -paikkaa koskevien tietojen kirjaamiseen ja säilyttämiseen, heidän sallitun oleskelunsa keston laskemiseen ja kuulutusten laatimiseen jäsenvaltioille, kun [...] sallittu oleskeluaika on umpeutunut, sekä pääsyn epäämispäivän, -ajan ja -paikan kirjaamiseen niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joiden pääsy lyhytaikaista oleskelua varten [tai kiertomatkaviisumin perusteella] on evätty, sekä pääsyn evänneen jäsenvaltion viranomaisen ja epäämisen syiden kirjaamiseen.
2. Lisäksi tämän asetuksen IV luvussa vahvistetaan edellytykset, joiden mukaisesti jäsenvaltioiden nimetyt [...] viranomaiset ja Euroopan poliisivirasto, jäljempänä 'Europol', voivat päästä katsomaan EES:n tietoja terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjuntaa, havaitsemista ja tutkintaa varten.

1. Tätä asetusta sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat oikeutettuja lyhytaikaiseen [tai kiertomatkaviisumin perusteella tapahtuvaan] oleskeluun jäsenvaltioiden alueella ja joille suoritetaan asetuksen (EU) 2016/399 mukainen rajatarkastus heidän ylittäessään [...] rajat, joilla EES:ää käytetään. Sitä sovelletaan jäsenvaltioiden alueelle saapumisen ja sieltä lähtemisen yhteydessä kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä tai joilla on unionin ja sen jäsenvaltioiden ja kolmannen maan välisen sopimuksen nojalla samanlainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla ja joilla ei ole direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettua oleskelukorttia tai tapauksen mukaan sopimuksen mukaista oleskeluasiakirjaa.
2. Tätä asetusta sovelletaan myös kolmansien maiden kansalaisiin, joiden pääsy lyhytaikaista oleskelua varten [tai kiertomatkaviisumin perusteella] jäsenvaltioiden alueelle evätään asetuksen (EU) 2016/399 14 artiklan mukaisesti.
3. Tätä asetusta ei sovelleta
 - a) direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluviin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joilla [...] on kyseisen direktiivin mukainen oleskelukortti;
 - b) [...] kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä tai joilla on unionin ja sen jäsenvaltioiden ja kolmannen maan välisen sopimuksen nojalla samanlainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla ja joilla on direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettu oleskelukortti tai tapauksen mukaan sopimuksen mukainen oleskeluasiakirja;
 - c) asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 16 kohdassa tarkoitettuihin, muiden kuin tämän kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen oleskelulupien haltijoihin;

- cc) kolmannen maan kansalaisiin, jotka käyttävät direktiivin 2014/66/EU tai direktiivin (EU) 2016/801 mukaista oikeutta liikkumiseen;
- d) pitkäaikaisten viisumien haltijoihin;
- e) Andorran, Monacon, [...] San Marinon kansalaisiin ja Vatikaanivaltion myöntämien passien haltijoihin;
- f) asetuksen (EU) 2016/399 6 a artiklan 3 kohdan d [...] alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin tai henkilöryhmiin, jotka on vapautettu rajatarkastuksesta tai jotka hyötyvät rajanylityksen helpottamisesta.
- g) asetuksen (EU) 2016/399 6 a artiklan 3 kohdan e, f, g ja h alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin tai henkilöryhmiin,

Tätä asetusta ei sovelleta ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat perheenjäseniä, siinäkin tapauksessa, että he eivät tule unionin kansalaisen tai vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen mukana tai seuraa häntä myöhemmin.

4. Tämän asetuksen säännöksiä, jotka koskevat sallitun oleskelun keston laskemista ja kuulutusten laatimista jäsenvaltioille, kun sallittu [...] oleskeluaika on umpeutunut, ei sovelleta vailla direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettua oleskelukorttia oleviin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joihin sovelletaan direktiiviä 2004/38/EY tai jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä.

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan

(1) 'ulkorajoilla' asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 2 alakohdassa määriteltyjä ulkorajoja;

1 a) 'sisärajoilla' asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä sisärajoja;

(2) 'rajatarkastuksista vastaavilla viranomaisilla' toimivaltaisia viranomaisia, jotka on kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimitetty suorittamaan henkilötarkastuksia [...]rajojen ylityspaikoilla, joilla käytetään EES:ää tämän asetuksen 60 artiklan mukaisesti;

(3) 'maahanmuuttoviranomaisilla' toimivaltaisia viranomaisia, jotka on kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimitetty

a) tarkistamaan jäsenvaltioiden alueella, täytyvätkö maahantulon tai jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun edellytykset ja/tai

b) tarkastamaan jäsenvaltioiden alueella olevien kolmansien maiden kansalaisten [...] asuinpaikkaan liittyvät edellytykset ja tekemään sitä koskevat päätökset sekä tarvittaessa antamaan ohjeistusta asetuksen (EU) 377/2004 mukaisesti ja/tai

c) helpottamaan kolmannen maan kansalaisten paluuta kolmanteen maahan tai kauttakulkumaahan;

(4) 'viisumiviranomaisilla' asetuksen (EU) N:o 767/2008 4 artiklan 3 kohdassa määriteltyjä [...] viranomaisia;

- 4 a) 'määrittävällä viranomaisella' jäsenvaltion mitä tahansa lainkäyttöelimiin verrattavaa tai hallinnollista elintä, joka vastaa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten tutkinnasta ja jolla on toimivalta tehdä niistä ensimmäinen päätös;
- (5) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöä, joka ei ole [...] SEUT-sopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin kansalainen, lukuun ottamatta henkilöitä, joilla on unionin tai unionin ja sen jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisten sopimusten nojalla samanlainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla;
- (6) 'matkustusasiakirjalla' tarkoitetaan passia tai muuta vastaavaa asiakirjaa, joka antaa haltijalle oikeuden ylittää ulkorajat ja johon viisumi voidaan kiinnittää;
- (7) 'lyhytaikaisella oleskelulla' asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklan 1 kohdassa määriteltyä oleskelua;
- (8) 'lyhytaikaisella viisumilla' asetuksen (EY) N:o 810/2009 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määriteltyä viisumia;
- 8 a) 'kansallisella lyhytaikaisella viisumilla' sellaisen jäsenvaltion, joka ei sovelle Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, myöntämää lupaa oleskella kyseisen jäsenvaltion alueella enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana;
- (9) ['kiertomatkaviisumilla' kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä asetusten (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta annetun asetuksen (EU) N:o xxx/20xx 3 artiklan 2 kohdassa määriteltyä viisumia [...]];
- 9 a) 'viisumilla' lyhytaikaista viisumia [ja kiertomatkaviisumia];
- 9 b) 'sallitulla oleskelulla' niiden päivien tarkkaa lukumäärää, joiden aikana kolmannen maan kansalainen voi oleskella laillisesti jäsenvaltioiden alueella, alkaen maahantulopäivästä, sovellettavien säännösten mukaisesti;

- (10) 'liikenteenharjoittajalla' asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 15 alakohdassa määritetyjä liikenteenharjoittajia;
- (11) 'vastuussa olevalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, joka on tallentanut tiedot EES:ään;
- (12) 'todentamisella' menettelyä, jossa tietokokonaisuuksia verrataan toisiinsa väitetyn henkilöllisyyden selvittämiseksi (yksi yhteen -haku);
- (13) 'tunnistamisella' menettelyä, jossa henkilön henkilöllisyys määritetään tietokantaan tehtävällä haulla siten, että tietoja verrataan useampaan tietokokonaisuuteen (yksi moneen -haku);
- (14) 'aakkosnumeerisilla tiedoilla' kirjainten, lukujen, erikoismerkkien, välilyöntien ja välimerkkien avulla esitettyjä tietoja;
- (15) 'sormenjälkitiedoilla' henkilön oikean käden etusormen, keskisormen, nimettömän ja pikkusormen neljää sormenjälkeä ja, jos ne puuttuvat, vasemman käden vastaavia sormenjälkiä [...] joiden resoluutio ja laatu ovat riittävät käytettäväksi automaattisessa biometrisessä tunnistuksessa;
- (16) 'kasvokuvalla' digitaalista kasvokuvaa, jossa kuvan resoluutio ja laatu ovat riittävät käytettäväksi automaattisessa biometrisessä tunnistuksessa;
- (17) 'biometrisillä tiedoilla' sormenjälkitietoja ja kasvokuvaa;
- (18) 'sallitun oleskeluajan ylittäneellä henkilöllä' kolmannen maan kansalaista, joka ei täytä tai ei enää täytä edellytyksiä, jotka koskevat hänen sallittua oleskeluaan jäsenvaltioiden alueella;
- (19) 'eu-LISAlla' asetuksella (EU) N:o 1077/2011 perustettua vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavaa eurooppalaista virastoa;
- (20) [...];

- (21) 'valvontaviranomaisella' direktiivin 95/46/EY 28 artiklan mukaisesti perustettua valvontaviranomaista;
- (22) 'kansallisella valvontaviranomaisella' lainvalvontatarkoitusten osalta neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS 25 artiklan mukaisesti perustettuja valvontaviranomaisia;
- (23) [...];
- (24) 'EES:n tiedoilla' kaikkia tietoja, jotka on tallennettu keskusjärjestelmään 13–18 artiklan mukaisesti;
- (25) 'lainvalvonnalla' terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumista, havaitsemista tai tutkimista;
- (26) 'terrorismirikoksilla' rikoksia, jotka kansallisessa lainsäädännössä määritellään rikoksiksi ja jotka ovat puitepäätöksen 2002/475/YOS 1–4 artiklassa tarkoitettuja tai niitä vastaavia rikoksia;
- 26 a) 'nimetyillä viranomaisilla' viranomaisia, jotka ovat vastuussa terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjunnasta, havaitsemisesta tai tutkinnasta ja jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet 26 artiklan mukaisesti;
- (27) 'vakavilla rikoksilla' rikoksia, jotka ovat puitepäätöksen 2002/584/YOS 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tai niitä vastaavia rikoksia, jos niistä voi seurata kansallisen lainsäädännön mukaan vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään kolme vuotta;
- 28) 'itsepalvelujärjestelmällä' asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 23 alakohdassa määriteltyä automaattista järjestelmää;
- 29) 'automaattiportilla' (eGate) asetuksen (EU) N:o 2016/399 2 artiklan 24 kohdassa määriteltyä infrastruktuuria;

30) 'rekisteröinnin epäonnistumisten määrällä' niiden rekisteröintien osuutta, joissa biometrisen rekisteröinnin laatu ei ole riittävä;

31) 'väärin positiivisten tulosten määrällä' niiden saatujen tulosten osuutta, jotka eivät koske tarkastettua matkustajaa;

32) 'väärin negatiivisten tulosten määrällä' niiden kielteisten hakutulosten määrää, jotka on saatu biometristen hakujen aikana, vaikka matkustajan biometriset tiedot on rekisteröity.

2. Direktiivin 95/46/EY 2 artiklassa määritellyillä käsitteillä on tässä asetuksessa sama merkitys siltä osin kuin jäsenvaltioiden viranomaiset käsittelevät henkilötietoja tämän asetuksen 5 artiklassa säädettyä tarkoitusta varten.
3. Puitepäättöksen 2008/977/YOS 2 artiklassa määritellyillä käsitteillä on tässä asetuksessa sama merkitys siltä osin kuin jäsenvaltioiden viranomaiset käsittelevät henkilötietoja lainvalvontatarkoituksia varten.

3 a artikla

Rajat, joilla EES:ää sovelletaan, ja EES:n käyttö näillä rajoilla

1. EES:ää sovelletaan jäsenvaltioiden ulkorajoilla.
2. Niiden jäsenvaltioiden, jotka soveltavat Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, on otettava EES käyttöön niiden jäsenvaltioiden vastaisilla sisärajoillaan, jotka eivät vielä sovelleta Schengenin säännöstöä täysimääräisesti mutta käyttävät EES:ää.
- 2 a. Niiden jäsenvaltioiden, jotka soveltavat Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, ja niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät vielä sovelleta Schengenin säännöstöä täysimääräisesti mutta käyttävät EES:ää, on otettava EES käyttöön niiden jäsenvaltioiden vastaisilla sisärajoillaan, jotka eivät vielä sovelleta Schengenin säännöstöä täysimääräisesti eivätkä käytä EES:ää
- 2 b. Niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät vielä sovelleta Schengenin säännöstöä täysimääräisesti mutta käyttävät EES:ää, on otettava EES käyttöön asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa määritetyillä sisärajoillaan.

3. Poiketen 21 artiklan 2 kohdan kolmannesta ja neljännessä alakohdasta sekä 25 artiklasta niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät vielä sovelleta Schengenin säännöstöä täysimääräisesti mutta käyttävät EES:ää, on otettava EES käyttöön ilman biometrisiä toimintoja toisen tällaisen jäsenvaltion vastaisilla sisärajoillaan (maarajoilla). Jos kolmannen maan kansalaista ei vielä ole rekisteröity EES:ään, näillä sisärajoilla luodaan henkilökohtainen tiedosto ilman biometristen tietojen tallentamista. Biometriset tiedot lisätään seuraavassa rajanylityspaikassa, jossa EES:ää käytetään biometristen toimintojen kanssa.

4 artikla

EES:n rakenne

[...] 'eu-LISA' kehittää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ja 34 artiklan mukaisesti EES:n ja huolehtii sen operatiivisesta hallinnoinnista, mukaan lukien 14 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetut biometristen tietojen käsittelyyn tarvittavat toiminnot.

5 artikla

EES:n tarkoitus

EES kirjaa ja tallentaa 14–18 artiklan nojalla EES:ään kirjatut tiedot [...] ja antaa jäsenvaltioille pääsyn näihin tietoihin, minkä tavoitteena on

- a) tehostaa lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutettujen [tai kiertomatkaviisumin perusteella] maahan tulleiden kolmansien maiden kansalaisten rajatarkastuksia laskemalla sallitun oleskelun kesto ja valvomalla sitä heidän maahantulonsa ja maastalähtönsä yhteydessä;
- b) auttaa tunnistamaan ne kolmansien maiden kansalaiset, jotka eivät täytä tai eivät enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tuloa tai siellä tapahtuvaa lyhytaikaista [tai kiertomatkaviisumin perusteella tapahtuvaa] oleskelua koskevia edellytyksiä;
- c) mahdollistaa sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden tunnistaminen ja havaitseminen [...] sekä se, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä, kuten parantaa palauttamismahdollisuuksia;

- d) mahdollistaa pääsyn epäämisen tarkistaminen sähköisesti EES:stä;
- e) mahdollistaa rajatarkastusmenettelyjen automatisointi [...];
- f) antaa viisumiviranomaisille mahdollisuus saada tietoa siitä, onko aiempien viisumien käyttö ollut sääntöjenmukaista;
- g) tiedottaa kolmansien maiden kansalaisille heidän sallitun oleskelunsa kestosta;
- h) koota tilastoja kolmansien maiden kansalaisten maahantuloista ja maastalähdöistä, pääsyn epäamisistä ja sallitun oleskeluajan ylittämistä, jotta voidaan parantaa sallitun oleskeluajan ylittämisen riskin arviointia ja tukea näyttöön perustuvan unionin muuttoliikepolitiikan valmistelua;
- ha) tukea tarvittaessa jäsenvaltioita niiden käyttäessä kansallisia helpottamisohjelmiaan, myös hakemusten käsittelyssä ja niitä koskevien päätösten tekemisessä;
- i) torjua henkilöllisyyspetoksia ja matkustusasiakirjojen väärinkäyttöä;
- j) edistää terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumista, havaitsemista ja tutkimista;
- k) [...]
- l) mahdollistaa terrorismiin tai [...] muihin vakaviin rikoksiin liittyvien tietojen tuottaminen näihin rikoksiin syyllistyneisiin, niistä epäiltyihin ja niiden uhreihin liittyviä tutkimuksia varten;
- m) helpottaa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyä;
- n) helpottaa turvapaikkahakemusten käsittelystä vastaavien tahojen määrittämistä.

1. EES muodostuu seuraavista osista:
 - a) keskusjärjestelmä;
 - b) kussakin jäsenvaltiossa oleva yhdenmukainen kansallinen rajapinta, joka perustuu yhteisiin teknisiin eritelmiin, joka on samanlainen kaikissa jäsenvaltioissa ja joka mahdollistaa keskusjärjestelmän yhteyden rajatarkastuksia varten tarvittaviin jäsenvaltioiden kansallisiin [...] infrastruktuureihin;
 - c) suojattu viestintäkanava EES:n keskusjärjestelmän ja VIS:n keskusjärjestelmän välillä;
 - d) viestintäinfrastruktuuri keskusjärjestelmän ja yhdenmukaisten kansallisten rajapintojen välillä.
2. EES:n keskusjärjestelmää hoitaa eu-LISA [...] teknisissä toimipaikoissaan. Sen on tarjottava tässä asetuksessa vahvistetut toiminnot 34 artiklan 3 kohdan mukaisten saatavuutta, laatua ja nopeutta koskevien edellytysten mukaisesti.
3. EES:n viestintäinfrastruktuurin tiettyjen laitteisto- ja ohjelmistokomponenttien on oltava yhteisiä päätöksen 2004/512/EY 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun VIS:n tiedonsiirtoinfrastruktuurin kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta komission päätöksen 2008/602/EY¹ soveltamista. Varmistetaan VIS:n ja EES:n tietojen looginen erottelu toisistaan.

¹ Komission päätös 2008/602/EY, tehty 17 päivänä kesäkuuta 2008, kansallisten liittymien sekä keskusviisumitietojärjestelmän ja kansallisten liittymien välisen viestintäinfrastruktuurin fyysisestä arkkitehtuurista ja vaatimuksista kehittämisvaiheessa (EUVL L 194, 23.7.2008, s. 3).

Yhteentoimivuus VIS:n kanssa

1. Eu-LISA luo suojatun viestintäkanavan EES:n keskusjärjestelmän ja VIS:n keskusjärjestelmän välille EES:n ja VIS:n yhteentoimivuuden mahdollistamiseksi. Järjestelmien välinen suora tietojen katsominen on mahdollista ainoastaan, jos siitä säädetään sekä tässä asetuksessa että asetuksessa (EY) N:o 767/2008¹.
2. Yhteentoimivuuden vaatimuksen on mahdollistettava se, että rajanylitystietojärjestelmää käyttävät rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset katsovat viisumitietojärjestelmän tietoja suoraan rajanylitystietojärjestelmästä voidakseen
 - a) hakea ja tuoda automaattisesti viisumeihin liittyvät tiedot suoraan VIS:stä luodakseen viisuminhaltijalle [...] maahantulo- tai maastalähtötietueen taikka maahantulokieltoa koskevan tietueen EES:ssä tai päivittääkseen sitä tämän asetuksen 13, 14 ja 16 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 a artiklan mukaisesti;
 - b) hakea ja tuoda automaattisesti viisumeihin liittyvät tiedot suoraan VIS:stä päivittääkseen maahantulo- tai maastalähtötietuetta [...] siinä tapauksessa, että viisumi mitätöidään tai peruutetaan tai sitä pidennetään tämän asetuksen 17 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 13, 14 ja 18 a artiklan mukaisesti;
 - c) tarkistaa tämän asetuksen 21 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti viisumin aitouden ja voimassaolon ja/tai sen, täyttyvätkö asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklan mukaiset jäsenvaltioiden alueelle tuloa koskevat edellytykset [...];
 - d) tarkistaa [...] rajoilla, joilla EES:ää käytetään, onko viisumipakosta vapautettu kolmannen maan kansalainen rekisteröity aiemmin VIS:ään tämän asetuksen 21 artiklan mukaisesti ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 19 a artiklan mukaisesti;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus), (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60–81).

- e) todentaa viisuminhaltijan henkilöllisyyden [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, sormenjälkien avulla VIS:stä tämän asetuksen 21 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti, jos viisuminhaltijan henkilöllisyyttä ei voida todentaa EES:n avulla.

3. Yhteentoimivuuden vaatimuksen on mahdollistettava se, että VIS:ää käyttävät viisumiviranomaiset katsovat EES:n tietoja suoraan VIS:stä voidakseen

- a) tutkia viisumihakemuksia ja tehdä niihin liittyviä päätöksiä tämän asetuksen 22 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
- aa) tutkia kansallista lyhytaikaista viisumia koskevia hakemuksia ja tehdä niihin liittyviä päätöksiä niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka eivät vielä sovelleta Schengenin säännöstöä täysimääräisesti mutta käyttävät EES:ää;
- b) päivittää automaattisesti viisumeihin liittyviä tietoja maahantulo-/maastalähtötietueessa [...] siinä tapauksessa, että viisumi mitätöidään tai peruutetaan tai sitä pidennetään tämän asetuksen 17 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 13 ja 14 artiklan mukaisesti.

8 artikla

EES:ään pääsy tietojen tallentamista, muuttamista, poistamista ja katsomista varten

1. Pääsy EES:ään tallentamaan, muuttamaan, poistamaan ja katsomaan 13–18 artiklassa tarkoitettuja tietoja on varattu ainoastaan kunkin jäsenvaltion viranomaisten asianmukaisesti valtuutetulle henkilöstölle, jolla on 21–32 artiklassa säädettyjä käyttötarkoituksia koskeva toimivalta. Pääsy on rajoitettava ainoastaan siihen laajuuteen kuin tietoja tarvitaan käyttötarkoituksen mukaisten tehtävien suorittamiseen, ja sen on oltava oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden.

2. Kunkin jäsenvaltion on tämän asetuksen soveltamiseksi nimettävä toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, jotka ovat rajatarkastuksista vastaavia viranomaisia, viisumi- ja maahanmuuttoviranomaisia sekä määrittäviä viranomaisia [sekä asetuksen (EU) 604/2013 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia¹]. Asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on oltava pääsy EES:ään tallentamaan, muuttamaan, poistamaan tai katsomaan tietoja. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava luettelo näistä viranomaisista eu-LISAlle viipymättä. Luettelossa on täsmennettävä, missä tarkoituksessa kullakin viranomaisella on pääsy EES:n sisältämiin tietoihin.

Koottu luettelo kyseisistä viranomaisista julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun EES on aloittanut toimintansa 60 artiklan mukaisesti. Jos luetteloon tehdään muutoksia, eu-LISA julkaisee päivitetyn kootun luettelon kerran vuodessa.

3. Viranomaiset, joilla on valtuudet katsoa EES:ään tallennettuja tietoja tai päästä niihin terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi, nimetään luvussa IV esitettyjen säännösten mukaisesti.

9 artikla

Yleiset periaatteet

1. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen, jolla on valtuudet päästä EES:ään, on varmistettava, että EES:n käyttö on tarpeen, asianmukaista ja oikeasuhteista.
2. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että se ei EES:ää käyttäessään syrji kolmansien maiden kansalaisia sukupuolen, rodun tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, vamman, iän tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella ja että se kunnioittaa täysimääräisesti näiden henkilöiden ihmisarvoa ja koskemattomuutta. Erityistä huomiota on kiinnitettävä lasten, vanhusten ja vammaisten erityistilanteeseen. [...]

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 604/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 31–59).

Automaattinen laskentajärjestelmä ja velvoite ilmoittaa kolmansien maiden kansalaisille sallitun oleskelun jäljellä olevasta kestosta

1. EES:ään sisältyy automaattinen laskentajärjestelmä, joka ilmoittaa EES:ään rekisteröityjen [...] kolmannen maan kansalaisten [...] oleskelun sallitun enimmäisajan. [...]

Laskentajärjestelmää ei sovelleta vailla direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettua oleskelukorttia oleviin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joihin sovelletaan direktiiviä 2004/38/EY tai jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä.

2. Automaattinen laskentajärjestelmä ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille

- a) [...] maahantulon yhteydessä kolmansien maiden kansalaisten sallitun oleskelun enimmäiskeston ja sen, onko yhtä tai kahta maahantulokertaa varten myönnettyssä lyhytaikaisessa viisumissa sallittuja maahantulokertoja käytetty aiemmin;
- b) jäsenvaltioiden alueella tehtyjen tarkastusten tai todentamisten aikana kolmansien maiden kansalaisten jäljellä olevan sallitun oleskelun keston tai sallitun oleskeluajan ylityksen;
- c) [...] maasta poistumisen yhteydessä, onko kolmannen maan kansalainen ylittänyt sallitun oleskeluajan;
- d) viisumihakemuksia tutkittaessa ja niistä päätettäessä sallitun oleskelun jäljellä olevan enimmäisajan suunniteltujen maahantulopäivien perusteella.

3. Kolmansien maiden kansalaisilla on oikeus tiedustella rajatarkastuksista vastaavilta viranomaisilta maahantulon yhteydessä tehtävien rajatarkastusten aikana, mikä on heidän sallitun oleskelunsa jäljellä olevien päivien määrä, jossa on otettava huomioon maahantulojen määrä ja viisumissa {tai kiertomatkaviisumissa} sallittu oleskelun kesto, ja heillä on oikeus saada tässä yhteydessä nämä tiedot rajatarkastuksista vastaavilta viranomaisilta.

4. [...] Niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilla on oltava viisumi ja jotka oleskelevat viisumin tai kansallisen lyhytaikaisen viisumin¹ perusteella jäsenvaltioissa, jotka eivät vielä sovelle Schengenin säännöstöä täysimääräisesti mutta käyttävät EES:ää, laskentajärjestelmä ei ilmoita viisumiin tai kansalliseen lyhytaikaiseen viisumiin perustuvan sallitun oleskelun pituutta. Tässä tapauksessa laskentajärjestelmä tarkistaa ainoastaan, onko 90 päivän kokonaisaikaa minkä tahansa 180 päivän jakson aikana ja viisumin voimassaoloaikaa noudatettu.
5. Automaattista laskentajärjestelmää sovelletaan myös asetuksen (EY) N:o 810/2009 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella myönnettyyn alueellisesti rajoitettuun viisumiin perustuviin lyhytaikaisiin oleskeluihin. Tässä tapauksessa laskentajärjestelmä ottaa huomioon tällaisessa viisumissa määritellyn sallitun oleskelun riippumatta siitä, ylittääkö henkilön oleskelun yhteenlaskettu kesto 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

11 artikla

Tiedotusmekanismi

1. EES:ään sisältyvä mekanismi tunnistaa automaattisesti maahantulo-/maastalähtötietueet, joihin ei liity sallitun oleskelun päättymispäivämäärää välittömästi seuraavia maastalähtötietoja, ja tietueet, joiden osalta sallitun oleskelun enimmäiskesto on ylittynyt.
- 1 a. Niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka ylittävät rajan asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetyn voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella, EES:ään sisältyvä mekanismi tunnistaa automaattisesti maahantulo-/maastalähtötietueet, joihin ei liity sallitun oleskelun päättymispäivämäärää välittömästi seuraavia maastalähtötietoja, ja tietueet, joiden osalta oleskelun sallittu enimmäisaika on ylittynyt.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 565/2014/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta henkilötarkastuksissa ulkorajoilla siten, että Bulgaria, Kroatia, Kypros ja Romania hyväksyvät yksipuolisesti tietyt asiakirjat kansallisia viisumejaan vastaaviksi alueidensa läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten tai 180 vuorokauden pituisia ajanjaksoa kohden enintään 90 vuorokautta kestäväää alueellaan oleskelua varten, sekä päätösten N:o 895/2006/EY ja N:o 582/2008/EY kumoamisesta.

2. Nimettyjen toimivaltaisten kansallisten viranomaisten saataville annetaan 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti järjestelmästä saatava luettelo, joka sisältää 14 ja 15 artiklassa tarkoitetut tiedot kaikista tunnistetuista sallitun oleskeluajan ylittäneistä henkilöistä, jotta he voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, myös havaitakseen oleskeluajan ylittäneet henkilöt ja osallistuakseen mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden palauttamiseen.

12 artikla

Verkkopalvelu

1. Jotta kolmansien maiden kansalaiset voivat milloin tahansa tarkistaa sallitun oleskelun jäljellä olevien päivien [...] enimmäismäärän, heillä on mahdollisuus käyttää suojattua internetyhteyttä eu-LISAn [...] teknisillä toimipaikoillaan ylläpitämään verkkopalveluun ja syöttää siihen [...] matkustusasiakirjan tyyppi, numero ja asiakirjan myöntäneen maan kolmikirjaiminen tunnus sekä aiotut maahantulo- ja maastalähtöpäivät tai niiden kolmansien maiden kansalaisten aiottu maastalähtöpäivä, jotka ovat jäsenvaltioiden alueella. Verkkopalvelu antaa heille tämän perusteella vastauksen muodossa OK / EI OK sekä tiedon sallitun oleskelun jäljellä olevien päivien enimmäismäärästä. Verkkopalvelussa käytetään erillistä ainoastaan luettavissa olevaa tietokantaa, jota päivitetään päivittäin yksisuuntaisella sisältöhaulla pienimmästä tarpeellisesta osajoukosta EES:n tietoja.
2. Liikenteenharjoittajat voivat käyttää 1 kohdassa tarkoitettua [...] verkkopalvelua tarkistaakseen, ovatko kolmansien maiden kansalaiset, joilla on yhtä tai kahta maahantulokertaa varten myönnetty lyhytaikainen viisumi [...], jo käyttäneet lyhytaikaisen viisuminsa. Liikenteenharjoittaja syöttää verkkopalveluun [...] matkustusasiakirjan koneluettavalla alueella olevat tiedot. Verkkopalvelu antaa liikenteenharjoittajille tämän perusteella vastauksen muodossa OK / EI OK. Liikenteenharjoittajat voivat tallentaa lähetetyt tiedot ja saadun vastauksen. Muodossa OK / EI OK annettua vastausta ei voida pitää päätöksenä sallia tai evätä maahantulo asetuksen (EU) 2016/399 mukaisesti.
3. Verkkopalvelun toimintaedellytyksiä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja siihen sovellettavat tietosuoja- ja tietoturvaluussäännöt hyväksytään 61 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

II LUKU

Toimivaltaisten [...] viranomaisten suorittama tietojen syöttäminen ja käyttö

13 artikla

Tietojen EES:ään tallentamiseen liittyvät menettelyt

1. Rajatarkastuksista vastaavien viranomaisten on todennettava 21 artiklan mukaisesti kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden lisäksi, onko EES:ään luotu häntä koskeva [...] aiempi henkilökohtainen tiedosto. Jos kolmannen maan kansalainen käyttää tietojen esirekisteröimiseen tai rajatarkastusten suorittamiseen itsepalvelujärjestelmää, todentaminen voi tapahtua itsepalvelujärjestelmän välityksellä.
2. Jos aiempi henkilökohtainen tiedosto on luotu, rajatarkastuksista vastaavien viranomaisen on tarvittaessa päivitettävä tapauksen mukaan 14, 15 ja 16 artiklassa tarkoitetut henkilökohtaisen tiedoston tiedot, tallennettava maahantulo- tai maastalähtötietueeseen [...] tiedot jokaisesta maahantulosta ja maastalähdöstä 14 ja 15 artiklan mukaisesti tai tarvittaessa päivitettävä pääsyn epäämistä koskeva tietue 16 artiklan mukaisesti. Tämä tietue on linkitettävä kyseisen kolmannen maan kansalaisen henkilökohtaiseen tiedostoon. Tarvittaessa 17 artiklan 1 kohdassa, 1 a kohdassa, [...] 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot on lisättävä asianomaisen kolmannen maan kansalaisen maahantulo-/maastalähtötietueeseen. Kolmannen maan kansalaisen laillisesti käyttämät eri matkustusasiakirjat ja henkilöllisyydet on lisättävä kolmannen maan kansalaisen henkilökohtaiseen tiedostoon. Jos aiempi henkilökohtainen tiedosto on rekisteröity ja kolmannen maan kansalainen esittää matkustusasiakirjan, joka eroaa aiemmin rekisteröidystä asiakirjasta, myös 14 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut tiedot on päivitettävä [...].
3. Jos on tarpeen tallentaa tietoja viisuminhaltijan [...] maahantulo-/maastalähtötietueeseen tai päivittää sitä, rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset voivat hakea ja tuoda 14 artiklan 2 kohdan c, d, e, f ja [g] alakohdassa tarkoitetut tiedot suoraan VIS:stä tämän asetuksen 7 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 a artiklan mukaisesti.

4. Jos kolmannen maan kansalaista ei ole aiemmin rekisteröity EES:ään, rajatarkastuksista vastaavan viranomaisen on luotava henkilöstä henkilökohtainen tiedosto tallentamalla 14 artiklan 1 ja 6 kohdassa, 15 artiklan 1 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot soveltuvin osin.
5. Jos kolmannen maan kansalainen käyttää tietojen esirekisteröimiseen itsepalvelujärjestelmää, sovelletaan asetuksen (EU) 2016/399 8 c artiklaa. Tässä tapauksessa kolmannen maan kansalainen voi esirekisteröidä henkilökohtaisen tiedoston tiedot tai, tapauksen mukaan, maahantulo-/maastalähtötietueen tiedot, jotka on päivitettävä. Rajatarkastuksista vastaavien viranomaisten [...] on vahvistettava tiedot, kun päätös pääsyn hyväksymisestä tai epäämisestä on tehty asetuksen (EU) 2016/399 mukaisesti. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu todentaminen on suoritettava itsepalvelujärjestelmän välityksellä. Jäljempänä olevan 14 artiklan ([...] 2 kohdan c, d, e, f ja g) alakohdassa luetellut tiedot voidaan hakea ja tuoda [...] VIS:stä automaattisesti.
6. Jos kolmannen maan kansalainen käyttää rajatarkastusten suorittamiseen itsepalvelujärjestelmää, sovelletaan asetuksen (EU) 2016/399 8 d artiklaa. Tässä tapauksessa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu todentaminen on suoritettava itsepalvelujärjestelmän välityksellä.
7. Jos kolmannen maan kansalainen käyttää ulkorajan ylittämiseen automaattiporttia (eGate), sovelletaan asetuksen (EU) 2016/399 8 d artiklaa. Tässä tapauksessa vastaavan maahantulo-/maastalähtötietueen rekisteröinti ja tietueen linkittäminen kyseiseen henkilökohtaiseen tiedostoon on suoritettava automaattiportin avulla.
8. Jos on tarpeen luoda henkilökohtainen tiedosto tai päivittää 14 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu kasvokuva, kasvokuva on otettava reaaliaikaisena, tai jos tämä ei ole mahdollista, se poimitaan koneluettavasta matkustusasiakirjasta sähköisesti ja lisätään henkilökohtaiseen tiedostoon sen jälkeen, kun on sähköisesti todennettu, että koneluettavan matkustusasiakirjan mikrosirulle tallennettu kasvokuva vastaa asianomaisen kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaista kasvokuvaa.

9. Jos kolmannen maan kansalaisen, joka oleskelee jonkin jäsenvaltion alueella, sallittu oleskelu alkaa välittömästi oleskelulupaan tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettuun viisumiin perustuvan oleskelun jälkeen eikä henkilökohtaista tiedostoa ole luotu, 8 artiklan 2 kohdan mukaiset toimivaltaiset viranomaiset voivat luoda henkilökohtaisen tiedoston ja maahantulo-/maastalähtötietueen tallentamalla järjestelmään 14 artiklan 1, 2 ja 6 kohdassa ja 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot, tämän kuitenkin vaikuttamatta tämän asetuksen 18 artiklan ja asetuksen (EU) 2016/399 12 artiklan 3 kohdan soveltamiseen. 14 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen sijasta he vievät järjestelmään sallitun oleskelun alkamispäivämäärän ja 14 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tietojen sijasta he vievät järjestelmään tiedon siitä viranomaisesta, joka myönsi sallitun oleskelun.

14 artikla

Niiden kolmansien maiden kansalaisten henkilötiedot, joilta vaaditaan viisumi

1. Niillä rajoilla, joilla EES:ää käytetään, rajatarkastuksista vastaavan viranomaisen on luotava henkilökohtainen tiedosto kolmannen maan kansalaisesta, jolta vaaditaan viisumi (...), tallentamalla järjestelmään seuraavat tiedot:
- a) sukunimi; etunimi (etunimet); syntymäaika; kansalaisuus tai kansalaisuudet; sukupuoli;
 - b) matkustusasiakirjan tai -asiakirjojen laji, numero ja myöntäjämään kolmikirjaiminen tunnus;
 - c) matkustusasiakirjan (-asiakirjojen) viimeinen voimassaolopäivä;
 - d) [...]
 - e) [...]
 - f) kasvokuva, joka on mahdollisuuksien mukaan otettu reaaliaikaisena, ja jos tämä ei ole mahdollista, poimittu koneluettavasta matkustusasiakirjasta sähköisesti;
 - g) [...]

2. Kunkin maahantulon yhteydessä sellaisesta kolmannen maan kansalaisesta, jolta vaaditaan viisumi, on tallennettava rajalla, jolla EES:ää käytetään, maahantulo-/maastalähtötietueeseen seuraavat tiedot. Tämä tietue on linkitettävä kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevaan henkilökohtaiseen tiedostoon käyttäen henkilökohtaista viitenumeroa, jonka EES on muodostanut tiedoston luomisen yhteydessä.
- a) maahantulopäivä ja -aika;
 - b) rajanylityspaikka ja maahantulon hyväksynyt viranomainen;
 - c) tapauksen mukaan henkilön status, josta käy ilmi, että kyse on vailla direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettua oleskelukorttia olevasta kolmannen maan kansalaisesta, joka on unionin kansalaisen perheenjäsen ja johon sovelletaan direktiiviä 2004/38/EY, tai kolmannen maan kansalaisesta, jolla on unionin oikeuden mukainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen;
 - d) lyhytaikaisen viisumin viisumitarran numero sekä sen myöntäneen jäsenvaltion kolmikirjaiminen tunnus, lyhytaikaisen viisumin tyyppi, viisumissa sallitun oleskelun enimmäiskeston päättymispäivä, joka on päivitettävä kunkin maahantulon yhteydessä, ja tapauksen mukaan lyhytaikaisen viisumin voimassaolon päättymispäivä;
 - e) lyhytaikaisen viisumin perusteella tapahtuvan ensimmäisen maahantulon yhteydessä viisumitarraan merkitty maahantulokertojen määrä ja sallitun oleskelun kesto;
 - f) tapauksen mukaan tieto siitä, että kyseessä on asetuksen (EY) 810/2009 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella myönnetty alueellisesti rajoitettu viisumi;
 - g) [kiertomatkaviisumitarran numero, kiertomatkaviisumin tyyppi ja tapauksen mukaan kiertomatkaviisumin voimassaolon päättymispäivä.]
3. Kunkin maastalähdön yhteydessä on rajalla, jolla käytetään EES:ää, tallennettava maahantulo-/maastalähtötietueeseen, joka on linkitetty kyseistä kolmannen maan kansalaista, jolta vaaditaan viisumi, koskevaan henkilökohtaiseen tiedostoon seuraavat tiedot:

- a) maastalähtöpäivä ja -aika;
 - b) maastalähtöön käytetty rajanylityspaikka;
 - c) jos kolmannen maan kansalainen, jolta vaaditaan viisumi, käyttää eri viisumia kuin viimeisessä maahantulotietueessa on ilmoitettu, 2 kohdan d, e, f ja [g] alakohdassa luetellut maahantulo-/maastalähtötietueen tiedot on päivitettävä vastaavasti.
4. Ellei sallitun oleskelun päättymispäivämäärää välittömästi seuraavia maastalähtötietoja ole olemassa, järjestelmä tekee maahantulo-/maastalähtötietueeseen merkinnän tai liputuksen, ja tiedot sallitun oleskeluajan ylittäneeksi henkilöksi tunnistetusta kolmannen maan kansalaisesta, jolta vaaditaan viisumi, on tallennettava 11 artiklassa tarkoitettuun luetteloon.
5. Tallentaakseen tietoja [...] kolmannen maan kansalaisesta, jolta vaaditaan viisumi, [...] maahantulo-/maastalähtötietueeseen tai päivittääkseen sitä, rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset voivat hakea ja tuoda automaattisesti 2 kohdan c, d, e, f ja [g] alakohdassa tarkoitettut tiedot automaattisesti VIS:stä asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 a artiklan mukaisesti.
6. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa lisättävä henkilökohtaiseen tiedostoon ilmoitus siitä, että kolmannen maan kansalainen kuuluu kansallisen helpottamisohjelman piiriin asetuksen (EU) 2016/399 8 e artiklan mukaisesti, ja täsmennettävä kyseinen jäsenvaltion kansallinen helpottamisohjelma. Tämä ilmoitus on ainoastaan sen jäsenvaltion saatavilla, joka toteuttaa tällaista ohjelmaa, ja niiden jäsenvaltioiden saatavilla, jotka ovat tehneet sopimuksen sen jäsenvaltion kanssa, joka myönsi asetuksen (EU) 2016/399 8 e artiklan 4 kohdassa tarkoitetun pääsyn.
7. Liitteessä II olevia erityissäännöksiä sovelletaan kolmannen maan kansalaisiin, jotka ylittävät rajan asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetyn voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella.

Viisumipakosta vapautettujen kolmansien maiden kansalaisten henkilötiedot

1. Rajatarkastuksista vastaavan viranomaisen on luotava henkilökohtainen tiedosto kolmansien maiden kansalaisista, joilta ei vaadita viisumia, tallentamalla järjestelmään seuraavat tiedot:
 - a) 14 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetut tiedot [...];
 - b) kasvokuva, joka on mahdollisuuksien mukaan otettu reaaliaikaisena, tai jos tämä ei ole mahdollista, poimittu koneluettavasta matkustusasiakirjasta sähköisesti;
 - c) sormenjälkitiedot;
 - d) tarvittaessa 14 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tiedot.
- 1 a. Viisumipakosta vapautettuihin kolmansien maiden kansalaisiin sovelletaan 14 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohtaa, 14 artiklan 3 kohdan a ja b alakohtaa ja 14 artiklan 4 kohtaa.
2. Alle 12-vuotiaisiin lapsiin ei [...] sovelleta sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta.
3. Henkilöihin, joiden sormenjälkien ottaminen on fyysisesti mahdotonta, ei sovelleta sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta.

Jos sormenjälkien ottaminen on fyysisesti mahdotonta väliaikaisesti, tästä on tehtävä ilmoitus järjestelmään, ja henkilöä on vaadittava antamaan sormenjäljet maastapoistumisen tai seuraavan maahantulon yhteydessä. Rajatarkastuksista vastaavilla viranomaisilla on oikeus pyytää lisäselvityksiä syistä, joiden vuoksi sormenjälkien ottaminen on väliaikaisesti mahdotonta. Tämä tieto on poistettava järjestelmästä, kun sormenjäljet on annettu.

Jäsenvaltioiden on varmistettava asianmukaiset menettelyt henkilön ihmisarvoisen kohtelun varmistamiseksi tapauksissa, joissa sormenjälkien ottamisessa on vaikeuksia.

4. Jos kyseiseen henkilöön ei 2 tai 3 kohdan nojalla [...] sovelleta sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta, asianomaiseen tietokenttään on merkittävä 'ei sovelleta'. [...]

16 artikla

Niiden kolmansien maiden kansalaisten henkilötiedot, joiden pääsy on evätty

1. Jos rajatarkastuksista vastaava viranomainen on tehnyt asetuksen (EU) 2016/399 14 artiklan ja sen liitteen V mukaisen päätöksen tämän asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kolmannen maan kansalaisen pääsyn epäämisestä jäsenvaltioiden alueelle ja ellei EES:ään ole rekisteröity aiempaa kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevaa tiedostoa, rajatarkastuksista vastaavan viranomaisen on luotava henkilökohtainen tiedosto, johon se tallentaa
- a) 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti vaaditut tiedot ja tarvittaessa 14 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tiedot kolmansien maiden kansalaisista, joilta vaaditaan viisumi [...];
 - b) 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti vaaditut tiedot viisumipakosta vapautettujen kolmansien maiden kansalaisista ja niistä kolmansien maiden kansalaisista, joilta vaaditaan viisumi, jos rajatarkastuksista vastaava viranomainen on tarkistanut, että kolmannen maan kansalaista ei ole rekisteröity VIS:ään.

Jos kolmannen maan kansalainen kieltäytyy antamasta biometrisiä tietoja, rajatarkastuksista vastaavan viranomaisen on luotava henkilökohtainen tiedosto ilman biometrisiä tietoja. Jos kolmannen maan kansalaisella on koneluettava matkustusasiakirja, kasvokuva otetaan tuosta koneluettavasta matkustusasiakirjasta.

2. Seuraavat tiedot on tallennettava sekä sellaisista kolmansien maiden kansalaisista, joilta vaaditaan viisumi, [...] että viisumipakosta vapautetuista kolmansien maiden kansalaisista, maahanpääsyn epäämistä koskevaan tietueeseen:
- a) pääsyn epäämispäivä ja -aika,
 - b) rajanylityspaikka,

- c) pääsyn evännyt viranomainen,
- d) pääsyn epäämisen syytä (syitä) vastaava kirjain (vastaavat kirjaimet) asetuksen (EU) 2016/399 liitteessä V olevan B osan mukaisesti.

Lisäksi 14 artiklan 2 kohdan d, e, f ja [g] alakohdassa tarkoitettut tiedot niistä kolmansien maiden kansalaisista, joilta vaaditaan viisumi, on tallennettava maahanpääsyn epäämistä koskevaan tietueeseen.

Luodakseen kolmannen maan kansalaisesta, jolta vaaditaan viisumi, maahanpääsyn epäämistä koskevan tietueen tai päivittääkseen sitä toimivaltaiset rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset voivat hakea ja tuoda automaattisesti 14 artiklan 2 kohdan d, e, f ja [g] alakohdassa tarkoitettut tiedot VIS:stä EES:ään asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 a artiklan mukaisesti.

- 3. [...] Edellä 2 kohdassa tarkoitettu tietue on linkitettävä kolmannen maan kansalaista koskevaan henkilökohtaiseen tiedostoon.

17 artikla

Tiedot, jotka on lisättävä, kun oikeus lyhytaikaiseen oleskeluun peruutetaan tai mitätöidään tai sitä pidennetään

- 1. Kun toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen lyhytaikaista oleskelua koskevan oikeuden tai [...] viisumin peruuttamisesta tai mitätöimisestä tai sallitun oleskelun tai viisumin keston pidentämisestä, sen on lisättävä viimeisimpään maahantulo-/maastalähtötietueeseen [...] seuraavat tiedot:
 - a) statusta koskevat tiedot, joista käy ilmi, että oikeus lyhytaikaiseen [...] oleskeluun tai viisumi on peruutettu tai mitätöity tai että sallitun oleskelun tai viisumin kesto on pidennetty;
 - b) viranomainen, joka on peruuttanut tai mitätöinyt oikeuden lyhytaikaiseen [...] oleskeluun tai viisumin tai pidentänyt sallitun oleskelun tai viisumin kesto;
 - c) lyhytaikaista oleskelua koskevan oikeuden tai viisumin peruuttamista tai mitätöimistä tai sallitun oleskelun tai viisumin keston pidentämistä koskevan päätöksen paikka ja aika;

- d) tarvittaessa uuden viisumitarran numero ja myöntäjämään kolmikirjaiminen tunnus;
- e) jos mahdollista, sallitun oleskelun pidennyksen kesto;
- f) jos mahdollista, sallitun oleskelun tai viisumin uusi päättymispäivä.

- 1 a. Jos sallitun oleskelun kesto on pidennetty Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kappaleen mukaisesti tehdyn kahdenvälisen sopimuksen mukaisesti, toimivaltaisen viranomaisen on lisättävä sallitun oleskelun pidentämistä koskevat tiedot viimeisimpään maahantulo-/maastalähtötietueeseen.
2. Jos viisumi on päätetty mitätöidä tai peruuttaa tai sitä on päätetty pidentää, päätöksen tehneen viisumiviranomaisen on välittömästi haettava ja tuotava automaattisesti tämän artiklan 1 kohdassa säädetyt tiedot VIS:stä suoraan EES:ään asetuksen (EY) N:o 767/2008 13 ja 14 artiklan mukaisesti.
3. Maahantulo-/maastalähtötietueesta on käytävä ilmi sallitun oleskelun peruuttamisen tai mitätöimisen perusteina seuraavat tiedot:
- a) [...] direktiivin 2008/115/EY¹ nojalla tehty palauttamispäätös;
 - b) mahdollinen muu kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kansallisen lainsäädännön mukaisesti tekemä päätös, jonka perusteella kolmannen maan kansalainen, joka ei täytä tai ei enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tuloa tai siellä sallittua oleskelua koskevia edellytyksiä, palautetaan tai poistetaan maasta tai lähtee maasta.
4. Maahantulo-/maastalähtötietueesta on käytävä ilmi sallitun oleskelun keston pidentämisen syyt.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

5. Jos henkilö on lähtenyt tai poistettu jäsenvaltioiden alueelta 3 kohdassa tarkoitetun päätöksen nojalla, toimivaltaisen viranomaisen on tallennettava tiedot 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti kyseistä maahantuloa koskevaan maahantulo-/maastalähtötietueeseen.

18 artikla

Tiedot, jotka on lisättävä, jos olettamus siitä, että kolmannen maan kansalainen ei täytä asetuksen (EU) 2016/399 12 artiklan mukaisia sallitun oleskelun kestoa koskevia vaatimuksia, kumotaan

Jos jonkin jäsenvaltion alueella olevalle kolmannen maan kansalaiselle ei ole luotu henkilökohtaista tiedostoa EES:ään tai viimeisintä merkityksellistä maahantulo-/maastalähtötietuetta ei ole olemassa, [...] toimivaltaiset viranomaiset voivat olettaa, että kolmannen maan kansalainen ei täytä tai ei enää täytä jäsenvaltioiden alueella oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 20 artiklan soveltamista.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat lisäksi olettaa, että kolmannen maan kansalainen ei täyttänyt edellisen sallitun oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä, jos maahantuloon liittyvän rajatarkastuksen yhteydessä käy ilmi, että kolmannen maan kansalaisen aiemmassa maahantulo-/maastalähtötietueessa ei ole maastapoistumisen päivämäärää, sanotun kuitenkin rajoittamatta 20 artiklan soveltamista.

Tässä tapauksessa sovelletaan asetuksen (EU) 2016/399 12 artiklaa, ja jos kyseinen olettamus kumotaan todisteilla siitä, että kyseinen kolmannen maan kansalainen on noudattanut sallittua lyhytaikaista oleskelua koskevia edellytyksiä, toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa luotava EES:ään kyseiselle kolmannen maan kansalaiselle henkilökohtainen tiedosto tai päivitettävä viimeisin maahantulo-/maastalähtötietue syöttämällä puuttuvat tiedot 14 ja 15 artiklan mukaisesti tai, jos 32 artiklan säännöksiä sovelletaan, poistamalla olemassa oleva tiedosto.

Varmistusmenettelyt, joita sovelletaan, kun tietojen tallentaminen on teknisesti mahdotonta tai EES:ssä on toimintahäiriö

1. Jos tietojen tallentaminen keskusjärjestelmään on teknisesti mahdotonta tai jos keskusjärjestelmässä on toimintahäiriö, 14–18 artiklassa tarkoitetut tiedot on tallennettava väliaikaisesti 6 artiklassa säädettyyn yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan. Jos tämä ei ole mahdollista, tiedot on tallennettava väliaikaisesti paikallisesti. [...] Kaikissa tapauksissa tiedot on tallennettava EES:n keskusjärjestelmään heti, kun se on teknisesti mahdollista tai toimintahäiriö on korjattu. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet ja otettava käyttöön tarvittava infrastruktuuri, välineet ja resurssit sen varmistamiseksi, että tällainen väliaikainen paikallinen tallennus voidaan tehdä milloin tahansa ja missä tahansa rajanylityspaikassa.

2. Poikkeustilanteessa, jossa ei ole teknisiä mahdollisuuksia tehdä rekisteröintiä keskusjärjestelmään eikä kansalliseen rajapintaan ja paikallinen sähköinen väliaikainen tallennus on teknisesti mahdotonta, jäsenvaltioiden on tallennettava 14–18 artiklassa tarkoitetut tiedot manuaalisesti biometrisiä tietoja lukuun ottamatta ja lisäksi merkittävä kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjaan maahantulo- tai maastalähtöleima. Nämä manuaalisesti tallennetut tiedot on tallennettava järjestelmään mahdollisimman pian.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ensimmäisessä alakohdassa mainitussa poikkeustilanteessa tapahtuvasta matkustusasiakirjojen leimaamisesta. Komissiolle ilmoittamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt hyväksytään 61 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. EES ilmoittaa, että 14–18 artiklassa tarkoitetut tiedot tallennettiin varmistusmenettelyjen aikana ja että henkilökohtaisesta tiedostosta, joka luotiin 2 kohdan mukaisesti, puuttuvat biometriset tiedot.

20 artikla

Siirtymäkausi ja siirtymätoimenpiteet

1. Todentaakseen maahantulon yhteydessä, että kolmannen maan kansalainen ei ole ylittänyt yhtä tai kahta maahantulokertaa varten myönnettyssä lyhytaikaisessa viisumissa sallittujen maahantulokertojen määrää, ja todentaakseen kolmannen maan kansalaisten maahantulon ja maastalähdön yhteydessä, että [...] kolmannen maan kansalaiset eivät ole ylittäneet sallitun oleskelun enimmäiskesto^a, toimivaltaisten rajatarkastuksista vastaavien viranomaisten on kuuden kuukauden ajan EES:n toiminnan käynnistymisestä otettava huomioon oleskelu jäsenvaltioiden alueella maahantuloa tai maastalähtöä edeltävän 180 päivän aikana tarkistamalla EES:ään kirjattujen maahantulo-/maastalähtötietojen lisäksi matkustusasiakirjoissa olevat leimat.
2. Jos kolmannen maan kansalainen on saapunut jäsenvaltioiden alueelle eikä ole vielä poistunut ennen EES:n toiminnan käynnistymistä, kolmannen maan kansalaisesta luodaan henkilökohtainen tiedosto hänen poistuessaan maasta ja maahantulo-/maastalähtötietueeseen tallennetaan maahantulopäivä 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti sellaisena kuin se on leimattu passiin. Tämä sääntö ei rajoitu koskemaan ainoastaan 1 kohdassa tarkoitettua kuuden kuukauden jaksoa EES:n toiminnan käynnistymisestä. Jos maahantuloleiman ja EES:ään kirjattujen tietojen välillä on ristiriita, leima on ensisijainen.

21 artikla

Tietojen käyttö todentamiseen [...]rajoilla, joilla käytetään EES:ää

1. Rajatarkastuksista vastaavilla viranomaisilla on oltava pääsy EES:ään kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden ja aiemman rekisteröinnin todentamiseksi, EES:ään rekisteröityjen tietojen päivittämiseksi tarvittaessa ja tietojen katsomiseksi siinä määrin kuin on tarpeen rajatarkastustehtävien suorittamiseksi.
2. Rajatarkastuksista vastaavilla viranomaisilla on oltava 1 kohdan nojalla pääsy tekemään hakuja 14 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella.

Lisäksi rajatarkastuksista vastaavien viranomaisten on tarvittaessa [...] niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilta vaaditaan viisumi, käynnistettävä VIS:stä tehtävä haku suoraan EES:stä käsin käyttäen VIS:n katsomiseen samoja aakkosnumeerisia tietoja [...] asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti rajoilla, joilla käytetään EES:ää.

Jos EES:stä kyseisillä tiedoilla tehtävä haku osoittaa, että kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja on kirjattu EES:ään, rajatarkastuksista vastaavien viranomaisten on verrattava kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaista kasvokuva 14 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun kasvokuvaan [...] tai rajatarkastuksista vastaavien viranomaisten on viisumivaatimuksesta vapautettujen kolmansien maiden kansalaisten kohdalla tarkistettava sormenjälkitiedot EES:stä ja niiden kolmansien maiden kansalaisten, joilta vaaditaan viisumi, sormenjälkitiedot suoraan VIS:stä asetuksen (EU) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti. Voidakseen tarkistaa sormenjäljet VIS:stä viisuminhaltijoiden osalta rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset voivat käynnistää VIS:stä tehtävän haun suoraan EES:stä käsin asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Jos kasvokuvan todentaminen epäonnistuu, todentaminen on tehtävä sormenjalkia käyttäen ja päinvastoin.

3. Jos 2 kohdassa esitettyjen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että EES:ään on kirjattu kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja, [...] rajatarkastuksista vastaavalle viranomaiselle on annettava pääsy katsomaan kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevan henkilökohtaisen tiedoston tietoja tai siihen linkitettyjä maahantulo-/maastalähtötietueita.
4. Jos 2 kohdassa esitettyjen aakkosnumeeristen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että EES:ään ei ole kirjattu tietoja kyseisestä kolmannen maan kansalaisesta, jos kolmannen maan kansalaisen todentaminen tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti epäonnistuu tai jos kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyydestä on epäilyjä, rajatarkastuksista vastaavilla viranomaisilla on oltava pääsy tietoihin tunnistamista varten 25 artiklan mukaisesti.

Lisäksi sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- a) kun on kyse kolmansien maiden kansalaisista, joilta vaaditaan viisumi [...], ja jos VIS:stä annetun asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että kyseisen kolmannen maan kansalaisen tietoja on kirjattu VIS:ään, sormenjäljet on tarkistettava VIS:stä asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten [...] rajatarkastuksista vastaava viranomainen voi käynnistää haun EES:stä VIS:ään asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Jos henkilön todentaminen tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti epäonnistuu, rajatarkastuksista vastaavan viranomaisten on katsottava VIS:n tietoja tunnistamista varten asetuksen (EY) N:o 767/2008 20 artiklan mukaisesti.
- b) kun on kyse kolmansien maiden kansalaisista, joilta ei vaadita viisumia [...] ja joiden tietoja ei löydy EES:stä 25 artiklan mukaisesti suoritettun tunnistamisen yhteydessä, VIS:n tietoja on katsottava asetuksen (EY) N:o 767/2008 19 a artiklan mukaisesti. Rajatarkastuksista vastaava viranomainen voi käynnistää VIS:ään tehtävän haun EES:stä käsin asetuksen (EY) N:o 767/2008 19 a artiklan mukaisesti.

5. [...].

III LUKU

Muiden viranomaisten suorittama tietojen syöttäminen ja EES:n käyttö

22 artikla

EES:n käyttö viisumihakemusten tutkimiseen ja niitä koskevien päätösten tekemiseen

1. Viisumiviranomaisten on katsottava EES:n tietoja tutkiessaan viisumihakemuksia ja tehdessään niitä koskevia päätöksiä, mukaan lukien myönnetyn viisumin mitätöimistä tai peruuttamista tai viisumin voimassaoloajan pidentämistä koskevat päätökset, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 810/2009¹ asiaankuuluvien säännösten mukaisesti.

Lisäksi sellaisen jäsenvaltion viisumiviranomaisten, joka ei vielä sovelle Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, mutta käyttää EES:ää, on katsottava EES:n tietoja tutkiessaan kansallista lyhytaikaista viisumia koskevia hakemuksia ja tehdessään niitä koskevia päätöksiä, mukaan lukien myönnetyn kansallisen lyhytaikaisen viisumin mitätöimistä tai peruuttamista tai viisumin voimassaoloajan pidentämistä koskevat päätökset.

2. Viisumiviranomaiselle on annettava pääsy tekemään hakuja EES:stä suoraan VIS:stä käsin käyttäen yhtä tai useampaa seuraavista tiedoista:
 - a) 14 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot;
 - b) lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumitarran numero sekä sen myöntäneen jäsenvaltion 14 artiklan [...] 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu kolmikirjaiminen tunnus;
 - c) 14 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetut biometriset tiedot;
 - d) [14 artiklan 2 kohdan g alakohdassa tarkoitetun kiertomatkaviisumin tarran numero].

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö) (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1).

3. Jos 2 kohdassa esitettyjen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että EES:ään on kirjattu kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja, viisumiviranomaisille on annettava pääsy katsomaan kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevan henkilökohtaisen tiedoston tietoja ja myös siihen linkitettyä maahanpääsyn epäämistä koskevaa tietuetta. Viisumiviranomaisille on annettava pääsy katsomaan automaattista laskentajärjestelmää sallitun oleskelun jäljellä olevan enimmäiskeston tarkistamiseksi. Heidän on myös voitava katsoa EES:ää ja sen laskentajärjestelmää tutkiessaan uutta viisumihakemusta ja tehdessään sitä koskevan päätöksen niin, että he voivat automaattisesti saada selville sallitun oleskelun enimmäiskeston.

23 artikla

EES:n käyttö kansallisiin helpottamisohjelmiin pääsyä koskevien hakemusten tutkimiseksi

1. Asetuksen (EU) 2016/399 8 e artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on katsottava EES:n tietoja kyseisessä artiklassa tarkoitettuihin kansallisiin helpottamisohjelmiin pääsyä koskevien hakemusten tutkimiseksi rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta ja kyseisiä hakemuksia koskevien päätösten tekemiseksi kyseisen artiklan mukaisesti, myös siltä osin kuin on kyse kansallisiin helpottamisohjelmiin pääsyn epäämistä, peruuttamista tai voimassaoloajan pidentämistä koskevien päätösten tekemisestä.
2. Toimivaltaiselle viranomaiselle on annettava pääsy hakujen tekemiseksi yhden tai useamman 14 artiklan 1 kohdan a, b, c ja f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetun tiedon perusteella.
3. Jos 2 kohdassa esitettyjen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että EES:ään on kirjattu kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja, toimivaltaiselle viranomaiselle on annettava pääsy katsomaan kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevan henkilökohtaisen tiedoston tietoja ja myös siihen linkitettyä pääsyn epäämistä koskevia tietueita.

Tietoihin pääsy jäsenvaltioiden alueella tapahtuvaa todentamista varten

1. Jäsenvaltioiden maahanmuuttoviranomaiset saavat tehdä hakuja 14 artiklan 1 kohdan a, b[...] ja c alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen avulla [...] todentaakseen kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden ja/tai tarkistaakseen tai todentaakseen, täyttyvätkö jäsenvaltioiden alueelle tulon ja siellä sallitun oleskelun edellytykset.

Jos haku osoittaa, että kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja on kirjattu EES:ään, [...] maahanmuuttoviranomaiset voivat verrata kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaista kasvokuvaa 14 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun kasvokuvaan [...] tai [...] maahanmuuttoviranomaiset voivat tarkistaa viisumivaatimuksesta vapautettujen kolmansien maiden kansalaisten sormenjälkitiedot EES:stä ja niiden kolmansien maiden kansalaisten, joilta vaaditaan viisumi, sormenjälkitiedot [...] VIS:stä asetuksen (EU) N:o 767/2008 19 artiklan mukaisesti.

2. Jos 1 kohdassa esitettyjen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että EES:ään on kirjattu kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja, [...] maahanmuuttoviranomaiselle on annettava pääsy katsomaan kyseistä henkilöä koskevan henkilökohtaisen tiedoston tietoja ja siihen linkitettyjä maahantulo-/maastalähtötietueita, automaattista laskentajärjestelmää ja pääsyn epäämistä koskevaa tietuetta.
3. Jos 1 kohdassa esitettyjen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että EES:ään ei ole tallennettu tietoja kolmannen maan kansalaisesta, jos kolmannen maan kansalaisen todentaminen epäonnistuu tai jos kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyydestä on epäilyjä, [...] maahanmuuttoviranomaisilla on oltava pääsy tietoihin tunnistamista varten 25 artiklan mukaisesti.

Tietoihin pääsy tunnistamista varten

1. Rajatarkastuksista vastaavilla viranomaisilla tai maahanmuuttoviranomaisilla on oltava pääsy tekemään hakuja kolmannen maan kansalaisten 14 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen biometristen tietojen perusteella, mutta ainoastaan tunnistaakseen kolmannen maan kansalaisen, joka on mahdollisesti aiemmin rekisteröity EES:ään eri henkilöllisyydellä tai joka ei täytä tai ei enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tulon tai siellä sallitun oleskelun [...] edellytyksiä. [...]

Jos 14 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että asianomaista kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja ei ole kirjattu EES:ään, tunnistamista varten on katsottava VIS:n tietoja asetuksen (EY) N:o 767/2008 20 artiklan mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, ensin VIS:ää asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 tai 19 a artiklan mukaisesti ennen VIS:n avulla suoritettavaa tunnistamista.

Jos kyseisen henkilön sormenjalkia ei voida käyttää tai sormenjalkien perusteella tehty haku epäonnistuu, haku tehdään joidenkin tai kaikkien 14 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella.

2. Jos 1 kohdassa esitettyjen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että EES:ään on kirjattu kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja, toimivaltaiselle viranomaiselle on annettava pääsy katsomaan kyseisen henkilökohtaisen tiedoston tietoja, siihen linkitettyjä maahantulo-/maastalähtötietueita ja pääsyn epäämistä koskevaa tietuetta.

25 a artikla

Oikeus tutustua tietoihin kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyä varten

1. Määrittävillä viranomaisilla on oltava pääsy tekemään hakuja EES:ssä 14 artiklan 1 kohdan ja 15 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella ainoastaan helpottaakseen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tutkimista.
2. Jos 1 kohdassa lueteltujen tietojen avulla tehty haku osoittaa, että EES:ään on kirjattu kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja, toimivaltaisille määrittäville viranomaisille on annettava pääsy katsomaan 14 artiklan 1 ja 2 kohdan, 3 kohdan a ja b alakohdan, 4 kohdan sekä 15 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja tietoja, mutta ainoastaan 1 kohdassa tarkoitettuja tarkoituksia varten.

[25 b artikla

Oikeus tutustua tietoihin turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan määrittämistä varten

1. Asetuksen (EU) N:o 604/2013 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset saavat ainoastaan kansainvälistä suojelua koskevan pyynnön käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi tehdä EES:stä hakuja 14 artiklan 1 kohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella.
2. Jos 1 kohdassa lueteltujen tietojen avulla tehty haku osoittaa, että EES:ään on kirjattu kyseistä kolmannen maan kansalaista koskevia tietoja, asetuksen (EU) N:o 604/2013 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle on annettava pääsy katsomaan 14 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan a ja b alakohdan sekä 15 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja tietoja, mutta ainoastaan 1 kohdassa tarkoitettuja tarkoituksia varten.]

IV LUKU

Menettely ja edellytykset, jotka koskevat EES:ään pääsyä lainvalvontatarkoituksessa

26 artikla

Jäsenvaltioiden nimetyt viranomaiset

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä 3 artiklan 1 kohdan 26 a alakohdassa tarkoitetut [...] viranomaiset, joilla on valtuudet katsoa EES:ään tallennettuja tietoja terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi.
2. Kunkin jäsenvaltion on pidettävä luetteloa nimetyistä viranomaisista. Kunkin jäsenvaltion on annettava eu-LISAlle ja komissiolle ilmoitus [...] nimetyistä viranomaisistaan, ja kukin jäsenvaltio voi milloin tahansa muuttaa ilmoitustaan tai korvata sen toisella ilmoituksella. [...]
3. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä keskusyhteyspiste, jolla on pääsy EES:ään. [...]. Keskusyhteyspisteen on varmistettava, että tämän asetuksen 29 artiklassa säädetty EES:ään pääsyn pyytämistä koskevat edellytykset täyttyvät.

Nimetty viranomainen ja keskusyhteyspiste voivat kuulua samaan organisaatioon, jos tämä sallitaan kansallisessa lainsäädännössä. Keskusyhteyspisteen on toimittava nimetyistä viranomaisista riippumattomasti suorittaessaan tämän asetuksen mukaisia tehtäviään. Keskusyhteyspisteen on oltava erillinen nimetyistä viranomaisista, eikä se saa ottaa niiltä vastaan tarkistamisen tuloksia koskevia ohjeita.

Jäsenvaltiot voivat perustuslaillisten tai oikeudellisten vaatimustensa täyttämiseksi nimetä organisaatio- ja hallintorakenteensa huomioon ottaen useamman kuin yhden keskusyhteyspisteen.

4. Kunkin jäsenvaltion on annettava eu-LISAlle ja komissiolle ilmoitus keskusyhteyspisteistään, ja kukin jäsenvaltio voi milloin tahansa muuttaa ilmoitustaan tai korvata sen toisella ilmoituksella.

5. Kunkin jäsenvaltion on pidettävä kansallisella tasolla luetteloa nimettyjen viranomaisten operatiivisista yksiköistä, joilla on valtuudet pyytää pääsyä EES:ään tallennettuihin tietoihin keskusyhteyspisteiden kautta.
6. Vain keskusyhteyspisteiden asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on valtuudet päästä EES:ään 28 ja 29 artiklan mukaisesti.

27 artikla

Europol

1. Europol nimeää viranomaisen, jolla on valtuudet pyytää pääsyä EES:ään Europolin nimetyn keskusyhteyspisteen kautta terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi. Nimetty viranomainen on Europolin operatiivinen yksikkö.
2. Europol nimeää keskusyhteyspisteeksi erikoisyksikön, joka koostuu asianmukaisesti valtuutetuista Europolin virkamiehistä. Keskusyhteyspiste tarkistaa, että 30 artiklassa säädetyt EES:ään pääsyn pyytämistä koskevat edellytykset täyttyvät.

Keskusyhteyspisteen on toimittava riippumattomasti suorittaessaan tämän asetuksen mukaisia tehtäviään, eikä se saa ottaa 1 kohdassa tarkoitettua nimetyltä viranomaiselta vastaan tarkistamisen tuloksia koskevia ohjeita.

28 artikla

Menettely, joka koskee pääsyä EES:ään lainvalvontatarkoituksessa

1. Edellä 26 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen operatiivisten yksiköiden on esitettävä perusteltu sähköinen tai kirjallinen pyyntö 26 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuille keskusyhteyspisteille saadakseen pääsyn EES:ään tallennettuihin tietoihin. Saatuaan pyynnön keskusyhteyspiste (-pisteet) tarkistaa (tarkistavat), täyttyvätkö 29 artiklassa tarkoitettut edellytykset järjestelmään pääsemiseksi. Jos pääsyn edellytykset täyttyvät, keskusyhteyspiste (-pisteet) [...] käsittelee (käsittelevät) pyynnöt. EES:stä haetut tiedot on välitettävä 26 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuille operatiivisille yksiköille siten, että tietoturvaa ei vaaranneta.

2. Jos on tarpeen estää terrorisimirikos tai muuhun vakavaan rikokseen liittyvä välitön vaara, keskusyhteyspisteen (-pisteiden) on käsiteltävä pyyntö välittömästi ja tarkistettava vasta jälkikäteen, täyttyvätkö kaikki 29 artiklassa esitetyt edellytykset, myös se, oliko kyseessä tosiasiallisesti [...] kiireellinen tapaus. Jälkikäteen tehtävä tarkistus on suoritettava viipymättä sen jälkeen, kun pyyntö on käsitelty.
3. Jos jälkikäteen tehtävässä tarkistuksessa todetaan, että EES:n tietoihin pääsulle ei ollut perusteita, kaikkien näihin tietoihin pääsyn saaneiden viranomaisten on poistettava EES:stä saamansa tiedot ja ilmoitettava keskusyhteyspisteille niiden poistamisesta.

29 artikla

Edellytykset jäsenvaltioiden nimettyjen viranomaisten pääsulle EES:n tietoihin

1. Nimetyt viranomaiset voivat päästä katsomaan EES:n tietoja, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) pääsy katsomaan tietoja on tarpeen terrorisimirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi, ja tällöin tietojen hakeminen tietokannasta on oikeasuhteista, jos asia on ylivoimaisen tärkeä yleisen turvallisuuden kannalta;
 - b) pääsy katsomaan tietoja on tarpeen tietyssä yksittäistapauksessa;
 - c) on perusteltu syy katsoa, että EES:n tietojen katsominen voi [...] myötävaikuttaa jonkin kyseessä olevan rikoksen torjumiseen, havaitsemiseen tai tutkimiseen, erityisesti, jos on olemassa perusteltu epäily siitä, että terrorisimirikoksesta tai muusta vakavasta rikoksesta epäilty, tällaiseen rikokseen syyllistynyt tai tällaisen rikoksen uhri kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan.

2. Pääsy EES:ään sen käyttämiseksi rikollisten tunnistamisen välineenä sellaisten tuntemattomiksi jääneiden, terrorismirikoksista tai muista vakavista rikoksista epäiltyjen henkilöiden sekä näiden rikosten tekijöiden tai epäiltyjen uhrien tunnistamiseksi on sallittava, jos 1 kohdassa luetellut edellytykset ja seuraavat lisäedellytykset täyttyvät:

- a) ensin on tehty haku kansallisista tietokannoista [...];
- b) kun kyseessä on sormenjälkien perusteella tehtävä haku, ensin on käynnistetty [...] haku muiden jäsenvaltioiden sormenjälkien automaattisessa tunnistamisjärjestelmässä päätöksen 2008/615/YOS mukaisesti, kun sormenjälkien vertailut ovat teknisesti käytettävissä.

Tämän kohdan a ja b alakohdan lisäedellytyksiä ei kuitenkaan sovelleta, [...] jos on perusteltu syy uskoa, että vertailu muiden jäsenvaltioiden järjestelmiin ei johtaisi rekisteröidyn henkilöllisyyden todentamiseen, tai tapauksissa, joissa on tarpeen estää terrorismirikos tai muuhun vakavaan rikokseen liittyvä välitön vaara. Tällaiset perustellut syyt on sisällytettävä [...] operatiivisen yksikön keskusyhteyspisteelle (-pisteille) lähettämään sähköiseen tai kirjalliseen pyyntöön, joka koskee vertailua EES:n tietoihin.

Koska kolmansien maiden kansalaisten, joilla on oltava viisumi, sormenjälkitiedot on tallennettu ainoastaan VIS:ään, samaa rekisteröityä koskeva VIS:n tietojen katsomista koskeva pyyntö voidaan toimittaa samanaikaisesti EES:n tietojen katsomista koskevan pyynnön kanssa päätöksessä 2008/633/YOS säädettyjen edellytysten mukaisesti [...].

3. Pääsy EES:ään sen käyttämiseksi rikostiedusteluvälineenä tunnettujen terrorismirikoksista tai muista vakavista rikoksista epäiltyjen henkilöiden sekä näiden rikosten tekijöiden tai epäiltyjen uhrien matkustushistorian tai jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun jaksojen tarkastelemiseksi on sallittava, jos 1 kohdassa luetellut edellytykset täyttyvät [...]. [...]

4. EES:n tietojen katsominen sen käyttämiseksi tunnistamiseen on rajoitettava [...] henkilökohtaisessa tiedostossa tehtävään hakuun jollakin seuraavista EES:n tiedoista:
- a) viisumivaatimuksesta vapautettujen kolmansien maiden kansalaisten [...] tai asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetyn kauttakulkua helpottavan asiakirjan haltijoiden sormenjälkitiedot. Tällaisen EES:n tietojen katsomisen aloittamiseksi voidaan käyttää latentteja sormenjälkiä ja niitä voidaan näin ollen verrata EES:ään tallennettuihin sormenjälkitietoihin;
 - b) kasvokuva.

Jos haku tuottaa osuman, EES:n tietojen katsomisen on mahdollistettava pääsy tutustumaan kaikkiin muihin 14 artiklan 1 kohdassa, 14 artikla 6 kohdassa, [...] 15 artiklan 1 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdassa lueteltuihin henkilökohtaisen tiedoston tietoihin.

5. EES:n tietojen katsominen kolmannen maan kansalaisen matkustushistorian tarkastelemiseksi on rajoitettava koskemaan hakujen tekemistä jollakin seuraavista EES:n tiedoista henkilökohtaisessa tiedostossa, [...] maahantulo-/maastalähtötietueissa tai pääsyn epäämistä koskevassa tietueessa;
- a) sukunimi, etunimi tai etunimet, syntymäaika, kansalaisuus tai kansalaisuudet ja/tai sukupuoli;
 - b) matkustusasiakirjan tai -asiakirjojen laji ja numero, matkustusasiakirjan myöntäneen maan kolmikirjaiminen tunnus ja matkustusasiakirjan voimassaolon päättymispäivä;
 - c) viisumitarran numero ja viisumin voimassaolon päättymispäivä;
 - d) sormenjäljet. Tällaisen EES:n tietojen katsomisen aloittamiseksi voidaan käyttää latentteja sormenjälkiä ja niitä voidaan näin ollen verrata EES:ään tallennettuihin sormenjälkitietoihin; [...]
 - e) kasvokuva;
 - f) maahantulon päivämäärä ja kellonaika, [...] maahantulon hyväksynyt viranomainen ja rajanylityspaikka, jossa maahantulo on tapahtunut;
 - g) maastalähdön päivämäärä ja kellonaika sekä rajanylityspaikka, jossa maastalähtö on tapahtunut.

Jos haku tuottaa osuman, EES:n tietojen katsomisen on mahdollistettava pääsy tutustumaan tässä kohdassa lueteltuihin tietoihin sekä muihin henkilökohtaisen tiedoston tietoihin, [...] maahantulo-/maastalähtötietueisiin ja pääsyn epäämistä koskevaan tietueeseen, mukaan lukien sallitun oleskelu peruuttamisesta tai sen pidentämisestä 17 artiklan mukaisesti tallennettuihin tietoihin.

30 artikla

Menettely ja edellytykset, jotka koskevat Europolin pääsyä EES:n tietoihin

1. Europolilla on pääsy katsomaan EES:n tietoja, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) tietojen katsominen on tarpeen jäsenvaltioiden toimien tukemiseksi ja tehostamiseksi Europolin toimeksiannon piiriin kuuluvassa terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumisessa, havaitsemisessa tai tutkimisessa, ja tällöin tietojen hakeminen tietokannasta on oikeasuhteista, jos asia on ylivoimaisen tärkeä yleisen turvallisuuden kannalta;
 - b) tietojen katsominen on tarpeen yksittäistapauksessa;
 - c) on perusteltua syytä katsoa, että tietojen katsominen voi merkittävästi myötävaikuttaa jonkin kyseessä olevan rikoksen torjumiseen, havaitsemiseen tai tutkimiseen, erityisesti, jos on olemassa perusteltu epäily siitä, että terrorismirikoksesta tai muusta vakavasta rikoksesta epäilty, tällaiseen rikokseen syyllistynyt tai tällaisen rikoksen uhri kuuluu tämän asetuksen soveltamisalan kattamaan henkilöryhmään.
2. Edellä olevassa 29 artiklan 3–5 kohdassa säädettyjä edellytyksiä sovelletaan vastaavasti.
- 2 a. Lisäksi pääsy EES:ään siinä tarkoituksessa, että tunnistetaan sellaisia terrorismirikoksista ja muista vakavista rikoksista epäiltyjä henkilöitä sekä sellaisia näihin rikoksiin syyllistyneitä henkilöitä ja näiden rikosten uhreja, jotka ovat jääneet tuntemattomiksi, olisi myönnettävä ainoastaan, jos aiempi haku tietojenkäsittelyjärjestelmissä, jotka ovat teknisesti ja laillisesti Europolin saatavilla, ei ole johtanut rekisteröidyn henkilöllisyyden selvittämiseen. Koska kolmansien maiden kansalaisten, joilla on viisumi, sormenjälkitiedot on tallennettu ainoastaan VIS:ään, samaa rekisteröityä koskeva VIS:n tietojen katsomista koskeva pyyntö voidaan toimittaa samanaikaisesti EES:n tietojen katsomista koskevan pyynnön kanssa. VIS:n tietojen katsominen tehdään päätöksessä 2008/633/YOS vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

3. Europolin nimeämä viranomainen voi esittää 27 artiklassa tarkoitettulle Europolin keskusyhteyspisteelle perustellun sähköisen pyynnön päästä katsomaan kaikkia tai tiettyjä EES:ään tallennettuja tietoja. Saatuaan tietoihin pääsyä koskevan pyynnön Europolin keskusyhteyspiste tarkistaa, täyttyvätkö 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut edellytykset järjestelmään pääsemiseksi. Jos kaikki edellytykset täyttyvät, keskusyhteyspisteen asianmukaisesti valtuutettu henkilöstö käsittelee pyynnöt. EES:stä saadut tiedot on välitettävä 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille operatiivisille yksiköille siten, että tietoturvaa ei vaaranneta.
4. Europolin EES:n tietoja katsomalla saamien tietojen käsittelyyn tarvitaan lähettävän jäsenvaltion suostumus. Suostumus hankitaan kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevan Europolin kansallisen yksikön kautta.

V LUKU

Tietojen säilyttäminen ja muuttaminen

31 artikla

Tietojen säilyttämisaika

1. Kukin maahantulo-/maastalähtötietue tai pääsyn epäämistä koskeva tietue, joka on linkitetty henkilökohtaiseen tiedostoon, säilytetään viiden vuoden ajan maastalähtötietueen tai tapauksen mukaan pääsyn epäämistä koskevan tietueen päivämäärästä.
2. Kukin henkilökohtainen tiedosto ja siihen linkitetty maahantulo-/maastalähtötietueet tai pääsyn epäämistä koskevat tietueet säilytetään EES:ssä viiden vuoden ja yhden päivän ajan viimeisimmän maastalähtötietueen päivämäärästä, ellei viiden vuoden kuluessa viimeisimmän maastalähtötietueen tai pääsyn epäämistä koskevan tietueen päivämäärästä ole luotu maahantulotietuetta.
3. Ellei sallitun oleskelun päättymispäivän jälkeen ole luotu maastalähtötietuetta, tiedot säilytetään viiden vuoden ajan sallitun oleskelun viimeisen päivän jälkeen. EES ilmoittaa jäsenvaltioille automaattisesti kolme kuukautta etukäteen sallitun oleskeluajan ylittäneitä henkilöitä koskevien tietojen määräajan mukaisesta poistamisesta, jotta ne voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotka voisivat johtaa sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden havaitsemiseen ja mahdollisesti ja tilanteen mukaan edistää sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden palauttamista.
4. Poiketen siitä, mitä 1 [...] kohdassa säädetään, sellaisten vailla direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettua oleskelukorttia olevien kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joihin sovelletaan direktiiviä 2004/38/EY tai jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä, maahantulo-/maastalähtötietueet säilytetään EES:ssä enintään yhden vuoden ajan viimeisen maastalähtötietueen jälkeen. Jos ei ole olemassa maastalähtötietuetta, tiedot säilytetään viiden vuoden ajan viimeisestä maahantulotietueesta.

5. Edellä 1[...], 2 ja 4 kohdassa tarkoitetun tietojen säilyttämisaian päätyttyä tällaiset tiedot poistetaan keskusjärjestelmästä automaattisesti.

32 artikla

Tietojen muuttaminen ja poistaminen ennen määräaika

1. Vastuussa olevalla jäsenvaltiolla on oikeus muuttaa EES:ään syöttämiään tietoja oikaisemalla tai poistamalla näitä tietoja.
2. Jos vastuussa olevalla jäsenvaltiolla on näyttöä EES:ään kirjattujen tietojen virheellisyydestä tai siitä, että tietoja on käsitelty EES:ssä tämän asetuksen vastaisesti, sen on tarkistettava kyseiset tiedot ja tarvittaessa muutettava niitä tai poistettava ne viipymättä EES:stä ja tarvittaessa 11 artiklassa tarkoitetusta tunnistettujen henkilöiden luettelosta. Näin voidaan menetellä myös asianomaisen henkilön pyynnöstä 46 artiklan mukaisesti.
3. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, jos muulla jäsenvaltiolla kuin vastuussa olevalla jäsenvaltiolla on näyttöä EES:ään kirjattujen tietojen virheellisyydestä tai siitä, että tietoja on käsitelty EES:ssä tämän asetuksen vastaisesti, sen on tarkistettava kyseiset tiedot, jos tämä on mahdollista kuulematta vastuussa olevaa jäsenvaltiota, ja tarvittaessa muutettava niitä tai poistettava ne viipymättä EES:stä ja tarvittaessa 11 artiklassa tarkoitetusta tunnistettujen henkilöiden luettelosta. Muutoin kyseisen jäsenvaltion on otettava yhteyttä vastuussa olevan jäsenvaltion viranomaisiin 14 päivän kuluessa, ja vastuussa olevan jäsenvaltion on kuukauden kuluessa tarkistettava tietojen oikeellisuus ja niiden käsittelyn laillisuus. Näin voidaan menetellä myös asianomaisen henkilön pyynnöstä 46 artiklan mukaisesti.

4. Jos [...] jäsenvaltiolla [...] on näyttöä EES:ään kirjattujen viisumeihin liittyvien tietojen virheellisyydestä tai siitä, että tällaisia tietoja on käsitelty EES:ssä tämän asetuksen vastaisesti, sen on ensin tarkistettava tietojen oikeellisuus VIS:stä ja tarvittaessa muutettava niitä EES:ssä. Jos VIS:ään kirjatut tiedot ovat samat kuin EES:ssä, vastuussa olevan jäsenvaltion tai muun jäsenvaltion kuin vastuussa olevan jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta välittömästi tietojen tallentamisesta VIS:ään vastuussa olevalle jäsenvaltiolle VIS:n infrastruktuurin kautta asetuksen (EY) N:o 767/2008 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Jäsenvaltion, joka on vastuussa tietojen tallentamisesta VIS:ään, on tarkistettava kyseiset tiedot ja tarvittaessa oikaistava tai poistettava ne välittömästi VIS:stä ja ilmoitettava siitä asianomaiselle jäsenvaltiolle [...], jonka on tarvittaessa muutettava tietoja tai poistettava ne viipymättä EES:stä ja tarvittaessa 11 artiklassa tarkoitettua tunnistettujen sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden luettelosta.
5. Edellä 11 artiklassa tarkoitettuja tunnistettuja henkilöitä koskevat tiedot on poistettava viipymättä kyseisessä artiklassa tarkoitettua luettelosta ja korjattava EES:ssä, jos kyseinen kolmannen maan kansalainen toimittaa vastuussa olevan jäsenvaltion tai jäsenvaltion, jolle pyyntö on esitetty, kansallisen lainsäädännön mukaisen näytön siitä, että hän on joutunut ylittämään sallitun oleskeluajan odottamattoman ja vakavan tapahtuman vuoksi tai että hän on saanut laillisen oikeuden lyhytaikaiseen oleskeluun taikka että kyseessä on virhe. Kyseisellä kolmannen maan kansalaisella on oltava käytettävissään tehokkaat [...] oikeussuojakeinot sen varmistamiseksi, että tiedot muutetaan.
6. Jos kolmannen maan kansalainen on saanut jonkin jäsenvaltion kansalaisuuden tai siirtynyt kuuluvaksi 2 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan ennen 31 artiklassa tarkoitettua määräajan päättymistä, henkilökohtainen tiedosto ja siihen 14 ja 15 artiklan mukaisesti linkitetyt maahantulo-/maastalähtötietueet ja 16 artiklassa tarkoitettu pääsyn epäämistä koskeva tietue on poistettava viipymättä EES:stä sekä tarvittaessa 11 artiklassa tarkoitettua tunnistettujen henkilöiden luettelosta, minkä suorittaa
- a) jäsenvaltio, jonka kansalaisuuden kyseinen henkilö on saanut tai
 - b) jäsenvaltio, joka on myöntänyt oleskeluluvan tai -kortin tai pitkäaikaisen viisumin.

Jos kolmannen maan kansalainen on saanut Andorran, Monacon tai San Marinon kansalaisuuden tai jos hänellä on Vatikaanivaltion myöntämä passi, hänen on ilmoitettava tästä muutoksesta sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, johon hän seuraavaksi saapuu. Kyseisen jäsenvaltion on poistettava kyseisen henkilön tiedot viipymättä EES:stä. Kyseisellä henkilöllä on oltava käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot sen varmistamiseksi, että tiedot poistetaan.

7. Keskusjärjestelmä ilmoittaa välittömästi kaikille jäsenvaltioille tietojen poistamisesta EES:stä ja tarvittaessa 11 artiklassa tarkoitetusta tunnistettujen henkilöiden luettelosta.
8. Jos muu jäsenvaltio kuin vastuussa oleva jäsenvaltio on muuttanut tai poistanut tietoja tämän asetuksen mukaisesti, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa tietojen muuttamisesta tai poistamisesta. Järjestelmä kirjaa kaikki tehdyt muutokset ja poistot.

VI LUKU

Kehittäminen, toiminta ja vastualueet

33 artikla

Komission täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksyminen ennen kehittämisvaihetta

Komissio hyväksyy erityisesti seuraavat toimenpiteet, jotka ovat tarpeen keskusjärjestelmän, yhdenmukaisten kansallisten rajapintojen ja viestintäinfrastruktuurin kehittämisen ja teknisen toteuttamisen kannalta:

- a) eritelmät, jotka koskevat sormenjälkien laatua, resoluutiota ja käyttöä biometriseen todentamiseen ja tunnistamiseen EES:ssä;
- (a1) eritelmät, jotka koskevat kasvokuvan laatua, resoluutiota ja käyttöä biometriseen todentamiseen ja tunnistamiseen EES:ssä;
- b) tietojen tallentaminen 14–18 artiklan mukaisesti;
- c) tietoihin pääsy 21–30 artiklan mukaisesti;
- d) tietojen muuttaminen, poistaminen ja poistaminen ennen määräaikaa 32 artiklan mukaisesti;
- e) tietojen kirjaaminen ja kirjattuihin tietoihin pääsy 41 artiklan mukaisesti;
- f) suorituskykyvaatimukset, mukaan lukien teknistä laitteistoa koskevat vähimmäiseritelmät ja vaatimukset EES:n biometrisestä suorituskyvystä erityisesti väärin positiivisten tulosten määrän, väärin negatiivisten tulosten määrän ja rekisteröinnin epäonnistumisten määrän suhteen;
- g) 12 artiklassa tarkoitettua verkkopalvelua koskevat eritelmät ja edellytykset;
- h) [...]

- i) 44 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tietojen antamista kirjallisesti ja muulla toimivalla tavalla koskevat eritelmät ja edellytykset;
- j) 7 artiklassa tarkoitetun yhteentoimivuuden luominen ja sen korkeatasoinen rakenne;
- k) 57 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua keskustietokantaa koskevat eritelmät ja edellytykset;
- l) päätöksen tekeminen päivästä, jona EES otetaan käyttöön, sen jälkeen kun 60 artiklassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät;
- m) 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun luettelon ja luettelon jakamisessa jäsenvaltioille noudatettavan menettelyn vahvistaminen;
- n) eritelmä, joka koskee teknisiä ratkaisuja keskusyhteyspisteiden liittämistä varten 28 ja 29 artiklan mukaisesti ja teknistä ratkaisua 64 artiklan 8 kohdan mukaisesti vaadittujen tilastotietojen keräämiseksi;

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään mahdollisimman pian 61 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Edellä k kohdassa esitettyjen yhteentoimivuuden luomista ja korkeatasoista rakennetta koskevien toimenpiteiden hyväksymiseksi tämän asetuksen 61 artiklalla perustetun komitean on kuultava asetuksen (EY) N:o 767/2008 49 artiklalla perustettua VIS-komiteaa.

34 artikla

Kehittäminen ja operatiivinen hallinnointi

1. Eu-LISA vastaa keskusyksikön, yhdenmukaisten kansallisten rajapintojen, viestintäinfrastruktuurin sekä EES:n keskusjärjestelmän ja VIS:n keskusjärjestelmän välisen suojatun viestintäkanavan kehittämisestä. Se vastaa myös 12 artiklassa tarkoitetun verkkopalvelun kehittämisestä 61 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tarkastelumenettelyn mukaisesti hyväksytyjen eritelmien ja edellytysten mukaisesti.

Eu-LISA määrittää järjestelmän fyysisen arkkitehtuurin rakenteen, mukaan lukien sen viestintäinfrastruktuurin, sekä tekniset eritelmät ja niiden kehittämisen keskusjärjestelmän, yhdenmukaisten rajapintojen ja EES:n keskusjärjestelmän ja VIS:n keskusjärjestelmän välisen suojatun viestintäkanavan ja viestintäinfrastruktuurin osalta, ja hallintoneuvosto hyväksyy ne komission myönteisen lausunnon saatuaan. Eu-LISA toteuttaa myös VIS:ään tarvittavat mukautukset, jotka johtuvat yhteentoimivuuden luomisesta EES:n kanssa sekä 55 artiklassa tarkoitettujen asetukseen (EY) N:o 767/2008 tehtävien muutosten täytäntöönpanosta.

Eu-LISA kehittää ja toteuttaa keskusjärjestelmän, yhdenmukaiset kansalliset rajapinnat, EES:n keskusjärjestelmän ja VIS:n keskusjärjestelmän välisen suojatun viestintäkanavan ja viestintäinfrastruktuurin mahdollisimman pian sen jälkeen, kun tämä asetus on tullut voimaan ja kun komissio on hyväksynyt 33 artiklassa säädetyt toimenpiteet.

Kehittäminen koostuu teknisten eritelmien laatimisesta ja täytäntöönpanosta, testauksesta ja hankkeen yleisestä koordinoinnista.

2. Suunnittelu- ja kehitysvaiheen aikana perustetaan ohjelman hallintoneuvosto, joka koostuu enintään 10 jäsenestä. Se koostuu [...] seitsemästä eu-LISAn hallintoneuvoston jäsentensä tai varajäsentensä keskuudesta nimittämästä jäsenestä, 62 artiklassa tarkoitetun EES:n neuvoa-antavan ryhmän puheenjohtajasta, yhdestä toimitusjohtajan nimittämästä eu-LISAA edustavasta jäsenestä ja yhdestä komission nimittämästä jäsenestä. Eu-LISAn hallintoneuvoston nimittämät jäsenet valitaan ainoastaan jäsenvaltioista, joita unionin oikeuden nojalla sitovat kaikilta osin kaikkien eu-LISAn hallinnoimien laaja-alaisen tietojärjestelmien kehittämistä, perustamista, toimintaa ja käyttöä koskevat säädökset ja jotka osallistuvat EES:ään.

Ohjelman hallintoneuvosto kokoontuu säännöllisesti ja vähintään kolme kertaa neljännesvuodessa [...]. Se varmistaa EES:n suunnittelu- ja kehitysvaiheen asianmukaisen hallinnon ja keskusjärjestelmän ja kansallisten EES-hankkeiden keskinäisen johdonmukaisuuden. Ohjelman hallintoneuvosto esittää hallintoneuvostolle kuukausittain kirjallisen raportin hankkeen edistymisestä. Sillä ei ole päätöksentekovaltaa eikä valtuuksia edustaa hallintoneuvoston jäseniä.

Hallintoneuvosto vahvistaa ohjelman hallintoneuvoston työjärjestyksen, johon sisältyvät erityisesti seuraavia seikkoja koskevat säännöt:

- a) puheenjohtajuus;
- b) kokouspaikat;
- c) kokousten valmistelu;
- d) asiantuntijoiden hyväksyminen kokouksiin;
- e) viestintäsuunnitelmat, joilla huolehditaan kattavasta tiedotuksesta poissa olleille hallintoneuvoston jäsenille.

Puheenjohtajuutta hoitaa [...] jokin jäsenvaltio [...], jota unionin oikeuden nojalla sitovat kaikilta osin kaikkien eu-LISAn hallinnoimien laaja-alaisten tietojärjestelmien kehittämistä, perustamista, toimintaa ja käyttöä koskevat säädökset [...].

Virasto maksaa kaikki ohjelman hallintoneuvoston jäsenten matka- ja oleskelukulut, ja eu-LISAn työjärjestyksen 10 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin. Eu-LISA huolehtii ohjelman hallintoneuvoston sihteeristötehtävistä.

Suunnittelu- ja kehitysvaiheen aikana 62 artiklassa tarkoitettu EES:n neuvoa-antava ryhmä koostuu kansallisista EES-hankepäälliköistä ja sen puheenjohtajana toimii eu-LISA. Se kokoontuu säännöllisesti ja vähintään kolme kertaa neljännesvuodessa [...] EES:n toiminnan käynnistymiseen saakka. Se raportoi kunkin kokouksen jälkeen ohjelman hallintoneuvostolle. Se antaa teknistä asiantuntija-apua ohjelman hallintoneuvoston tehtävien tukemiseksi ja seuraa jäsenvaltioiden valmistelujen etenemistä.

3. Eu-LISA vastaa keskusyksikön, EES:n keskusjärjestelmän ja VIS:n keskusjärjestelmän välisen suojatun viestintäkanavan sekä yhdenmukaisten kansallisten rajapintojen operatiivisesta hallinnoinnista. Se varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että käytössä on aina paras saatavilla oleva teknologia, josta tehdään kustannushyötyanalyysi. Lisäksi eu-LISA vastaa keskusyksikön ja yhdenmukaisten kansallisten rajapintojen välisen viestintäkanavan operatiivisesta hallinnoinnista sekä 12 artiklassa tarkoitetusta verkkopalvelusta.

EES:n operatiiviseen hallinnointiin kuuluvat kaikki tehtävät EES:n pitämiseksi toiminnassa ympäri vuorokauden seitsemänä päivänä viikossa tämän asetuksen mukaisesti sekä erityisesti järjestelmän ylläpito ja tarpeellinen tekninen kehittäminen, joilla varmistetaan, että järjestelmä toimii operationaalisesti tyydyttävällä laadullisella tasolla, erityisesti kun on kyse rajanylityspaikkojen keskustietokannasta tekemien hakujen vasteajasta, teknisten eritelmien mukaisesti.

4. Rajoittamatta Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 17 artiklan soveltamista eu-LISAn on sovellettava asianmukaisia vaitiolovelvollisuutta tai muita vastaavia salassapitovelvollisuutta koskevia sääntöjä kaikkiin EES:n tietoja käsitteleviin henkilöstönsä jäseniin. Salassapitovelvollisuus jatkuu vielä senkin jälkeen, kun tämä henkilöstö jättää tehtävänsä tai toimensa tai sen tehtävien hoito on päättynyt.

Jäsenvaltioiden ja Europolin tehtävät

1. Kukin jäsenvaltio on vastuussa seuraavista tehtävistä:
 - a) rajatarkastuksiin tarvittavan, olemassa olevan kansallisen [...] infrastruktuurin integrointi ja liittäminen yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan;
 - b) rajatarkastuksiin tarvittavan, olemassa olevan kansallisen [...] infrastruktuurin organisointi, hallinnointi, toiminta ja ylläpito ja sen liittäminen EES:ään 5 artiklassa mainittua tarkoitusta varten lukuun ottamatta 5 artiklan j, k ja l alakohtaa;
 - c) keskusyhteyspisteiden organisointi ja niiden liittäminen yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan lainvalvontatarkoituksessa;
 - d) hallinnointi ja järjestelyt, jotka liittyvät toimivaltaisten kansallisten viranomaisten asianmukaisesti valtuutetun henkilöstön pääsyyn EES:ään tämän asetuksen mukaisesti, sekä tällaista henkilöstöä ja sen profiileja koskevan luettelon laatiminen ja ajan tasalla pitäminen.
2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä kansallinen viranomainen, joka myöntää 8 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille pääsyn EES:ään. Kunkin jäsenvaltion on liitettävä kyseinen kansallinen viranomainen yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan. Kunkin jäsenvaltion [...] on liitettävä 26 [...] artiklassa tarkoitetut keskusyhteyspisteensä [...] kansalliseen rajapintaan.
3. Kussakin jäsenvaltiossa on käytettävä tietojen käsittelyssä automaattisia menettelyjä.
4. Ennen kuin niiden viranomaisten henkilöstölle, joilla on pääsy EES:ään, annetaan valtuudet käsitellä EES:ään tallennettuja tietoja, henkilöstön on saatava asianmukaista koulutusta erityisesti tietoturva- ja tietosuojasäännöistä sekä keskeisistä perusoikeuksista.
5. Europol huolehtii 3 ja 4 kohdan mukaisista velvollisuuksista. Se liittää 27 artiklassa tarkoitetun keskusyhteyspisteensä EES:ään ja on vastuussa tuosta liittymästä.

Vastuu tietojen käytöstä

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä EES:ssä tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä varten viranomainen, joka toimii direktiivin 95/46/EY 2 artiklan d alakohdassa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä ja jolle on keskitetty vastuu kyseisen jäsenvaltion tietojenkäsittelystä. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava tätä viranomaista koskevat tiedot komissiolle.

Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että EES:ään tallennettuja tietoja käsitellään lainmukaisesti ja erityisesti että vain asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on pääsy tietoihin tehtävien suorittamiseksi. Vastuussa olevan jäsenvaltion on varmistettava erityisesti, että

- a) tiedot kerätään lainmukaisesti ja kunnioittaen asianmukaisesti kolmannen maan kansalaisen ihmisarvoa;
- b) tiedot kirjataan EES:ään lainmukaisesti;
- c) tiedot ovat paikkansapitäviä ja ajan tasalla, kun ne siirretään EES:ään.

2. Eu-LISA varmistaa, että EES:n toiminta on tämän asetuksen ja sen 33 artiklassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten mukaista. Erityisesti eu-LISA

- a) toteuttaa tarvittavat toimenpiteet keskusjärjestelmän sekä sen ja yhdenmukaisen kansallisen rajapinnan välisen viestintäinfrastruktuurin turvallisuuden varmistamiseksi, tämän rajoittamatta kuitenkaan kunkin jäsenvaltion vastuuta;
- b) varmistaa, että vain asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on pääsy EES:ssä käsiteltäviin tietoihin.

3. Eu-LISA ilmoittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle sekä Euroopan tietosuojavaltuutetulle 2 kohdan nojalla toteuttamistaan toimenpiteistä EES:n toiminnan käynnistämiseksi.

37 artikla

Tietojen säilyttäminen kansallisissa tiedostoissa ja kansallisissa rajanylitystietojärjestelmissä

1. Jäsenvaltio saa säilyttää kansallisissa tiedostoissaan ja kansallisessa rajanylitystietojärjestelmässään aakkosnumeeriset tiedot, jotka se on tallentanut EES:ään järjestelmän käyttötarkoitusten mukaisesti ja noudattaen täysimääräisesti unionin oikeutta.
2. Tietoja ei saa säilyttää kansallisissa tiedostoissa tai kansallisissa rajanylitystietojärjestelmissä pidempään kuin niitä säilytetään EES:ssä.
3. Edellä olevan 1 kohdan vastaista tietojen käyttöä pidetään väärinkäyttönä kunkin jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön sekä unionin oikeuden mukaisesti.
4. Tätä artiklaa ei saa tulkita siten, että se edellyttää EES:n teknistä mukauttamista. Jäsenvaltiot saavat säilyttää tietoja tämän artiklan mukaisesti omalla kustannuksellaan, omalla riskillään ja omien teknisten välineidensä avulla.

38 artikla

Tietojen välittäminen kolmansille maille, kansainvälisille järjestöille ja yksityisille osapuolille

1. EES:ään tallennettuja tietoja ei saa siirtää kolmansille maille, kansainvälisille järjestöille eikä yksityisille osapuolille eikä asettaa niiden saataville.
2. Rajatarkastuksista vastaavat viranomaiset tai maahanmuuttoviranomaiset voivat 1 kohdasta poiketen siirtää 14 artiklan 1 kohdan a, b, c ja f alakohdassa ja 15 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja tietoja kolmansille maille tai liitteessä I mainituille kansainvälisille järjestöille tai asettaa niiden saataville yksittäistapauksissa, jos se on tarpeen kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyyden todistamiseksi heidän palauttamistaan varten, mutta vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) komissio on tehnyt päätöksen henkilötietojen suojan riittävästä tasosta kyseisessä kolmannessa maassa direktiivin 95/46/EY 25 artiklan 6 kohdan mukaisesti tai [...] Euroopan unionin tai jonkin jäsenvaltion ja kyseisen kolmannen maan välillä on voimassa takaisinottosopimus tai muuntyyppinen, vastaavanlainen järjestely tai direktiivin 95/46/EY 26 artiklan 1 kohdan d alakohtaa sovelletaan;
 - b) jäsenvaltion on ilmoitettava kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle velvoitteesta käyttää tietoja vain siihen tarkoitukseen, johon ne on annettu; [...]
 - c) tiedot siirretään tai asetetaan saataville noudattaen asianomaisia unionin oikeuden säännöksiä, erityisesti takaisinottosopimuksia, ja tiedot siirtäneen tai ne saataville asettaneen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä, mukaan lukien tietoturvaa ja tietosuojaa koskevat säännökset;
 - d) [...]
3. Henkilötietojen siirrot kolmansille maille tai kansainvälisille järjestöille 2 kohdan mukaisesti eivät vaikuta kansainvälistä suojelua pyytävien tai saavien henkilöiden oikeuksiin erityisesti palauttamiskiellon osalta.
4. Henkilötietoja, jotka jäsenvaltio tai Europol saa keskusjärjestelmästä lainvalvontatarkoituksia varten, ei saa siirtää kolmansille maille, kansainvälisille järjestöille tai unioniin tai sen ulkopuolelle sijoittautuneille yksityisille yhteisöille eikä asettaa niiden saataville. Tätä kieltoa sovelletaan myös, jos näitä tietoja käsitellään edelleen kansallisella tasolla tai jäsenvaltioiden välillä puitepäätöksen 2008/977/YOS 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla.
- 4 a. Nimetty viranomainen voi 4 kohdasta poiketen siirtää 14 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa ja 14 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa, 14 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja, sellaisten kolmannen maan kansalaisten tietoja, joilta vaaditaan viisumi, ja 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 14 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa ja 14 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja viisumipakosta vapautettujen kolmannen maan kansalaisten tietoja kolmansille maille tai asettaa niiden saataville asianmukaisesti perustellun pyynnön perusteella ainoastaan, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:

- a) on kyse poikkeuksellisen kiireellisestä tapauksesta, jossa on olemassa terrorismirikokseen tai muuhun vakavaan rikokseen liittyvä välitön ja vakava uhka, sellaisena kuin se on määritelty tämän asetuksen 3 artiklan 1, 26 ja 27 kohdassa;
- b) siirto tehdään puitepääatöksessä 2008/977/YOS säädettyjen sovellettavien edellytysten mukaisesti;
- (c) on varmistettu, että pyynnön esittänyt kolmas maa antaa vastavuoroisesti maahantulo-/maastalähtötietueisiin sisältyviä tietoja EES:ää käyttäville jäsenvaltioille.

Jos siirto perustuu tähän kohtaan, se on dokumentoitava ja asiakirjat on asetettava valvontaviranomaisen saataville pyynnöstä, mukaan lukien siirron päivämäärä ja ajankohta, vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen tiedot, siirron perustelu ja siirretyt henkilötiedot.

38 a artikla

Edellytykset tietojen toimittamiseksi sellaisen jäsenvaltion nimetyille viranomaisille, joka ei vielä käytä EES:ää, tai sellaisen jäsenvaltion nimetyille viranomaisille, johon tätä asetusta ei sovelleta

1. Edellä olevaa 38 artiklan 4 ja 4 a kohtaa sovelletaan soveltuvien osien tietojen toimittamiseen sellaisen jäsenvaltion nimetyille viranomaisille, joka ei vielä käytä EES:ää, ja sellaisen jäsenvaltion nimetyille viranomaisille, johon tätä asetusta ei sovelleta, asianmukaisesti perustellun kirjallisen tai sähköisen pyynnön perusteella, edellyttäen, että on varmistettu, että pyynnön esittänyt jäsenvaltio antaa vastavuoroisesti maahantulo-/maastalähtötietueisiin sisältyviä tietoja EES:ää käyttäville jäsenvaltioille.
2. Niissä tapauksissa, joissa tietoja annetaan tämän artiklan nojalla, sovelletaan soveltuvien osien samoja edellytyksiä kuin 39 artiklan 1 kohdassa, 40 artiklan 1 ja 3 kohdassa, 43 artiklassa ja 52 artikla 4 kohdassa.

1. Vastuussa olevan jäsenvaltion on varmistettava tietojen turvallisuus sekä ennen niiden siirtämistä yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan että siirron aikana. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava EES:stä saamiensa tietojen turvallisuus.
2. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava rajatarkastuksiin tarvittavaa kansallista [...] infrastruktuuriaan koskevat toimenpiteet, mukaan lukien turvallisuussuunnitelma, toiminnan jatkuvuussuunnitelma ja palautumissuunnitelma, joiden avulla
 - a) tiedot suojataan fyysisesti, muun muassa laatimalla varautumissuunnitelmia kriittisen infrastruktuurin suojaamiseksi;
 - b) estetään asiattomilta pääsy kansallisiin laitoksiin, joissa jäsenvaltio harjoittaa EES:n tarkoitusten mukaista toimintaa;
 - c) estetään asiaankuulumattomia henkilöitä lukemasta, jäljentämästä, muuttamasta ja poistamasta tietovälineitä;
 - d) estetään tietojen luvaton syöttäminen sekä tallennettujen henkilötietojen luvaton tarkastaminen, muuttaminen ja poistaminen;
 - e) estetään tietojen luvaton käsittely EES:ssä ja siinä käsiteltyjen tietojen luvaton muuttaminen ja poistaminen;
 - f) varmistetaan, että henkilöt, joilla on pääsy EES:ään, pääsevät ainoastaan valtuutuksensa piiriin kuuluviin tietoihin yksilöllisten käyttäjätunnisteiden avulla ja luottamuksellisia pääsytapoja käyttäen;

- g) varmistetaan, että kaikki viranomaiset, joilla on pääsy EES:ään, luovat henkilöille, joilla on valtuudet tallentaa, muuttaa, poistaa, katsoa ja hakea tietoja, profiilit, joissa esitetään heidän tehtävänsä ja vastuualueensa, ja asettavat heidän profiilinsa pyynnöstä viipymättä 49 artiklassa tarkoitettujen [...] valvontaviranomaisten ja 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kansallisten valvontaviranomaisten saataville;
- h) varmistetaan, että on mahdollista tarkistaa ja määrittää, mille elimille henkilötietoja voidaan siirtää tiedonsiirtolaitteilla;
- i) varmistetaan, että voidaan tarkistaa ja määrittää, mitä tietoja EES:ssä on käsitelty sekä milloin, kenen toimesta ja missä tarkoituksessa käsittely on tapahtunut;
- j) estetään erityisesti asianmukaista salaustekniikkaa käyttäen henkilötietojen luvaton lukeminen, jäljentäminen, muuttaminen ja poistaminen siirrettäessä henkilötietoja EES:ään ja sieltä muualle taikka kuljetettaessa tietovälineitä;
- k) valvotaan tässä kohdassa tarkoitettujen turvatoimien vaikuttavuutta ja toteutetaan tarvittavat sisäiseen valvontaan liittyvät organisatoriset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tätä asetusta noudatetaan.

3. Eu-LISA toteuttaa EES:n toiminnan osalta tarvittavat toimenpiteet 2 kohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien turvallisuussuunnitelman, toiminnan jatkuvuussuunnitelman ja palautumissuunnitelman hyväksyminen.

40 artikla

Korvausvastuu

1. Henkilöllä tai jäsenvaltiolla, jolle on aiheutunut vahinkoa lainvastaisesta tietojenkäsittelystä tai jostakin tämän asetuksen vastaisesta teosta, on oikeus saada vahingosta vastuussa olevalta jäsenvaltiolta korvaus aiheutuneesta vahingosta. Kyseinen jäsenvaltio vapautuu tästä vastuusta osittain tai kokonaan, jos se osoittaa, ettei se ole vastuussa vahingon aiheuttaneesta tapahtumasta.

2. Jos EES:lle aiheutuu vahinkoa siitä, ettei jokin jäsenvaltio ole noudattanut tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan, kyseinen jäsenvaltio on vastuussa vahingosta, paitsi jos ja siltä osin kuin eu-LISA tai jokin toinen EES:ään osallistuva jäsenvaltio on jättänyt toteuttamatta kohtuulliset toimenpiteet vahingon syntymisen ehkäisemiseksi tai sen vaikutusten rajoittamiseksi mahdollisimman vähiin.
3. Jäsenvaltiota vastaan esitettyihin korvausvaatimuksiin, jotka koskevat 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua vahinkoa, sovelletaan vastaajana olevan jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä.

41 artikla

Tietojenkäsittelytapahtumien kirjaaminen eu-LISAssa ja jäsenvaltioissa

1. Eu-LISA pitää kirjaa kaikista EES:ssä toteutetuista tietojenkäsittelytapahtumista. Kirjatuissa tiedoissa on mainittava 8 artiklassa tarkoitettu järjestelmään pääsyn tarkoitus, päivämäärä ja kellonaika, 14–17 artiklassa tarkoitettut siirretyt tiedot, 21–25 artiklassa tarkoitettut haussa käytetyt tiedot sekä tietoja tallentavan ja niitä hakevan viranomaisen nimi. [...]
2. Edellä 7 artiklassa lueteltujen tietojen katsomistilanteiden osalta jokaisesta EES:ssä ja VIS:ssä toteutetusta tietojenkäsittelytapahtumasta on pidettävä kirjaa tämän artiklan sekä asetuksen (EY) N:o 767/2008 34 artiklan mukaisesti. Erityisesti silloin kun toimivaltaiset viranomaiset käynnistävät tietojenkäsittelytapahtuman suoraan järjestelmästä toiseen, eu-LISA varmistaa, että kyseisistä tietojenkäsittelytapahtumista pidetään kirjaa asianmukaisesti.
- 2 a. Edellä 1 ja 2 kohdan lisäksi kunkin jäsenvaltion on pidettävä kirjaa henkilöistä, joilla on asianmukainen lupa tallentaa tai hakea tietoja.
3. Tällaisia kirjattuja tietoja saa käyttää ainoastaan tietosuojaan liittyvään tietojenkäsittelyn luvallisuuden valvontaan sekä tietoturvan varmistamiseen. Kirjatut tiedot on suojattava asianmukaisesti niiden luvattoman käytön estämiseksi, ja ne on poistettava vuoden kuluttua 31 artiklassa tarkoitettun säilyttämisajan päättymisestä, jollei niitä tarvita jo aloitetuissa valvontamenettelyissä.

42 artikla

Sisäinen valvonta

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokainen viranomainen, jolla on oikeus käyttää EES:n tietoja, toteuttaa tämän asetuksen noudattamisen edellyttämät toimenpiteet ja tekee tarvittaessa yhteistyötä valvontaviranomaisen ja kansallisen valvontaviranomaisen kanssa.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että rajavalvontainfrastruktuurin teknistä suorituskyyä, käytettävyyttä, rajatarkastusten kestoa ja tietojen laatua seurataan tiiviisti sen varmistamiseksi, että jokainen jäsenvaltio täyttää yleiset, EES:n asianmukaista toimintaa ja tehokasta rajavalvontaprosessia koskevat vaatimukset.

43 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että EES:ään tallennettujen tietojen käyttämisestä tämän asetuksen vastaisesti seuraa kansallisen lainsäädännön mukaisesti [...] seuraamuksia, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

VII LUKU

Tietosuojaa koskevat oikeudet ja niiden valvonta

44 artikla

Tiedonsaantioikeus

1. Rajoittamatta direktiivin 95/46/EY 10 artiklassa tarkoitetun tiedonsaantioikeuden soveltamista, vastuussa olevan jäsenvaltion on ilmoitettava kolmansien maiden kansalaisille, joiden tietoja on tallennettu EES:ään, kirjallisesti tai jollakin muulla toimivalla tavalla
 - a) selkeällä ja yksinkertaisella kielellä, että EES:ää voidaan käyttää rajavalvontatarkoituksiin ja että jäsenvaltiot ja Europol voivat käyttää EES:ää lainvalvontatarkoituksiin;
 - b) viisumivaatimuksesta vapautettujen kolmansien maiden kansalaisten ja asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetyn kauttakulkua helpottavan asiakirjan haltijoiden velvollisuudesta antaa sormenjälkitiedot;
 - c) kaikkia EES:ään rekisteröitäviä kolmansien maiden kansalaisia koskevasta velvollisuudesta suostua kasvokuvan tallentamiseen;
 - d) siitä, että tietojen kerääminen on pakollista maahantulon edellytysten tutkimista varten;
 - d1) siitä, että maahanpääsy evätään, jos kolmannen maan kansalainen kieltäytyy antamasta vaadittuja biometrisiä tietoja rekisteröintiä ja/tai EES:ssä todentamista ja tunnistamista varten;
 - d2) oikeudesta kysyä rajavalvontaviranomaisilta maahantulon yhteydessä tehtävän rajatarkastuksen aikana, montako päivää heillä on jäljellä sallitun oleskelun kestosta;

d3) siitä, että jos sallitun oleskelun enimmäiskesto on ylitetty, henkilö katsotaan sallitun oleskeluajan ylittäneeksi henkilöksi, ja tämän seurauksista;

d4) tietojen säilyttämisajasta;

e) henkilön oikeudesta tutustua itseään koskeviin tietoihin ja oikeudesta pyytää, että häntä koskevat virheelliset tiedot oikaistaan tai että häntä koskevat lainvastaisesti käsitellyt tiedot poistetaan, mukaan lukien oikeudesta saada tietoa edellä mainittujen oikeuksien käyttöä koskevista menettelyistä ja niiden kansallisten valvontaviranomaisten – tai tarvittaessa Euroopan tietosuojavaltuutetun – yhteystiedot, jotka käsittelevät henkilötietojen suojaa koskevia vaatimuksia.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on toimitettava kirjallisesti tai jollakin muulla toimivalla tavalla silloin, kun kyseisen henkilön henkilökohtainen tiedosto luodaan 14, 15 tai 16 artiklan mukaisesti.

3. Komissio laatii 61 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen 1 kohdassa tarkoitetut yhteiset tiedot [...], joiden sisällön on oltava selkeä ja kieliasun yksinkertainen ja joiden on oltava saatavilla kielellä, jota asianomaiset henkilöt ymmärtävät tai jota heidän voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän.

Komissio huolehtii yhteisten tietojen antamisesta vakiomallin avulla. Vakiomalli voi olla erityisesti juliste. Vakiomalli [...] on laadittava niin, että jäsenvaltiot voivat täydentää sitä jäsenvaltiokohtaisilla lisätiedoilla. Jäsenvaltiokohtaisissa tiedoissa on oltava ainakin tiedot rekisteröidyn oikeuksista ja mahdollisuudesta saada apua [...] valvontaviranomaisilta sekä rekisterinpitäjän ja valvontaviranomaisten yhteystiedot.

45 artikla

Tiedotuskampanja

Komissio tukee yhteistyössä valvontaviranomaisten ja kansallisten valvontaviranomaisten ja Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa EES:n toiminnan aloittamista järjestämällä tiedotuskampanjan, jolla yleisölle tiedotetaan järjestelmän tavoitteista, siihen tallennetuista tiedoista, viranomaisista, joilla on pääsy järjestelmään, sekä henkilöiden oikeuksista.

46 artikla

Oikeus tutustua tietoihin sekä oikaista ja poistaa ne

1. Kolmansien maiden kansalaisten direktiivin 95/46/EY 12 artiklassa säädettyihin oikeuksiin liittyvät pyynnöt voidaan osoittaa minkä tahansa jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.
2. Jos [...] pyyntö esitetään muulle kuin vastuussa olevalle jäsenvaltiolle, sen jäsenvaltion viranomaisten, jolle pyyntö on esitetty, on tarkistettava tietojen oikeellisuus ja EES:ssä tapahtuvan tietojenkäsittelyn laillisuus kuukauden kuluessa, jos kyseinen tarkistus on mahdollista tehdä kuulematta vastuussa olevaa jäsenvaltiota. Muussa tapauksessa kyseisen muun kuin vastuussa olevan jäsenvaltion on otettava yhteyttä vastuussa olevan jäsenvaltion viranomaisiin 14 päivän kuluessa, ja vastuussa olevan jäsenvaltion on kuukauden kuluessa tarkistettava tietojen oikeellisuus ja niiden käsittelyn laillisuus.
3. Jos EES:ään tallennetut tiedot osoittautuvat virheellisiksi tai jos ne on tallennettu lainvastaisesti, vastuussa olevan jäsenvaltion tai tarvittaessa jäsenvaltion, jolle pyyntö on esitetty, on oikaistava tiedot tai poistettava ne 32 artiklan mukaisesti. Vastuussa olevan jäsenvaltion tai tarvittaessa jäsenvaltion, jolle pyyntö on esitetty, on ilmoitettava viipymättä asianomaiselle henkilölle kirjallisesti häntä koskevien tietojen oikaisusta tai poistamisesta.

Jos EES:ään kirjatut viisumiin liittyvät tiedot osoittautuvat virheellisiksi tai jos ne on kirjattu lainvastaisesti, vastuussa olevan jäsenvaltion tai tarvittaessa jäsenvaltion, jolle pyyntö on esitetty, on ensin tarkistettava tietojen oikeellisuus VIS:stä ja tarvittaessa muutettava niitä EES:ssä. Jos VIS:ään tallennetut tiedot ovat samat kuin EES:ssä, vastuussa olevan jäsenvaltion tai tarvittaessa jäsenvaltion, jolle pyyntö on esitetty, on otettava 14 päivän kuluessa yhteyttä sen jäsenvaltion viranomaisiin, joka on vastuussa tietojen tallentamisesta VIS:ään. Jäsenvaltion, joka on vastuussa tietojen tallentamisesta VIS:ään, on tarkistettava viisumiin liittyvien tietojen oikeellisuus ja niiden EES:ssä käsittelyn lainmukaisuus kuukauden kuluessa ja ilmoitettava asiasta [...] kyseiselle jäsenvaltiolle tai jäsenvaltiolle, jolle pyyntö on esitetty, jonka on tarvittaessa muutettava EES:n tietoja tai poistettava tiedot viipymättä EES:stä ja tarvittaessa 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta henkilöluettelosta.

4. Jos [...] jäsenvaltio, jolle pyyntö on esitetty, ei ole samaa mieltä siitä, että EES:ään kirjatut tiedot ovat virheellisiä tai ne on kirjattu lainvastaisesti, sen on annettava asianomaiselle henkilölle viipymättä kirjallisesti hallinnollinen päätös, jossa selitetään, minkä vuoksi se ei aio oikaista tai poistaa henkilöä koskevia tietoja.
5. [...] Jäsenvaltion, joka on tehnyt hallinnollisen päätöksen 4 kohdan mukaisesti, on ilmoitettava asianomaiselle henkilölle myös siitä, mitä toimenpiteitä hän voi toteuttaa, jollei hän hyväksy saamaansa selvitystä. Ilmoitukseen on sisällytettävä tiedot siitä, miten henkilö voi panna vireille kanteen tai tehdä kantelun kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tai tuomioistuimille, sekä avusta, jota voi saada muun muassa valvontaviranomaisilta kyseisen jäsenvaltion lakien, asetusten ja menettelyjen mukaisesti.
6. Edellä 1 ja 2 kohdan nojalla tehtyyn pyyntöön on sisällytettävä asianomaisen henkilön tunnistamiseksi tarvittavat tiedot [...]. Näitä tietoja voidaan käyttää yksinomaan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen oikeuksien toteuttamiseksi, ja ne on poistettava välittömästi tämän jälkeen.

7. Kun henkilö pyytää itseään koskevia tietoja 2 kohdan mukaisesti, toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä asiakirjamuotoinen kirjallinen merkintä, josta käy ilmi, että tällainen pyyntö on tehty, pyynnön käsittelytapa ja sen käsitellyt viranomainen, sekä asetettava tämä asiakirja viipymättä [...] valvontaviranomaisten saataville.

47 artikla

Tietosuojaa koskevien oikeuksien varmistamista koskeva yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä aktiivisesti yhteistyötä 46 artiklan 3, 4 ja 5 kohdassa säädettyjen oikeuksien toteuttamiseksi.
2. Valvontaviranomaisen on kussakin jäsenvaltiossa pyynnöstä autettava ja neuvottava asianomaista henkilöä hänen käyttäessään oikeuttaan oikaista tai poistaa itseään koskevia tietoja direktiivin 95/46/EY 28 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi tiedot siirtäneen, vastuussa olevan jäsenvaltion valvontaviranomaisen ja niiden jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten, joille pyyntö on esitetty, on tehtävä keskenään yhteistyötä.

48 artikla

Oikeussuojakeinot

1. Kenellä tahansa on oltava kussakin jäsenvaltiossa oikeus panna vireille kanne tai tehdä kantelu siinä jäsenvaltiossa, joka on evännyt häneltä 46 artiklassa ja 47 artiklan ja 2 kohdassa säädetyn oikeuden tutustua itseään koskeviin tietoihin tai oikaista niitä tai poistaa ne.
2. Valvontaviranomaisten on tarjottava apua asian koko käsittelyn ajan.

49 artikla

[...] Valvontaviranomaisen suorittama valvonta

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että direktiivin 95/46/EY 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetty yksi tai useampi [...] valvontaviranomainen valvoo kyseisen jäsenvaltion suorittaman, 13–19 artiklassa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta, mukaan lukien näiden tietojen siirtämistä EES:ään ja EES:stä.
2. Valvontaviranomaisen on varmistettava, että kansallisessa järjestelmässä toteutetut tietojenkäsittelytapahtumat tarkastetaan asiaankuuluvien kansainvälisten tarkastusstandardien mukaisesti vähintään joka neljäs vuosi EES:n toiminnan käynnistymisestä alkaen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden valvontaviranomaisilla on riittävät resurssit niille tämän asetuksen nojalla annettujen tehtävien hoitamiseksi.
4. [...]
5. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava valvontaviranomaisille näiden pyytämät tiedot ja erityisesti annettava tietoa 35 artiklan, 36 artiklan 1 kohdan ja 39 artiklan mukaisista toimista. Kunkin jäsenvaltion on annettava valvontaviranomaisille pääsy 41 artiklan mukaisesti kirjattuihin tietoihin sekä pääsy milloin tahansa kaikkiin EES:ään liittyviin toimitiloihinsa.

50 artikla

Euroopan tietosuojavaltuutetun harjoittama valvonta

1. Euroopan tietosuojavaltuutettu varmistaa, että eu-LISAn toteuttamat EES:ään liittyvät henkilötietojen käsittelytoimet ovat tämän asetuksen mukaisia.

2. Euroopan tietosuojavaltuutettu varmistaa, että viraston suorittamat henkilötietojen käsittelytoimet tarkastetaan vähintään joka neljäs vuosi asiaankuuluvien kansainvälisten tarkastusstandardien mukaisesti. Tarkastuskertomus toimitetaan Euroopan parlamentille, neuvostolle, eu-LISAlle, komissiolle, [...] valvontaviranomaisille ja kansallisille valvontaviranomaisille. Eu-LISAlle on annettava tilaisuus esittää huomautuksia ennen kertomuksen hyväksymistä.
3. Eu-LISAn on toimitettava Euroopan tietosuojavaltuutetun pyytämät tiedot ja myönnettävä tietosuojavaltuutetulle oikeus tutustua kaikkiin 41 artiklassa tarkoitettuihin asiakirjoihin ja kirjaustietoihin sekä annettava hänelle milloin tahansa pääsy kaikkiin toimitiloihinsa.

51 artikla

[...] Valvontaviranomaisten, kansallisten valvontaviranomaisten ja Euroopan tietosuojavaltuutetun välinen yhteistyö

1. Valvontaviranomaiset, kansalliset valvontaviranomaiset ja Euroopan tietosuojavaltuutettu tekevät aktiivisesti yhteistyötä hoitaessaan tehtäviään ja varmistavat EES:n ja kansallisten järjestelmien yhteensovitetun valvonnan.
2. Ne vaihtavat tarpeen tullen asiaankuuluvia tietoja, avustavat toisiaan tarkastusten ja tutkimusten suorittamisessa, tarkastelevat tämän asetuksen tulkintaan ja soveltamiseen liittyviä vaikeuksia, arvioivat riippumattomaan valvontaan tai rekisteröidyn oikeuksien käyttöön liittyviä ongelmia, laativat yhdenmukaisia ehdotuksia ongelmien ratkaisemiseksi yhdessä sekä edistävät tietoisuutta tietosuojaoikeuksista.
3. Valvontaviranomaiset, kansalliset valvontaviranomaiset ja Euroopan tietosuojavaltuutettu kokoontuvat tätä tarkoitusta varten vähintään kaksi kertaa vuodessa. Euroopan tietosuojavaltuutettu vastaa näiden kokousten kustannuksista. Ensimmäisessä kokouksessa hyväksytään työjärjestys. Uusia työmenetelmiä kehitetään tarvittaessa yhteisesti.

4. Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja eu-LISAlle toimitetaan joka toinen vuosi yhteinen toimintakertomus. Kertomukseen on sisällytettävä kutakin jäsenvaltiota koskeva luku, jonka ovat laatineet valvontaviranomainen ja kyseisen jäsenvaltion kansallisen valvontaviranomainen.

52 artikla

Henkilötietojen suoja lainvalvontatarkoituksessa tapahtuvan pääsyn yhteydessä

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että puitepäättöksen 2008/977/YOS täytäntöönpanoa varten annettuja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sovelletaan myös sen kansallisten viranomaisten pääsyyn EES:ään 1 artiklan 2 kohdassa säädettyjä tarkoituksia varten.
2. Puitepäättöksen 2008/977/YOS nojalla nimetyt kansalliset valvontaviranomaiset valvovat jäsenvaltioiden tämän asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa lueteltuja tarkoituksia varten tapahtuvan henkilötietoihin pääsyn lainmukaisuutta, mukaan lukien henkilötietojen siirtämistä EES:ään ja EES:stä.
3. Europolin on noudatettava henkilötietojen käsittelyssä päätöstä 2009/371/YOS, ja riippumattoman ulkopuolisen tietosuojavaltuutetun on valvottava sitä. Mainitun päätöksen 30, 31 ja 32 artiklaa sovelletaan Europolin tämän asetuksen nojalla suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn. Riippumattoman ulkopuolisen tietosuojavaltuutetun on varmistettava, että kolmannen maan kansalaisen oikeuksia ei loukata.
4. Henkilötietoja, jotka on saatu EES:stä 1 artiklan 2 kohdassa säädettyjä tarkoituksia varten, voidaan käsitellä vain sen yksittäisen rikoksen torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi, jota varten jäsenvaltio tai Europol on tietoja pyytänyt.

5. Keskusjärjestelmän, nimettyjen viranomaisten, keskusyhteyspisteiden ja Europolin on säilytettävä hakua koskeva tietue, jotta kansalliset tietosuojaviranomaiset ja Euroopan tietosuojavaltuutettu voivat valvoa unionin tietosuojasääntöjen noudattamista tietojen käsittelyssä. Muihin kuin tällaisiin tarkoituksiin säilytettävät henkilötiedot ja hakua koskevat tietueet on poistettava kaikista kansallisista ja Europolin tiedostoista kuukauden kuluttua, ellei tietoja tai niitä koskevia tietueita tarvita käynnissä olevassa yksittäisessä rikostutkinnassa, jota varten jäsenvaltio tai Europol on tietoja pyytänyt.

53 artikla

Lokitiedot ja dokumentointi

1. Kunkin jäsenvaltion ja Europolin on varmistettava, että kaikki tietojenkäsittelytapaukset, jotka aiheutuvat 1 artiklan 2 kohdassa säädettyjä tarkoituksia varten tehdyistä EES:n tietoihin pääsyä koskevista pyynnöistä, kirjataan lokitietoihin tai niistä laaditaan asiakirjat pyynnön hyväksyttävyyden tarkistamiseksi sekä tietojenkäsittelyn lainmukaisuuden, tietojen eheyden ja tietoturvallisuuden valvomiseksi ja omaehtoisen valvonnan harjoittamiseksi.
2. Lokitiedoista tai asiakirjoista on käytävä ilmi
 - a) EES:n tietoihin pääsyä koskevan pyynnön täsmällinen tarkoitus, mukaan lukien kyseessä olevan terrorismirikoksen tai muun vakavan rikoksen nimike, ja Europolin osalta tietoihin pääsyä koskevan pyynnön täsmällinen tarkoitus;
 - b) tämän asetuksen 29 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti esitetyt perustellut syyt siihen, että ei suoriteta päätöksen 2008/615/YOS mukaisia vertailuja muiden jäsenvaltioiden tietoihin;
 - c) tapauksen kansalliset viitetiedot;
 - d) päivämäärä ja tarkka kellonaika, jolloin [...] keskusyhteyspiste lähetti tietoihin pääsyä koskevan pyynnön keskusjärjestelmään;

- e) tarvittaessa tiedot 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kiireellisen menettelyn soveltamisesta ja jälkikäteen tehtävää tarkistusta koskevasta päätöksestä;
- f) vertailussa käytetyt tiedot;
- g) kansallisten sääntöjen tai päätöksen 2009/371/YOS mukaisesti haun suorittaneen virkamiehen ja haun tai tietojen luovutuksen määränneen virkamiehen tunnus.

3. Lokitietoja ja asiakirjoja saadaan käyttää ainoastaan tietojenkäsittelyn lainmukaisuuden valvontaan sekä tietojen eheyden ja tietoturvallisuuden varmistamiseen. Jäljempänä 64artiklassa tarkoitettua seuranta- ja arviointia varten saadaan käyttää ainoastaan muita kuin henkilötietoja sisältäviä lokitietoja. Pyynnön hyväksyttävyyden tarkistamisesta sekä tietojenkäsittelyn lainmukaisuuden, tietojen eheyden ja tietoturvallisuuden valvonnasta vastaavilla toimivaltaisilla kansallisilla valvontaviranomaisilla on oikeus pyynnöstä tutustua näihin lokitietoihin tehtäviensä hoitamista varten.

VIII LUKU

Muutokset muihin unionin säädöksiin

54 artikla

Muutos Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehtyyn yleissopimukseen

Korvataan Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kappale seuraavasti:

"2) Edeltävän 1 kappaleen määräykset eivät rajoita kunkin sopimuspuolen oikeutta myöntää ulkomaalaiselle lupa oleskella alueellaan yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana

a) poikkeustapauksissa tai [...]

b) sellaisen kahdenvälisen sopimuksen mukaisesti, joka on tehty ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa ja josta on ilmoitettu komissiolle tämän kappaleen viimeisen kohdan mukaisesti.

2 a. Jonkin sopimuspuolen alueella oleskelevan ulkomaalaisen oleskelua voidaan pidentää 2 kappaleen b kohdan mukaisen kahdenvälisen sopimuksen mukaisesti ulkomaalaisen pyynnöstä, joka esitetään sopimuspuolen toimivaltaisille viranomaisille ulkomaalaisen maahantulon yhteydessä tai oleskelun aikana viimeistään hänen minkä tahansa 180 päivän jakson aikana tapahtuvan 90 päivän oleskelunsa viimeisenä työpäivänä.

Jos ulkomaalainen ei ole esittänyt pyyntöä minkä tahansa 180 päivän jakson aikana tapahtuvan 90 päivän oleskelunsa aikana, hänen oleskeluaan voidaan pidentää sopimuspuolen tekemän kahdenvälisen sopimuksen perusteella, ja kyseisen sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat katsoa lailliseksi hänen oleskelunsa, joka ylittää 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana ennen oleskelun pidentämistä, edellyttäen, että kyseinen ulkomaalainen esittää uskottavat todisteet siitä, että hän on kyseisenä aikana oleskellut ainoastaan kyseisen sopimuspuolen alueella.

2 b. Jos oleskelua jatketaan 2 kappaleen nojalla, kyseisen sopimuspuolen toimivaltaisten viranomaisten on tallennettava oleskelun pidentämiseen liittyvät tiedot viimeisimpään maahantulo-/maastalähtötietueeseen rajanylitystietojärjestelmän perustamista koskevan asetuksen 17 artiklan mukaisesti.

2 c. Ulkomaalainen saa oleskella ainoastaan kyseisen sopimuspuolen alueella ja poistua kyseisen sopimuspuolen ulkorajan kautta.

Sen toimivaltaisen viranomaisen, joka on pidentänyt oleskelua, on ilmoitettava kyseiselle ulkomaalaiselle, että oleskelun pidentäminen on sallittu vain kyseisen sopimuspuolen alueella ja että tämän on poistuttava kyseisen sopimuspuolen ulkorajan kautta.

2 d. Sopimuspuolten on ilmoitettava komissiolle kolmen kuukauden kuluessa rajanylitystietojärjestelmän perustamisesta annetun asetuksen voimaantulosta asiaan liittyvien sovellettavien kahdenvälisen sopimusten teksti 2 kappaleen b kohdan mukaisesti. Jos sopimuspuoli lakkaa soveltamasta jotakin noista kahdenvälisistä sopimuksista, sen on ilmoitettava siitä komissiolle. Komissio julkaisee nämä tiedot Euroopan unionin virallisessa lehdessä."

55 artikla

Viisumitietojärjestelmää koskevan asetuksen (EY) N:o 767/2008 muuttaminen

Muutetaan asetus (EY) N:o 767/2008 seuraavasti:

(0) Lisätään 10 artiklan 1 kohtaan alakohdat seuraavasti:

dd) tarvittaessa tieto siitä, että kyse on asetuksen (EY) 810/2009 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella myönnetystä alueellisesti rajoitetusta viisumista;

l) tarvittaessa henkilön status, josta käy ilmi, että kyse on kolmannen maan kansalaisesta, joka on sellaisen unionin kansalaisen perheenjäsen, johon sovelletaan direktiiviä 2004/38/EY, tai kolmannen maan kansalaisesta, jolla on unionin oikeuden mukainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen;

1) Lisätään 13 artiklaan kohta seuraavasti:

"3. Jos myönnetty viisumi on päätetty mitätöidä tai peruuttaa, päätöksen tehneen viisumiviranomaisen on välittömästi haettava [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus XX/20XX rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa]* 17 artiklan 1 kohdassa luetellut tiedot VIS:stä ja vietävä ne automaattisesti rajanylitystietojärjestelmään (EES)."

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus XX/20XX rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa (EUVL ...) [asetuksen koko nimi ja EUVL-viittaus].

2) Lisätään 14 artiklaan kohta seuraavasti:

"3. Viisumiviranomaisen, joka on tehnyt päätöksen myönnetyn viisumin voimassaoloajan ja/tai oleskelun keston pidentämisestä, on välittömästi haettava [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamissetuksen] 17 artiklan 1 kohdassa luetellut tiedot VIS:stä ja vietävä ne EES:ään."

3) Muutetaan 15 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohdan b ja c alakohta seuraavasti:

"b) sukunimi, etunimi tai etunimet; syntymäaika, kansalaisuus; sukupuoli;

c) matkustusasiakirjan laji ja numero; matkustusasiakirjan myöntäneen maan kolmikirjaiminen tunnus ja matkustusasiakirjan voimassaolon päättymispäivä;"

b) lisätään kohdat seuraavasti:

"4. EES:n käyttämiseksi viisumihakemusten tutkimista ja niihin liittyvien päätösten tekemistä varten [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 22 artiklan mukaisesti toimivaltaiselle viisumiviranomaiselle on annettava mahdollisuus tehdä EES:ään hakuja suoraan VIS:stä yhden tai useamman mainitussa artiklassa tarkoitetun tiedon perusteella.

5. Jos 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että VIS:ään ei ole tallennettu tietoja kolmannen maan kansalaisesta tai jos kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyydestä on epäilyjä, toimivaltaisella viisumiviranomaisella on oikeus tutustua tietoihin tunnistamista varten 20 artiklan mukaisesti."

4) Lisätään III lukuun uusi 17 a artikla seuraavasti:

"17 a artikla

Yhteentoimivuus (EES:n kanssa

1. Heti kun EES:n toiminta käynnistyy [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti, EES ja VIS tehdään yhteentoimiviksi rajatarkastusten tehokkuuden ja nopeuden lisäämiseksi. Sitä varten eu-LISA luo suojatun viestintäkanavan EES:n keskusjärjestelmän ja keskusviisumitietojärjestelmän välille EES:n ja VIS:n yhteentoimivuuden mahdollistamiseksi. Järjestelmien välinen suora tietojen katsominen on mahdollista ainoastaan, jos siitä säädetään sekä tässä asetuksessa että [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksessa] [...].

2. Yhteentoimivuuden vaatimuksen on mahdollistettava se, että VIS:ää käyttävät viisumiviranomaiset katsovat EES:n tietoja suoraan VIS:stä voidakseen
- a) käyttää rajanylitystietojärjestelmää, kun ne tutkivat viisumihakemuksia ja tekevät niihin liittyviä päätöksiä [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 22 artiklan ja tämän asetuksen 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
 - b) hakea viisumeihin liittyvät tiedot automaattisesti VIS:stä ja viedä ne EES:ään, jos viisumi mitätöidään tai peruutetaan tai sitä pidennetään [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 17 artiklan ja tämän asetuksen 13 ja 14 artiklan mukaisesti.
3. Yhteentoimivuuden vaatimuksen on mahdollistettava se, että [...] viranomaiset, joilla on toimivalta suorittaa asetuksen (EU) XXX (EES) mukaisesti tarkastuksia [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, katsovat viisumitietojärjestelmän tietoja EES:stä voidakseen
- a) hakea viisumeihin liittyvät tiedot automaattisesti VIS:stä ja tuoda ne EES:ään luodakseen viisuminhaltijalle [...] maahantulo-/maastalähtötietueen tai pääsyn epäämistä koskevan tietueen tai päivittääkseen sitä EES:ssä [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 13, 14 ja 16 artiklan ja tämän asetuksen 18 a artiklan mukaisesti;
 - b) hakea ja tuoda viisumeihin liittyvät tiedot automaattisesti VIS:stä, jos viisumi mitätöidään tai peruutetaan tai sitä pidennetään [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 17 artiklan ja tämän asetuksen 13 ja 14 artiklan mukaisesti;
 - c) tarkistaa [...] viisumin aitouden ja voimassaolon ja/tai sen, täyttyvätkö asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklan mukaiset jäsenvaltioiden alueelle tuloa koskevat edellytykset, joita tarkoitetaan tämän asetuksen 18 artiklan 2 kohdassa;

- d) tarkistaa [...], onko viisumipakosta vapautetut kolmansien maiden kansalaiset, joista ei ole olemassa henkilökohtaista tiedostoa rajanylitystietojärjestelmässä, aiemmin rekisteröity viisumitietojärjestelmään [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan ja tämän asetuksen 19 a artiklan mukaisesti;
- e) todentaa viisuminhaltijan henkilöllisyyden [...] sormenjälkien avulla viisumitietojärjestelmästä [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan 2 ja 4 kohdan ja tämän asetuksen 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti, jos viisuminhaltijan henkilöllisyyttä ei voida todentaa rajanylitystietojärjestelmän avulla.
4. [Rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 33 artiklan mukaisesti komissio toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet, joilla yhteentoimivuus toteutetaan ja siitä suunnitellaan korkeatasoinen [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 34 artiklan mukaisesti. Yhteentoimivuuden luomiseksi EES:n kanssa tietokantaa hallinnoivan viranomaisen on kehitettävä ja/tai mukautettava tarvittavalla tavalla keskusviisumitietojärjestelmää, kunkin jäsenvaltion kansallista rajapintaa sekä keskusviisumitietojärjestelmän ja kansallisten rajapintojen välistä tiedonsiirtoinfrastruktuuria. Jäsenvaltiot vastaavat kansallisten infrastruktuurien mukauttamisesta ja/tai kehittämisestä."
- 5) Korvataan 18 artikla seuraavasti:
- "18 artikla Tietojen käyttö todentamiseen [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää*
1. Ainoastaan todentaakseen viisuminhaltijoiden henkilöllisyyden, viisumin aitouden, ajallisen ja alueellisen voimassaolon sekä statuksen ja/tai tarkistaakseen, täyttyvätkö jäsenvaltioiden alueelle tulon edellytykset asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklan mukaisesti, [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, asetuksen (EU) 2016/399 mukaisesti suoritettavista tarkastuksista vastaavilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus tehdä hakuja seuraavien tietojen perusteella:

- a) sukunimi, etunimi tai etunimet; syntymäaika, kansalaisuus; sukupuoli; matkustusasiakirjan laji ja numero; matkustusasiakirjan myöntäneen maan kolmikirjaiminen tunnus ja matkustusasiakirjan voimassaolon päättymispäivä;
- b) tai viisumitarran numero.

- 2. Jos EES:ään on käynnistetty haku [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan 2 tai 4 kohdan mukaisesti, [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaava toimivaltainen [...] viranomainen voi tehdä haun VIS:ään suoraan EES:stä käsin käyttäen 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tietoja, mutta ainoastaan 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten.
- 3. Jos 1 kohdassa luetellun tiedon perusteella tehty haku osoittaa, että VIS:ään on tallennettu tietoja yhdestä tai useammasta myönnetystä tai pidennetystä viisumista, joka on ajallisesti ja alueellisesti voimassa rajanylitystä varten, [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaavalle toimivaltaiselle [...] viranomaiselle on annettava oikeus katsoa seuraavia tietoja kyseisessä hakemustiedostossa sekä siihen 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti linkitettyssä yhdessä tai useammassa hakemustiedostossa, mutta ainoastaan 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten:
 - a) viisumin statusta koskevat tiedot ja 9 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettut hakemuslomakkeesta saadut tiedot;
 - b) valokuvat;
 - c) tiedot, jotka koskevat 10, 13 ja 14 artiklassa tarkoitettuja myönnettyjä, mitätöityjä tai peruutettuja viisumeja taikka voimassaoloajaltaan pidennettyjä viisumeja.

Lisäksi [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaava toimivaltainen [...] viranomainen saa sellaisista viisuminhaltijoista, joiden osalta eräitä tietoja ei oikeudellisista syistä vaadita tai ei tosiasiallisesti voida antaa, kyseisiä tietokenttiä koskevan ilmoituksen, jossa on merkintä "ei sovelleta".

4. Jos 1 kohdassa luetellun tiedon perusteella tehty haku osoittaa, että VIS:ään on tallennettu henkilöä koskevia tietoja mutta järjestelmään kirjattu yksi tai useampi viisumi ei ole voimassa, [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaavalle toimivaltaiselle [...] viranomaiselle on annettava oikeus katsoa seuraavia tietoja yhdessä tai useammassa hakemustiedostossa sekä siihen tai niihin 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti linkitetystä yhdessä tai useammassa hakemustiedostossa, mutta ainoastaan 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten:
- a) viisumin statusta koskevat tiedot ja 9 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitetut hakemuslomakkeesta saadut tiedot;
 - b) valokuvat;
 - c) tiedot, jotka koskevat 10, 13 ja 14 artiklassa tarkoitettuja myönnettyjä, mitätöityjä tai peruutettuja viisumeja taikka voimassaoloajaltaan pidennettyjä viisumeja.
5. Edellä 1 kohdan mukaisesti tapahtuvan käytön lisäksi ja ennen 3 tai 4 kohdan mukaista tietojen katselua rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaavan toimivaltaisen [...] viranomaisen on todennettava henkilön henkilöllisyys VIS:stä, jos 1 kohdassa luetellun tiedon perusteella tehty haku osoittaa, että VIS:ään on tallennettu henkilöä koskevia tietoja ja jokin seuraavista ehdoista täyttyy:
- a) henkilöllisyyttä ei voida todentaa EES:stä [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti, koska
 - i) viisuminhaltijaa ei ole vielä rekisteröity EES:ään;
 - ii) rajanylityspaikalla ei ole käytettävissä teknologiaa, jonka avulla voitaisiin hyödyntää reaaliaikaista kasvokuvaa, minkä vuoksi viisuminhaltijan henkilöllisyyttä ei voida todentaa EES:stä;
 - iii) viisuminhaltijan henkilöllisyydestä on epäilyjä;
 - iv) viisuminhaltijan henkilöllisyyttä ei voida jostakin muusta syystä todentaa EES:stä;

- b) henkilöllisyys voidaan todentaa EES:stä, mutta kyseinen henkilö aikoo ensimmäistä kertaa henkilökohtaisen tiedostonsa luomisen jälkeen ylittää tätä asetusta soveltavan jäsenvaltion [...] rajan, jolla käytetään EES:ää.

[...] Rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaavien toimivaltaisten [...] viranomaisten on verrattava viisuminhaltijan sormenjalkia VIS:ään tallennettuihin sormenjalkiin. Silloin kun viisuminhaltijoiden sormenjalkia ei voida käyttää, 1 kohdassa tarkoitettu haku suoritetaan pelkästään käyttäen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja aakkosnumeerisia tietoja.

6. Jotta sormenjäljet voidaan tarkistaa VIS:stä 5 kohdan mukaisesti, toimivaltainen viranomainen voi käynnistää haun EES:stä VIS:ään.
7. Jos viisumin haltijan tai viisumin todentaminen epäonnistuu tai jos on epäilyjä viisumin haltijan henkilöllisyydestä ja viisumin ja/tai matkustusasiakirjan aitoudesta, kyseisten toimivaltaisten viranomaisten asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on oikeus tutustua tietoihin 20 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti."
- 6) Lisätään 18 a artikla seuraavasti:

"18 a artikla

Tietojen hakeminen VIS:stä viisuminhaltijan [...] maahantulo-/maastalähtötietueen tai pääsyn epäämistä koskevan tietueen luomiseksi tai päivittämiseksi EES:ssä

1. [...] Kun rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaava toimivaltainen [...] viranomainen luo viisuminhaltijan maahantulo-/maastalähtötietueen tai pääsyn epäämistä koskevan tietueen tai päivittää sitä EES:ssä [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 13 artiklan 2 kohdan ja 14 ja 16 artiklan mukaisesti, sille on annettava oikeus hakea VIS:stä ja viedä VIS:ään tallennettuja ja [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 14 artiklan [...] 2 kohdan c, d, e, f ja g alakohdassa lueteltuja tietoja automaattisesti EES:ään.

- 7) Lisätään 19 a artikla seuraavasti:

"19 a artikla

VIS:n käyttö ennen viisumipakosta vapautettuja kolmansien maiden kansalaisia koskevien henkilökohtaisten tiedostojen luomista EES:ään [...] [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan mukaisesti

1. Ulkorajojen ylityspaikoissa asetuksen (EU) 2016/399 mukaisesti tarkastuksia tekevien toimivaltaisten viranomaisten on katsottava VIS:stä, onko henkilö aiemmin rekisteröity järjestelmään,

[...] ennen kuin EES:ään luodaan [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 15 artiklan mukaisesti viisumipakosta vapautettuja kolmansien maiden kansalaisia koskevat henkilökohtaiset tiedostot;

[...].
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi jos [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan 4 kohtaa sovelletaan ja jos saman asetuksen 25 artiklassa tarkoitettu haku osoittaa, että EES:ään ei ole tallennettu henkilöä koskevia tietoja, tai jos [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan 5 kohtaa sovelletaan, [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaavalle toimivaltaiselle [...] viranomaiselle on annettava mahdollisuus tehdä hakuja seuraavien tietojen perusteella: sukunimi, etunimi tai etunimet; syntymäaika, kansalaisuus; sukupuoli; matkustusasiakirjan laji ja numero; matkustusasiakirjan myöntäneen maan kolmikirjaiminen tunnus ja matkustusasiakirjan voimassaolon päättymispäivä.
3. Jos rajanylitystietojärjestelmässä on käynnistetty haku [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti tai jos sovelletaan [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen] 21 artiklan 5 kohtaa, [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaava toimivaltainen [...] viranomainen voi käynnistää haun VIS:ssä suoraan EES:stä käyttäen 2 kohdassa tarkoitettuja aakkosnumeerisia tietoja, mutta ainoastaan 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten.

4. Jos 2 kohdassa lueteltujen tietojen perusteella tehty haku osoittaa, että VIS:ään on tallennettu henkilöä koskevia tietoja, rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaavan toimivaltaisen viranomaisen on lisäksi verrattava henkilön sormenjälkiä VIS:ään tallennettuihin sormenjälkiin. Kyseinen viranomainen voi käynnistää tällaisen vertailun EES:stä. Silloin kun henkilön sormenjälkiä ei voida käyttää, haku suoritetaan pelkästään tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen aakkosnumeeristen tietojen perusteella.
5. Jos 2 kohdassa luetellun tiedon ja 4 kohdan mukaisen todentamisen perusteella tehty haku osoittaa, että VIS:ään on tallennettu henkilöä koskevia tietoja, [...] rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaavalle toimivaltaiselle [...] viranomaiselle on annettava mahdollisuus tutustua seuraaviin tietoihin kyseisessä yhdessä tai useammassa hakemustiedostossa sekä niihin 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti linkitetystä yhdessä tai useammassa hakemustiedostossa, mutta ainoastaan 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten:
- a) viisumin statusta koskevat tiedot ja 9 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettut hakemuslomakkeesta saadut tiedot;
 - b) valokuvat;
 - c) tiedot, jotka koskevat 10, 13 ja 14 artiklassa tarkoitettuja myönnettyjä, mitätöityjä tai peruutettuja viisumeja taikka voimassaoloajaltaan pidennettyjä viisumeja;
5. [...]
6. Jos 2 ja/tai 5 kohdassa tarkoitettu todentaminen epäonnistuu tai jos on epäilyjä henkilön henkilöllisyydestä ja matkustusasiakirjan aitoudesta, kyseisten toimivaltaisten viranomaisten asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on oikeus tutustua tietoihin 20 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti. [...] Rajoilla, joilla käytetään EES:ää, suoritettavista tarkastuksista vastaava toimivaltainen viranomainen voi käynnistää EES:n avulla tämän asetuksen 20 artiklassa tarkoitettua todentamisen."

8) Korvataan 20 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Viranomaiset, joilla on toimivalta suorittaa rajoilla, joilla käytetään EES:ää, tai jäsenvaltioiden alueella jäsenvaltioiden alueelle tuloa ja siellä oleskelua ja asumista koskevien edellytysten täyttymistä koskevia tarkastuksia, saavat tehdä hakuja henkilön sormenjälkien perusteella, mutta ainoastaan tunnistaakseen henkilöitä, jotka on mahdollisesti aiemmin rekisteröity VIS:ään tai jotka eivät täytä tai eivät enää ehkä täytä jäsenvaltioiden alueelle tulon, siellä oleskelun ja asumisen edellytyksiä."

9) Lisätään 26 artiklaan kohta seuraavasti:

"3 a. Tietokantaa hallinnoiva viranomainen vastaa tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tehtävistä [*kuuden kuukauden kuluttua rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen voimaantulosta*]."

10) Korvataan 34 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Kunkin jäsenvaltion ja tietokantaa hallinnoivan viranomaisen on pidettävä kirjaa kaikista VIS:ssä toteutetuista tietojenkäsittelytapahtumista. Kirjatuissa tiedoissa on mainittava 6 artiklan 1 kohdassa sekä 15–22 artiklassa tarkoitettu tietojen käyttötarkoitus, käsittelyn päivämäärä ja kellonaika, 9–14 artiklassa tarkoitettu siirrettyjen tietojen luonne, 15 artiklan 2 kohdassa, 17 artiklassa, 18 artiklan 1 ja 5 kohdassa, 19 artiklan 1 kohdassa, 19 a artiklan 2 ja 5 kohdassa, 20 artiklan 1 kohdassa, 21 artiklan 1 kohdassa ja 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu haussa käytettyjen tietojen luonne sekä tietoja tallentavan ja niitä hakevan viranomaisen nimi. Lisäksi kunkin jäsenvaltion on pidettävä kirjaa henkilöistä, joilla on asianmukainen lupa tallentaa tai hakea tietoja.

1 a. Edellä 17 a artiklassa lueteltujen tapahtumien osalta jokaisesta VIS:ssä ja EES:ssä toteutetusta tietojenkäsittelytapahtumasta on pidettävä kirjaa tämän artiklan sekä [*rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisasetuksen*] 41 artiklan mukaisesti."

Asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttaminen

Muutetaan asetus (EY) N:o 1077/2011 seuraavasti:

- 1) Korvataan 1 artiklan 2 kohta seuraavasti:
- "2. Virasto vastaa toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II), viisumitietojärjestelmän (VIS), Eurodac-järjestelmän ja rajanylitystietojärjestelmän (EES) operatiivisesta hallinnoinnista.
- 2) Lisätään 5 artiklan jälkeen uusi 5 a artikla:

"5 a artikla

EES:ään liittyvät tehtävät

Virasto huolehtii EES:n osalta seuraavista tehtävistä:

- a) tehtävät, jotka sille on annettu rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa [xxx] annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) XX/20XX;
- b) tehtävät, jotka liittyvät EES:n tekniseen käyttäjäkoulutukseen."
- 3) Muutetaan 7 artikla seuraavasti:
 - a) korvataan 5 ja 6 kohta seuraavasti:
- "5. Viestintäinfrastruktuurin operatiiviseen hallinnointiin liittyvät tehtävät voidaan antaa ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yhteisöille tai elimille asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 mukaisesti. Tällöin verkon tarjoajaa sitovat 4 kohdassa tarkoitetut turvatoimenpiteet, eikä verkon tarjoajalla saa olla millään tavoin pääsyä SIS II:n, VIS:n, Eurodacin eikä EES:n operatiivisiin tietoihin eikä SIS II:een liittyvään Sirene-toimistojen väliseen tietojenvaihtoon.

6. Salausavainten hallinnoinnin on säilyttävä viraston vastuulla, eikä sitä saa antaa minkään ulkoisen yksityisoikeudellisen yhteisön tehtäväksi, tämän kuitenkin vaikuttamatta olemassa oleviin SIS II:n, VIS:n, Eurodacin ja EES:n verkkoa koskeviin sopimuksiin."

4) Korvataan 8 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Virasto seuraa SIS II-, VIS- ja Eurodac-järjestelmien, EES:n sekä muiden laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisen hallinnoinnin kannalta merkityksellisen tutkimustoiminnan kehitystä."

5) Muutetaan 12 artiklan 1 kohta seuraavasti:

a) lisätään s alakohdan jälkeen uusi sa alakohta seuraavasti:

"sa) hyväksyy EES:n kehitystä koskevat kertomukset xx päivänä xxkuuta xxxx annetun asetuksen (EU) XX/20XX 64 artiklan 2 kohdan mukaisesti".

a) korvataan t alakohta seuraavasti:

"t) hyväksyy tietojärjestelmien teknistä toimintaa koskevat kertomukset SIS II:n osalta asetuksen (EY) N:o 1987/2006 50 artiklan 4 kohdan ja päätöksen 2007/533/YOS 66 artiklan 4 kohdan mukaisesti, VIS:n osalta asetuksen (EY) N:o 767/2008 50 artiklan 3 kohdan ja päätöksen 2008/633/YOS 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja EES:n osalta xx päivänä xxkuuta xxxx annetun asetuksen (EU) xx/20xx 64 artiklan 4 kohdan mukaisesti."

b) korvataan v alakohta seuraavasti:

"v) esittää huomautuksia Euroopan tietosuojavaltuutetun kertomuksista, jotka koskevat asetuksen (EY) N:o 1987/2006 45 artiklan 2 kohdan, asetuksen (EY) N:o 767/2008 42 artiklan 2 kohdan, asetuksen (EU) N:o 603/2013 31 artiklan 2 kohdan ja xx päivänä xxkuuta xxxx annetun asetuksen EU xx/20xx 50 artiklan 2 kohdan nojalla tehtyjä tarkastuksia, ja huolehtii näiden tarkastusten johdosta suoritettavista asianmukaisista seurantatoimista".

b) lisätään x alakohdan jälkeen uusi xa alakohta seuraavasti:

"xa) julkaisee EES:ää koskevat tilastot asetuksen (EU) XX/20XX 57 artiklan mukaisesti."

c) lisätään z alakohdan jälkeen uusi za alakohta seuraavasti:

"za) huolehtii siitä, että vuosittain julkaistaan asetuksen (EU) XX/20XX 8 artiklan 2 kohdan mukainen luettelo toimivaltaisista viranomaisista.

6) Korvataan 15 artiklan 4 kohta seuraavasti:

"4. Europol ja Eurojust voivat osallistua tarkkailijoina hallintoneuvoston kokouksiin silloin, kun niissä käsitellään SIS II -järjestelmää koskevia, päätöksen 2007/533/YOS soveltamiseen liittyviä kysymyksiä. Europol voi osallistua hallintoneuvoston kokouksiin tarkkailijana myös silloin, kun niissä käsitellään viisumitietojärjestelmää koskevia, päätöksen 2008/633/YOS soveltamiseen liittyviä kysymyksiä tai Eurodac-järjestelmää koskevia, asetuksen (EU) N:o 603/2013 soveltamiseen liittyviä kysymyksiä tai EES:ää koskevia, xx päivänä xxkuuta xxxx annetun asetuksen (EU) XX/20XX soveltamiseen liittyviä kysymyksiä."

7) Korvataan 17 artiklan 5 kohdan

g alakohta seuraavasti:

"g) laadittava luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset asetuksen (EY) N:o 1987/2006 17 artiklan, päätöksen 2007/533/YOS 17 artiklan, asetuksen (EY) N:o 767/2008 26 artiklan 9 kohdan, asetuksen (EU) N:o 603/2013 4 artiklan 4 kohdan ja xx päivänä xxkuuta xxxx annetun [asetuksen (EU) XX/20XX] 34 artiklan 4 kohdan noudattamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta henkilöstösääntöjen 17 artiklan soveltamista."

8) Muutetaan 19 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. Seuraavat neuvoa-antavat ryhmät antavat hallintoneuvostolle asiantuntija-apua laaja-alaisia tietojärjestelmiä koskevissa kysymyksissä ja erityisesti tulevan työohjelman ja vuotuisen toimintakertomuksen valmistelun yhteydessä:

a) SIS II:n neuvoa-antava ryhmä;

b) VIS-järjestelmän neuvoa-antava ryhmä;

- c) Eurodac-järjestelmän neuvoa-antava ryhmä;
- d) EES:n neuvoa-antava ryhmä."
- e) korvataan 3 kohta seuraavasti:

"Europol ja Eurojust voivat kumpikin nimittää yhden edustajan SIS II:n neuvoa-antavaan ryhmään. Europol voi nimittää edustajan myös VIS-järjestelmän neuvoa-antavaan ryhmään ja Eurodac-järjestelmän neuvoa-antavaan ryhmään."

IX LUKU

Loppusäännökset

57 artikla

Tietojen käyttö raporttien ja tilastojen laatimista varten

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, komission, eu-LISAn ja [...] asetuksella (EU) 2016/1624 perustetun eurooppalaisen raja- ja merivartioviraston asianmukaisesti valtuutettu henkilöstö saa käyttää seuraavia tietoja, mutta ainoastaan kertomusten ja tilastojen laatimista varten ja ilman, että yksittäiset henkilöt voidaan tunnistaa:
 - a) viisumin statusta koskevat tiedot;
 - b) kolmannen maan kansalaisen kansalaisuus, sukupuoli ja syntymäaika;
 - c) jäsenvaltioon tulopäivä ja rajanylityspaikka sekä jäsenvaltiosta lähtöpäivä ja rajanylityspaikka;
 - d) matkustusasiakirjan laji ja myöntäjämaan kolmikirjaiminen tunnus;
 - e) edellä 11 artiklassa tarkoitettujen sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden määrä, kansalaisuus ja rajanylityspaikka maahan tultaessa;
 - f) oleskeluoikeuden peruuttamisen tai sen voimassaolon pidentämisen osalta tallennetut tiedot;
 - g) tarvittaessa [...] viisumin [...] myöntäneen jäsenvaltion kolmikirjaiminen tunnus;
 - h) sormenjälkien antamista koskevasta vaatimuksesta 15 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti vapautettujen henkilöiden määrä;
 - i) niiden kolmansien maiden kansalaisten määrä, joilta on evätty pääsy, heidän kansalaisuutensa, rajan tyyppi (maa-, ilma- vai meriraja) ja rajanylityspaikka, jolla pääsy evättiin, ja syyt, joiden perusteella pääsy evättiin.

2. Eu-LISA laatii ja toteuttaa 1 kohdassa mainittua tarkoitusta varten teknisissä toimipaikoissaan ylläpitämänsä keskusrekisterin ja säilyttää siinä sellaisia 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja, joiden perusteella ei ole mahdollista tunnistaa yksittäisiä henkilöitä ja joiden avulla 1 kohdassa luetellut viranomaiset voivat saada tarpeisiinsa sopivia kertomuksia ja tilastoja kolmansien maiden kansalaisten maahantuloista ja maastalähdöistä, pääsyn epäämisistä ja sallitun oleskeluajan ylittämistä, jotta voidaan parantaa sallitun oleskeluajan ylittämisen riskin arviointia, tehostaa rajatarkastuksia, auttaa konsulaatteja viisumihakemusten käsittelyssä ja tukea näyttöön perustuvan EU:n muuttoliikkeen politiikan laadintaa. Rekisterin on sisällettävä myös päivittävät tilastotiedot 4 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Keskusrekisteriin myönnetään suojattu pääsy s-TESTA-verkon kautta yksinomaan kertomusten ja tilastojen laatimista varten, ja pääsyä ja yksittäisiä käyttäjäprofileja valvotaan.

Keskusrekisterin toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja siihen sovellettavat tietosuoja- ja tietoturvasäännöt hyväksytään 61 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Eu-LISAn 64 artiklan 1 kohdan mukaisesti käyttöön ottamat menettelyt, joita noudattaen seurataan EES:n kehitystä ja toimintaa, antavat myös mahdollisuuden tuottaa säännöllisesti tilastoja seurannan varmistamiseksi.
4. Eu-LISA julkaisee neljännesvuosittain EES:ää koskevat tilastot, joissa esitetään erityisesti lukumäärä, kansalaisuus ja rajanylityspaikka maahan tultaessa sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden osalta, sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilta on evätty pääsy, mukaan lukien epäämisen syyt, sekä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, joiden oleskeluoikeus on kumottu tai sitä on pidennetty, ja lisäksi sellaisten kolmansien maiden kansalaisten määrä, joihin ei sovelleta sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta.
5. Kunkin vuoden lopussa laaditaan tilasto, johon on koottu kyseisen vuoden aikana neljännesvuosittain tehdyt tilastot. Tilastoissa esitetään tiedot kunkin jäsenvaltion osalta erikseen.
6. Eu-LISA antaa komission pyynnöstä sille tilastot tietyistä tämän asetuksen täytäntöönpanoon liittyvistä näkökohdista sekä 3 kohdassa tarkoitettut tilastot.

Kustannukset

1. Keskusjärjestelmän, viestintäinfrastruktuurin ja yhdenmukaisen kansallisen rajapinnan perustamiseen ja toimintaan liittyvät kustannukset katetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta.
2. Olemassa olevan kansallisen [...] rajatarkastuksiin tarvittavan infrastruktuurin integroinnista ja liittämisestä yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan sekä yhdenmukaisen kansallisen rajapinnan ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta.

Niihin eivät sisälly seuraavista seikoista aiheutuvat kustannukset:

- a) jäsenvaltioiden hankkeiden hallinnoinnista vastaava toimisto (kokoukset, virkamatkat, tilat);
 - b) kansallisten järjestelmien ylläpito (tilat, toteutus, sähkö, jäähdytys);
 - c) kansallisten järjestelmien toiminta (operaattorit ja tukisopimukset);
 - d) voimassa olevien rajatarkastus- ja poliisijärjestelmien mukauttaminen kansallisia rajanylitystietojärjestelmiä varten;
 - e) kansallisten rajanylitystietojärjestelmien hankehallinto;
 - f) kansallisten viestintäverkkojen suunnittelu, kehittäminen, täytäntöönpano, toiminta ja ylläpito;
 - g) automaattiset rajatarkastusjärjestelmät, itsepalvelujärjestelmät ja automaattiportit.
3. Kukin jäsenvaltio ja Europol vastaavat kustannuksista, joita aiheutuu 26 ja 27 artiklassa tarkoitetuista keskusyhteyspisteistä. Kukin jäsenvaltio ja Europol vastaavat kustannuksista, joita aiheutuu näiden keskusyhteyspisteiden liittämisestä yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan ja EES:ään.

4. Kunkin jäsenvaltion ja Europolin on perustettava omalla kustannuksellaan 1 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanemiseksi vaadittava tekninen infrastruktuuri ja ylläpidettävä sitä, ja niiden on vastattava kustannuksista, joita aiheutuu EES:ään tätä tarkoitusta varten tehtävistä hauista.

59 artikla

Ilmoitukset

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viranomainen, joka toimii 49 artiklassa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava eu-LISAlle 8 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset, joilla on pääsy tallentamaan, muuttamaan, poistamaan, katsomaan tai hakemaan tietoja.
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja eu-LISAlle 26 artiklan mukaisesti nimeämänsä viranomaiset ja keskusyhteyspisteet sekä ilmoitettava viipymättä niitä koskevista muutoksista.
4. Europol ilmoittaa komissiolle ja eu-LISAlle 27 artiklan mukaisesti nimeämänsä viranomaisen ja keskusyhteyspisteen sekä ilmoittaa viipymättä niitä koskevista muutoksista.
5. Eu-LISA ilmoittaa komissiolle 60 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun testauksen onnistuneesta päätökseen saattamisesta.
6. Komissio asettaa 1 kohdan nojalla saamansa tiedot jäsenvaltioiden ja yleisön saataville julkisella verkkosivustolla, jota päivitetään jatkuvasti.
- 6 a. Komissio julkaisee 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot vuosittain *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja sähköisessä julkaisussa, joka on saatavilla verkossa ja joka päivitetään viivytyksettä.

1. Komissio määrää päivän, jona EES otetaan käyttöön, sen jälkeen kun seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) edellä 33 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet on toteutettu;
 - b) eu-LISA on ilmoittanut, että sen yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa suorittama EES:n kattava testaus on saatettu onnistuneesti päätökseen;
 - c) jäsenvaltiot ovat validoineet tekniset ja oikeudelliset järjestelyt 14–18 artiklassa tarkoitettujen tietojen keräämiseksi ja siirtämiseksi EES:ään ja ovat ilmoittaneet niistä komissiolle;
 - d) jäsenvaltiot ovat saaneet tehtyä komissiolle 59 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaiset ilmoitukset.
- 1 a. EES:ää käyttävät seuraavat tahot:
 - a) jäsenvaltiot, jotka soveltavat Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, ja
 - b) jäsenvaltiot, jotka eivät vielä sovelta Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, mutta joiden osalta kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - i) sovellettavien Schengen-arviointimenettelyjen mukainen tarkistus on jo saatettu onnistuneesti päätökseen,
 - ii) Schengenin tietojärjestelmään liittyviä Schengenin säännöstön määräyksiä on alettu soveltaa asianomaisten liittymissopimusten mukaisesti ja
 - iii) viisumitietojärjestelmään liittyviä Schengenin säännöstön asianomaisia määräyksiä, jotka ovat tarpeen EES:n käyttöä varten tässä asetuksessa määritellyn mukaisesti, on alettu soveltaa asianomaisten liittymissopimusten mukaisesti.

- 1 b. Jäsenvaltio, joka ei kuulu 1 a kohdan piiriin, liitetään EES:ään heti, kun 1 kohdan b, c ja d alakohdassa ja 1 a kohdan b alakohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät. Komissio määrää päivän, jona EES otetaan käyttöön asianomaisessa jäsenvaltiossa.
2. Komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 1 kohdan b alakohdan mukaisesti toteutetun testauksen tuloksista.
3. Edellä 1 ja 1 b kohdassa tarkoitettu komission päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
4. Jäsenvaltiot ja Europol alkavat käyttää EES:ää komission 1 kohdan mukaisesti määräämästä päivästä tai tapauksen mukaan 1 b kohdan mukaisesti määräämästä päivästä.

61 artikla
Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

62 artikla
Neuvoa-antava ryhmä

Eu-LISA perustaa neuvoa-antavan ryhmän, joka tarjoaa virastolle EES:ään liittyvää asiantuntemusta erityisesti sen vuotuisen työohjelman ja vuotuisen toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä. Suunnittelu- ja kehitysvaiheen aikana sovelletaan 34 artiklan 2 kohtaa.

63 artikla

Koulutus

Eu-LISA hoitaa EES:n teknistä käyttöä koskevaan koulutukseen liittyvät tehtävät asetuksen 1077/2011 asiaa koskevien säännösten mukaisesti.

63 a artikla

Käytännön käsikirja

Komissio antaa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden, eu-LISAn ja muiden asianomaisten virastojen kanssa saataville käytännön käsikirjan EES:n toteuttamisesta ja hallinnoinnista. Käsikirjassa esitetään teknisiä ja toimintaan liittyviä ohjeita, suosituksia ja parhaita käytäntöjä. Komissio hyväksyy käsikirjan suosituksen muodossa.

64 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Eu-LISA varmistaa, että käytettävissä on menettelyt, joiden avulla voidaan seurata EES:n kehitystä suhteessa suunnittelua ja kustannuksia koskeviin tavoitteisiin sekä EES:n toimintaa suhteessa teknisiin tuotoksiin, kustannustehokkuutta, turvallisuutta ja palvelun laatua koskeviin tavoitteisiin.
2. Eu-LISA toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen keskusjärjestelmän, yhdenmukaisten rajapintojen sekä niiden välisen viestintäinfrastruktuurin kehittämisen etenemisestä viimeistään [kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta – julkaisutoimisto lisää oikean päivämäärän] ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein EES:n koko kehittämisvaiheen aikana. Kun kehittämisvaihe on saatu päätökseen, Euroopan parlamentille ja neuvostolle on annettava kertomus, jossa selitetään yksityiskohtaisesti, miten erityisesti suunnitteluun ja kustannuksiin liittyvät tavoitteet on saavutettu, ja perusteltava mahdolliset poikkeamat tavoitteista.
3. Eu-LISAlla on oltava teknistä ylläpitoa varten käytettävissään tarvittavat tiedot EES:ssä suoritetuista tietojenkäsittelytapahtumista.

4. Eu-LISA antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle kertomuksen EES:n teknisestä toiminnasta, mukaan lukien sen turvallisuudesta, kahden vuoden kuluttua EES:n käyttöönotosta ja sen jälkeen kahden vuoden välein.
5. Komissio laatii EES:n toiminnasta yleisarvioinnin kolmen vuoden kuluttua EES:n käyttöönotosta ja sen jälkeen neljän vuoden välein. Yleisarvioinnissa arvioidaan asetuksen soveltamista, tarkastellaan tuloksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja vaikutusta perusoikeuksiin [...], [...] arvioidaan toiminnan perustana olevien periaatteiden pätevyyttä, EES:n moitteettoman toiminnan kannalta tarvittavien biometristen tietojen riittävyyttä, 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua poikkeusolosuhteissa tapahtuvaa leimojen käyttöä, 54 artiklan soveltamisen käytännön vaikutuksia, [...] EES:n turvallisuutta ja mahdollisia vaikutuksia tulevaan toimintaan. Arviointiin on sisällytettävä mahdolliset tarpeelliset suositukset. Komissio toimittaa arviointikertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Jäsenvaltioiden ja Europolin on toimitettava eu-LISAlle ja komissiolle tiedot, jotka ovat tarpeen 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen kertomusten laatimiseksi komission ja/tai eu-LISAn ennalta määrittelemien määrällisten indikaattorien mukaisesti. Nämä tiedot eivät saa vaarantaa toimintamenetelmiä eikä niihin saa sisältyä tietoja, jotka paljastavat nimettyjen viranomaisten lähteitä, henkilöstön jäseniä tai tutkimuksia.
7. Eu-LISA toimittaa komissiolle 5 kohdassa tarkoitettujen yleisarviointien laatimiseen tarvittavat tiedot.
8. Kunkin jäsenvaltion ja Europolin on arkaluonteisten tietojen julkistamista koskevaa kansallista lainsäädäntöä noudattaen laadittava vuosittain kertomukset, jotka koskevat lainvalvontatarkoituksessa EES:ään suoritettujen hakujen toimivuutta ja jotka sisältävät [...] tilastoja seuraavista:

- (a) oliko tietojen katsomisen [...] tarkoitus tunnistaminen vai maahantuloa/maastalähtöä koskevien tietojen katsominen, ja terrorismirikoksen tai muun vakavan rikoksen nimike;
- (b) [...] syyt perusteltuun epäilyyn, jonka mukaan [...] kyseinen henkilö kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan;
- (c) [...] syyt siihen, että ei [...] käynnistetä 29 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti hakua muiden jäsenvaltioiden päätöksen 2008/615/YOS mukaisiin sormenjälkien automaattisiin tunnistusjärjestelmiin;
- (d) lainvalvontatarkoituksessa EES:ään pääsyä koskevien pyyntöjen lukumäärä;
- (e) niiden tapausten lukumäärä ja tyypit, joissa EES:ään pääsy lainvalvontatarkoituksessa johti henkilöiden tunnistamiseen;
- (f) niiden tapausten lukumäärä ja tyypit, joissa käytettiin kiireellistä menettelyä [...], mukaan lukien tapaukset, joissa keskusyhteyspiste on jälkikäteen tehtävän tarkistuksen seurauksena todennut kiireellisen menettelyn perusteettomaksi.

Eu-LISA laatii mallit, joilla helpotetaan tässä kohdassa tarkoitettujen tietojen keruuta. Jäsenvaltioilla on oltava pääsy näihin malleihin.

Jäsenvaltioiden ja Europolin vuosittaiset kertomukset toimitetaan komissiolle viimeistään seuraavan vuoden kesäkuun 30 päivänä.

65 artikla
Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

Liite I

Kansainväliset järjestöt, joilla on oikeus pyytää tietoja 38 artiklan 2 kohdan nojalla

1. YK:n erityisjärjestöt (kuten UNHCR);
2. Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö (IOM);
3. Punaisen ristin kansainvälinen komitea.

Erityissäännökset, joita sovelletaan kolmannen maiden kansalaisiin, jotka ylittävät rajan voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella.

- (1) Tämän asetuksen 14 artiklan 1–3 kohdasta poiketen rajatarkastuksista vastaavien viranomaisten on niiden kolmannen maiden kansalaisten osalta, jotka ylittävät rajan asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetyn voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella:
- a) luotava kyseisten henkilöiden henkilökohtainen tiedosto, joka sisältää tämän asetuksen 15 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa säädetty tiedot, ja päivitettävä sitä. Lisäksi kyseisten henkilöiden henkilökohtaisesta tiedostosta on käytävä ilmi, että heillä on kauttakulkua helpottava asiakirja. Tämä tieto merkitsee automaattisesti sitä, että kauttakulkua helpottava asiakirja oikeuttaa useisiin maahantuloihin, mikä lisätään maahantulo-/maastalähtötietueeseen.
- b) tallennettava maahantulo-/maastalähtötietueeseen jokaisesta voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella tapahtuneesta maahantulosta tämän asetuksen 14 artiklan 2 kohdan a–c alakohdassa luetellut tiedot sekä tieto siitä, että maahantulo tapahtui kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella.
- Kauttakulun enimmäiskesto lasketaan alkavaksi maahantulopäivän ja -ajan perusteella. Järjestelmä laskee automaattisesti sallitun kauttakulun päättymispäivän ja -ajan asetuksen (EY) 693/2003 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (2) Lisäksi kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella tapahtuvan ensimmäisen maahantulon yhteydessä tallennetaan maahantulo-/maastalähtötietueeseen tieto kauttakulkua helpottavan asiakirjan voimassaolon päättymispäivästä.
- (3) Tämän asetuksen 14 artiklan 3 ja 4 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin kolmansien maiden kansalaisiin, joilla on asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetty kauttakulkua helpottava asiakirja.

- (4) Jäsenvaltioiden rajoilla, joilla käytetään EES:ää, ja niiden alueella tehtävän todentamisen osalta niille kolmansien maiden kansalaisille, jotka ylittävät rajan voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella, on tehtävä soveltuvin osin tämän asetuksen 21 ja 24 artiklassa ja asetuksen (EY) 767/2008 18 ja 19 a artiklassa säädetty todentamiset ja tunnistamiset, joita sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin, joilta ei vaadita viisumia.
- (5) Edellä 1–4 kohtaa ei sovelleta niihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ylittävät rajan asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetyn voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan perusteella, edellyttäen, että seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
- a) heidän kauttakulkunsa tapahtuu rautateitse;
 - b) he eivät poistu junasta jäsenvaltion alueella.
-

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI
asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan
2 kohdan b alakohdan,
ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,
sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,
ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,
ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,
noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,
sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) 9 päivänä maaliskuuta 2016 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/399¹ vahvistetaan jäsenvaltioiden ulkorajojen ylittämistä koskevat edellytykset, perusteet ja yksityiskohtaiset säännöt.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (kodifikaatio) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

- (2) [Rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa annetun asetuksen (EU) XXX]¹ tavoitteena on luoda keskitetty järjestelmä Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat lyhytaikaista [...] oleskelua varten ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi.
- (3) Jotta voidaan suorittaa asetuksen (EU) 2016/399 mukaiset kolmansien maiden kansalaisia koskevat tarkastukset, joihin kuuluu myös kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden tarkastaminen ja/tai henkilön tunnistaminen sekä sen tarkistaminen, että kolmannen maan kansalainen ei ole ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäisaikaa, rajavartijoiden olisi käytettävä kaikkia saatavilla olevia tietoja, tarvittaessa myös EES-järjestelmän tietoja. Kyseiseen järjestelmään tallennettuja tietoja olisi käytettävä myös sen tarkastamiseen, että kolmansien maiden kansalaiset, joilla on kerta- tai kaksikertaviisumi, ovat noudattaneet sallittujen maahantulokertojen enimmäismäärää.
- (3 a) Tietyissä tapauksissa kolmannen maan kansalaisen on annettava biometriset tiedot rajatarkastustarkoituksessa. Kolmannen maan kansalaisten maahantulon edellytyksiä olisi näin ollen muutettava asettamalla velvoite antaa biometriset tiedot. Jos kolmannen maan kansalainen kieltäytyy antamasta biometrisiä tietoja henkilökohtaisen tiedoston luomiseksi tai rajatarkastuksen suorittamiseksi, olisi tehtävä maahantulon epäämistä koskeva päätös.
- (4) EES:n täysimääräisen toimivuuden varmistamiseksi maahantulo- ja maastalähtötarkastukset olisi toteutettava [...] yhdenmukaisesti rajoilla, joilla käytetään EES:ää.
- (5) EES:n perustaminen edellyttää niiden menettelyjen mukauttamista, jotka koskevat henkilöiden tarkastamista näiden ylittäessä [...] rajat, joilla käytetään EES:ää. EES:n tarkoituksena on erityisesti luopua lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjojen leimaamisesta maahantulon ja maastalähdön yhteydessä korvaamalla leimaaminen maahantulon ja maastalähdön sähköisellä kirjaamisella suoraan EES:ään. Matkustusasiakirjan leimaaminen kolmannen maan kansalaisen pääsyn epäämisen tapauksessa kuitenkin pysytetään, sillä se koskee korkeamman riskin matkustajia. Lisäksi EES:n ja viisumitietojärjestelmän (VIS) yhteentoimivuuden toteuttaminen on otettava huomioon rajatarkastusmenettelyissä. EES avaa myös mahdollisuuden uuden teknologian käyttöön lyhytaikaisesti maahan tulevien matkustajien rajanylityksissä.
- (5 a) Edellä esitettyjä menettelyjen mukautuksia olisi alettava soveltaa jäsenvaltioissa, jotka käyttävät EES:ää, EES-asetuksen (EU) N:o XXX mukaisesti määriteltynä EES:n käyttöönottopäivänä.

¹ EUVL L ...

- (5 b) Kyseisistä mukautuksista poiketen jäsenvaltioiden, jotka eivät käytä EES:ää, olisi siirtymäkautena ja ennen niiden liittymistä EES:ään sovellettava edelleen asetuksessa (EU) 2016/399 säädettyjä menettelyjä sellaisina kuin ne ovat ennen tämän asetuksen voimaantuloa. Noihin menettelyihin tulisi kuulua leimaamisvelvoitteen ja sellaisten rajoilla tehtäviä tarkastuksia koskevien nykyisten menettelyjen säilyttäminen, joihin ei kuulu tarkistaminen EES:stä. Avoimuuden ja oikeusvarmuuden vuoksi kyseisistä menettelyistä olisi säädettävä liitteessä, joka olisi lisättävä tätä tarkoitusta varten asetukseen (EU) 2016/399.
- (6) EES:n käyttöönottoa seuraavien kuuden kuukauden ajan rajavartijoiden olisi otettava huomioon oleskelut jäsenvaltioiden alueilla maahantuloa tai maastalähtöä edeltävien kuuden kuukauden aikana tarkastamalla EES:ään kirjattujen rajanylitystietojen lisäksi matkustusasiakirjojen leimat. Tämä mahdollistaisi vaadittavien tarkastusten suorittamisen sellaisissa tapauksissa, joissa henkilö olisi tullut lyhyttä oleskelua varten jäsenvaltioiden alueelle EES:n käyttöönottoa edeltävien kuuden kuukauden aikana. Lisäksi on tarpeen antaa erityisiä säännöksiä henkilöistä, jotka ovat tulleet jäsenvaltioiden alueelle eivätkä ole lähteneet sieltä ennen järjestelmän käyttöönottoa. Näissä tapauksissa myös viimeisin maahantulo olisi kirjattava EES:ään jäsenvaltioiden alueelta poistumisen yhteydessä.
- (7) Koska tilanteet ovat eri jäsenvaltioissa ja jäsenvaltioiden eri rajanylityspaikoilla erilaisia sen suhteen, kuinka suuri on rajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten määrä, jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, ottavatko ne käyttöön automaattisten rajatarkastusjärjestelmien, itsepalveluautomaattien ja automaattiporttien (eGate) kaltaista teknologiaa ja missä määrin. Jos tällaista teknologiaa käytetään, olisi varmistettava, että maahantulo- ja maastalähtötarkastukset suoritetaan ulkorajoilla yhdenmukaisesti ja että asianmukainen turvallisuustaso voidaan varmistaa.
- (8) Lisäksi on tarpeen määritellä rajavartijoiden tehtävät ja asema tällaista teknologiaa käytettäessä. Tässä yhteydessä olisi varmistettava, että automaattisten rajatarkastusten tulokset ovat rajavartijoiden saatavilla, jotta nämä voivat tehdä tarvittavat päätökset. Lisäksi on tarpeen valvoa matkustajien automaattisten rajatarkastusjärjestelmien, itsepalveluautomaattien ja automaattiporttien käyttöä vilpillisen toiminnan ja käytön ehkäisemiseksi. Tätä valvontaa suorittaessaan rajavartijoiden olisi lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota alaikäisiin ja toteutettava valvonta paikasta, josta he voivat tunnistaa suojelun tarpeessa olevat henkilöt.

- (9) Jäsenvaltioiden olisi myös voitava laatia vapaaehtoisia kansallisia helpottamisohjelmia, jotta ennakkotutkinnan läpäisseet kolmansien maiden kansalaiset voisivat saada maahantulon yhteydessä vapautuksia perusteellisista tarkastuksista. Tällaisia kansallisia helpottamisohjelmia käytettäessä olisi varmistettava, että ne on laadittu yhdenmukaisesti ja että asianmukainen turvallisuustaso on varmistettu.
- (10) Tämä asetus ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY¹ soveltamista.
- (10 a) Euroopan tietosuojavaltautettua on kuultu asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 21 päivänä syyskuuta 2016.
- (11) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on asetuksen (EU) 2016/399 nykyisten sääntöjen muuttaminen, vaan se voidaan saavuttaa ainoastaan unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (12) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska päättää mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se asetuksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (13) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu neuvoston päätöksen 2000/365/EY² mukaisesti; Yhdistynyt kuningaskunta ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.
- (14) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY³ mukaisesti; Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

² Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43).

³ Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

- (15) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY² 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (16) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen³ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY⁴ 1 artiklan A kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY⁵ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

¹ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

² Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

³ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁴ Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

⁵ Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

- (17) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY² 1 artiklan A kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU³ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (17 a) [Kyproksen, Bulgarian, Romanian ja Kroatian osalta tämän asetuksen VIS-järjestelmään viittaavat säännökset ovat vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa, vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa ja vuoden 2011 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja Schengenin säännöstöön perustuvia tai muuten siihen liittyviä säännöksiä.]
- (18) Sen vuoksi asetusta (EU) 2016/399 olisi muutettava,

¹ EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

² Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

³ Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EU) 2016/399 seuraavasti:

(1) Lisätään 2 artiklaan 22, 23, 24 ja 25 kohta seuraavasti:

"22. 'rajanylitystietojärjestelmällä (EES)' [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmannen maan kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o XXX] mukaisesti perustettua järjestelmää;

23. 'itsepalvelujärjestelmällä' automatisoitua järjestelmää, joka suorittaa kaikki henkilöön sovellettavat rajatarkastukset tai jotkin niistä ja jota voidaan käyttää tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään;

24. 'automaattiportilla' (eGate) sähköisesti toimivaa infrastruktuuria, jossa tosiasiallinen [...] rajanylitys tapahtuu;

25. 'automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä' järjestelmää, joka mahdollistaa automatisoidun rajanylityksen ja joka koostuu itsepalvelujärjestelmästä ja automaattiportista."

1 a) Lisätään 6 artiklan 1 kohtaan f alakohta seuraavasti:

"f) hän antaa biometriset tiedot, joita tarvitaan

(i) henkilökohtaisen tiedoston luomiseksi EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14 ja 15 artiklan mukaisesti;

(ii) rajatarkastusten suorittamiseksi tämän asetuksen 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan ja g alakohdan i alakohdan, [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 2 ja 4 kohdan ja soveltuvin osin asetuksen N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti.

(2) Lisätään 6 a artikla seuraavasti:

"6 a artikla

Kolmansien maiden kansalaiset, joiden tiedot on syötettävä EES:ään

1. Tiedot seuraavien henkilöryhmien maahantulosta ja maastalähdöstä on syötettävä EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14, 15, 17 ja 18 artiklan mukaisesti:
 - a) 6 artiklan 1 kohdan nojalla lyhytaikaiseen oleskeluun [tai kiertomatkaviisumin perusteella oleskeluun] oikeutetut kolmansien maiden kansalaiset;
 - b) direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluvat kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joilla ei ole kyseisessä direktiivissä tarkoitettua oleskelukorttia;
 - c) [...] kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä tai joilla on unionin ja sen jäsenvaltioiden ja kolmannen maan välisen sopimuksen nojalla samanlainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla ja joilla ei ole direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettua oleskelukorttia tai tapauksen mukaan sopimuksen mukaista oleskeluasiakirjaa.
2. Tiedot kolmansien maiden kansalaisista, joilta on evätty tämän asetuksen 14 artiklan mukaisesti pääsy lyhytaikaista oleskelua varten [tai kiertomatkaviisumin perusteella], on syötettävä EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 16 artiklan mukaisesti.
3. Seuraavien henkilöryhmien tietoja ei syötetä EES:ään:
 - a) direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluvat kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joilla on kyseisessä direktiivissä tarkoitettu oleskelukortti;

- b) [...] kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä tai joilla on unionin ja sen jäsenvaltioiden ja kolmannen maan välisen sopimuksen nojalla samanlainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla ja joilla on direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettu oleskelukortti tai tapauksen mukaan sopimuksen mukainen oleskeluasiakirja;
- b 1) edellä olevan 2 artiklan 16 kohdassa tarkoitettut oleskeluluvan haltijat, jotka eivät kuulu tämän kohdan a ja b alakohdan soveltamisalaan;
- b 2) pitkäaikaisten viisumien haltijat;
- b 3) kolmannen maan kansalaiset, jotka käyttävät direktiivin 2014/66/EU¹ tai direktiivin (EU) 2016/801² mukaista oikeutta liikkuvuuteen, sillä näissä direktiiveissä vahvistetaan erityiset EU:n sisäiset liikkuvuusjärjestelmät;
- c) Andorran, Monacon ja San Marinon kansalaiset sekä Vatikaanivaltion myöntämän passin haltijat;
- d) henkilöt tai henkilöryhmät, jotka on vapautettu rajatarkastuksista tai joita koskee rajanylityksen helpottaminen;
- i) valtionpäämiehet, hallitusten päämiehet ja kansallisten hallitusten jäsenet sekä heidän mukanaan matkustavat puoliset, hallitsijat ja muut kuninkaallisen perheen vanhimmat jäsenet ja heidän valtuuskuntansa jäsenet liitteessä VII olevan 1 kohdan mukaisesti;
- ii) ilma-alusten ohjaajat ja muut miehistön jäsenet liitteessä VII olevan 2 kohdan mukaisesti;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/66/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä (EUVL L 157, 27.5.2014, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 21).

- iii) merimiehet liitteessä VII olevan 3 kohdan mukaisesti ja merimiehet, jotka ovat jäsenvaltion alueella ainoastaan heidän aluksensa poiketessa satamaan ja kyseisen sataman alueella;
- iv) rajavartiolaitokset liitteessä VII olevan 5 kohdan mukaisesti;
- v) pelastuspalvelujen, poliisin ja palolaitoksen hätätehtävissä toimivat työntekijät ja rajavartijat liitteessä VII olevan 7 kohdan mukaisesti;
- vi) offshore-työntekijät liitteessä VII olevan 8 kohdan mukaisesti;
- vii) risteilyalusten miehistön jäsenet ja matkustajat liitteessä VI olevan 3.2.1, 3.2.2 ja 3.2.3 kohdan mukaisesti;
- viii) huviveneessä olevat henkilöt, joihin ei kohdisteta rajatarkastuksia liitteessä VI olevan 3.2.4, 3.2.5 ja 3.2.6 kohdan mukaisesti;
- e) henkilöt, jotka on 5 artiklan 2 kohdan nojalla vapautettu velvoitteesta ylittää ulkorajat vain rajanylityspaikkojen kautta ja niiden vahvistettuina aukioloaikoina;
- f) henkilöt, joilla on rajanylitykseen voimassa oleva paikallinen rajaliikennelupa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1931/2006 mukaisesti;
- g) kansainvälisten matkustaja- ja tavarajunien miehistö;
- h) henkilöt, jotka esittävät rajanylitystään varten
 - i) asetuksen (EY) N:o 693/2003 mukaisesti myönnetyn, voimassa olevan rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan tai
 - ii) asetuksen (EY) N:o 693/2003 mukaisesti myönnetyn, voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan, edellyttäen, että heidän kauttakulkunsa tapahtuu rautateitse eivätkä he poistu junasta jäsenvaltion alueella.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitettujen perheenjäsenten tietoja ei syötetä EES:ään, vaikka nämä eivät matkustaisi asianomaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan unionin kansalaisen tai kolmannen maan kansalaisen kanssa tai luokse."

(3) Muutetaan 8 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 2 kohdan ensimmäiseen alakohtaan virke seuraavasti:

["Jos matkustusasiakirja sisältää sähköisen tallennusvälineen (sirun), sirulle tallennettujen tietojen aitous ja eheys on vahvistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua, ellei tämä ole teknisten syiden tai kolmannen maan myöntämän matkustusasiakirjan tapauksessa voimassa olevien varmenteiden puuttumisen vuoksi mahdotonta."]

b) Muutetaan 3 kohta seuraavasti:

i) Korvataan a alakohdan i, ii ja iii alakohta seuraavasti:

["i) tarkastetaan kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys ja kansalaisuus sekä matkustusasiakirjan voimassaolo ja aitous asiaa koskevista tietokannoista ja varsinkin seuraavista:

- 1) Schengenin tietojärjestelmä;
- 2) Interpolin tietokanta varastetuista ja kadonneista matkustusasiakirjoista;
- 3) kansalliset tietokannat, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista.

Tähän tarkastukseen on sisällyttävä matkustusasiakirjan perusteellinen tutkiminen väärentämiseen tai väärennökseen viittaavien merkkien etsimiseksi.]

[...] Jos matkustusasiakirjassa on sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettu kasvokuva, joka on [...] teknisesti saatavilla, tarkastukseen on sisällyttävä sirulle tallennetun kasvokuvan tarkastaminen vertaamalla sitä sähköisesti kyseisen kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tämä ei kuitenkaan koske kolmansien maiden kansalaisia, joilla on jo EES:ään rekisteröity henkilökohtainen tiedosto. Tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä sirulle tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista.

ii) tarkastetaan, että matkustusasiakirjaan on tarvittaessa liitetty vaadittu viisumi, [kiertomatkaviisumi], pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa.

Jos oleskelulupa sisältää sähköisen tallennusvälineen (sirun), sirulle tallennettujen tietojen aitous ja eheys on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua, ellei se ole teknisistä syistä mahdotonta. Perusteellisiin maahantulotarkastuksiin on sisällyttävä myös oleskeluluvan tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitetun viisumin voimassaolon järjestelmällinen tarkastaminen hakemalla Schengenin tietojärjestelmästä (SIS) ja muista asiaa koskevista tietokannoista tietoja ainoastaan varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä asiakirjoista.^[1];

iii) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maahantulo tai maahantulon epääminen on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, henkilöllisyys on tarkastettava [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja henkilö on tarvittaessa tunnistettava [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti."

ii) Lisätään a alakohdan iii alakohdan jälkeen iii a alakohta seuraavasti:

¹ Näitä kohtia voi olla tarpeen mukauttaa, kun ehdotus COM(2015) 670/2 on hyväksytty.

"iii a) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maahantulo tai maahantulon epääminen on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, on varmistettava, että kolmannen maan kansalainen ei ole jo saavuttanut tai ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäiskestoa, ja niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on kerta- tai kaksikertaviisumi, on varmistettava heidän noudattaneen sallittujen maahantulokertojen enimmäismäärää, käyttämällä EES:n tietoja [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan mukaisesti."

iii) Korvataan b alakohta seuraavasti:

"b) jos kolmannen maan kansalaisella on 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu viisumi [tai kiertomatkaviisumi], perusteellisiin maahantulotarkastuksiin on sisällyttävä myös viisumin [tai kiertomatkaviisumin] aitouden, alueellisen ja ajallisen voimassaolon ja statuksen sekä tarvittaessa viisumin [tai kiertomatkaviisumin] haltijan henkilöllisyyden tarkistaminen viisumitietojärjestelmästä (VIS) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti¹."

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus)."

iv) Korvataan g alakohdan i alakohta seuraavasti:

"i) sen tarkastaminen, että kolmannen maan kansalaisella on rajanylitykseen oikeuttava asiakirja ja että asiakirjaan on tarvittaessa liitetty vaadittu viisumi [tai kiertomatkaviisumi], pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa. Asiakirjan tarkastamiseen on sisällyttävä tietojen tarkistaminen asiaa koskevista tietokannoista ja erityisesti Schengenin tietojärjestelmästä, varastettuja ja kadonneita matkustusasiakirjoja koskevasta Interpolin tietokannasta sekä kansallisista tietokannoista, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista. ^[1] [...] Jos matkustusasiakirjassa on sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettu kasvokuva, joka on [...] teknisesti saatavilla, tarkastukseen on sisällyttävä sirulle tallennetun kasvokuvan tarkastaminen vertaamalla sitä sähköisesti kyseisen kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tämä ei kuitenkaan koske kolmansien maiden kansalaisia, joilla on jo EES:ään rekisteröity henkilökohtainen tiedosto. Tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä sirulle tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista.

v) Lisätään g alakohtaan iv ja v alakohta seuraavasti:

"iv) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, henkilöllisyys on tarkastettava [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja tarvittaessa on suoritettava tunnistus [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

v) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, on varmistettava, että kolmannen maan kansalainen ei ole ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäiskestoja, käyttämällä EES:n tietoja [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 3 kohdan mukaisesti."

¹ Tämä edellytys sisältyy Schengenin rajasäännösten 7 artiklan muuttamista koskevaan ehdotukseen (COM(2015) 670/2), ja siitä tulee osa vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien henkilöiden pakollisia tarkastuksia. Tätä virkettä voi olla tarpeen mukauttaa lopullisen tekstin hyväksymisen jälkeen.

vi) Poistetaan h alakohdan ii alakohta.

vii) Korvataan i alakohta seuraavasti:

"(i)[...] jotta voidaan tunnistaa henkilöt, jotka mahdollisesti eivät täytä tai eivät enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tulon taikka siellä oleskelun tai asumisen edellytyksiä, voidaan tutustua VIS-järjestelmässä oleviin tietoihin asetuksen (EY) N:o 767/2008 20 artiklan mukaisesti ja EES:n tietoihin [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 25 artiklan mukaisesti."

viii) Lisätään 9 kohta seuraavasti:

"9. Jokaisella kolmannen maan kansalaisella on oikeus tiedustella rajavartijalta rajatarkastuksen yhteydessä, mikä on hänen sallitun oleskelunsa jäljellä olevien päivien enimmäismäärä, jossa on otettava huomioon viisumin {tai kiertomatkaviisumin} oikeuttamien maahantulokertojen lukumäärä ja oleskelun kesto, ja hänen on saatava nämä tiedot rajavartijalta tuossa yhteydessä."

(4) Lisätään 8 a artikla seuraavasti:

"8 a artikla

Automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttö EU:n, ETA:n tai Sveitsin kansalaisten sekä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on oleskelukortti

1. Seuraavien henkilöryhmien voidaan antaa käyttää automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä, jos 2 kohdassa luetellut edellytykset täyttyvät:

- a) [...] SEUT-sopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut unionin kansalaiset;
- b) kolmansien maiden kansalaiset, joilla on unionin ja sen jäsenvaltioiden ja kyseisten kolmansien maiden välisten sopimusten nojalla samanlainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla;

- c) direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluvat kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joilla on kyseisessä direktiivissä tarkoitettu oleskelukortti;
- d) kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat sellaisten unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten perheenjäseniä, joilla on direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettu oleskelukortti.

2. Automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttäminen edellyttää seuraavien kumulatiivisten edellytysten täyttymistä:

- a) [...] matkustusasiakirjassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous ja eheys on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
- b) [...] matkustusasiakirjassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä matkustusasiakirjan sirulle tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista;
- c) lisäksi unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten, joilla on voimassa oleva oleskelukortti, on täytettävä seuraavat edellytykset:
 - i) [...] oleskelukortissa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous ja eheys on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
 - ii) [...] oleskelukortissa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä [...] oleskelukortin haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä oleskelukortin sirulle tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista;

3. Jos tämän artiklan 2 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät, 8 artiklan 2 kohdassa säädetty maahantulon ja maastalähdön rajatarkastukset sekä itse rajanylitys voidaan tehdä käyttäen automaattista rajatarkastusjärjestelmää. Kun maahantulon ja maastalähdön rajatarkastus tehdään automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä, siihen on järjestelmällisesti sisällyttävä sen varmistaminen – myös asiaa koskevista unionin ja kansallisista tietokannoista ja varsinkin Schengenin tietojärjestelmästä – että tarkastettava henkilö ei aiheuta todellista, ajankohtaista ja riittävän vakavaa uhkaa sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle tai jäsenvaltioiden kansainvälisille suhteille tai aiheuta uhkaa kansanterveydelle.^[1]
4. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä itsepalvelujärjestelmällä tehtyjen rajatarkastusten tulosten on oltava rajavartijan käytettävissä. [...] Kyseinen rajavartija seuraa rajatarkastusten tuloksia ja näiden tulosten perusteella sallii maahantulon tai maastalähdön taikka ohjaa henkilön rajavartijan jatkotarkastettavaksi.
5. Henkilö on ohjattava rajavartijan tarkastettavaksi seuraavissa tapauksissa:
- a) jos jokin 2 kohdassa luetelluista edellytyksistä ei täyty;
 - b) jos 8 artiklan 2 kohdassa säädettyjen maahantulo- tai maastalähtötarkastusten tulokset kyseenalaistavat kyseisen henkilön henkilöllisyyden tai osoittavat, että henkilö aiheuttaa todellisen, ajankohtaisen ja riittävän vakavan uhan sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle tai jäsenvaltioiden kansainvälisille suhteille tai aiheuttaa uhan kansanterveydelle;
 - c) jos esiintyy epäilyksiä.
6. Rajanylitystä valvova rajavartija voi päättää ohjata automaattista rajatarkastusjärjestelmää käyttäviä henkilöitä rajatarkastajan tarkastettaviksi myös muista syistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 kohdan säännösten soveltamista.

¹ Samanlainen edellytys sisältyy Schengenin rajasäännösten 7 artiklan (kodifikaation jälkeen nykyinen 8 artikla) muuttamista koskevaan ehdotukseen (COM(2015)670/2), ja siitä tulee osa vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien henkilöiden pakollisia tarkastuksia. Tämä virke voi käydä tarpeettomaksi lopullisen tekstin hyväksymisen jälkeen.

7. Automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä on käytettävä rajavartijan valvonnassa siten, että rajavartija tarkkailee käyttäjiä järjestelmän asiattoman, vilpillisen tai poikkeavan käytön havaitsemiseksi."

(5) Lisätään 8 b artikla seuraavasti:

"8 b artikla

Automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttö niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on oleskelulupa

1. Kolmansien maiden kansalaisten, joilla on oleskelulupa, voidaan [...] antaa käyttää automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
 - a) [...] matkustusasiakirjassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous ja eheys on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
 - b) [...] matkustusasiakirjassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä matkustusasiakirjan sirulle tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista;
 - c) [...] oleskeluluvassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous ja eheys on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
 - d) [...] oleskeluluvassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä oleskeluluvan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä oleskeluluvan sirulle tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista;

2. Jos 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, sovellettavat maahantulon ja maastalähdön rajatarkastukset sekä itse rajanylitys voidaan tehdä käyttäen automaattista rajatarkastusjärjestelmää. Erityisesti sovelletaan seuraavia:
- a) kolmansien maiden kansalaisille, joilla on oleskelulupa, on maahantulon yhteydessä tehtävä 8 artiklan 2 kohdassa ja 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan i, ii [...] ja vi alakohdassa tarkoitetut rajatarkastukset;
 - b) kolmansien maiden kansalaisille, joilla on oleskelulupa, on maastalähdön yhteydessä tehtävä 8 artiklan 2 kohdassa ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetut rajatarkastukset.
3. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä itsepalvelujärjestelmällä tehtyjen rajatarkastusten tulosten on oltava rajavartijan käytettävissä. [...] Kyseinen rajavartija seuraa rajatarkastusten tuloksia ja näiden tulosten perusteella sallii maahantulon tai maastalähdön taikka ohjaa henkilön rajavartijan jatkotarkastettavaksi.
4. Henkilö on ohjattava rajavartijan tarkastettavaksi seuraavissa tapauksissa:
- a) jos yksi tai useampi 1 kohdassa luetelluista edellytyksistä ei täyty;
 - b) jos 2 kohdassa säädettyjen maahantulo- tai maastalähtötarkastusten tulokset kyseenalaistavat kyseisen henkilön henkilöllisyyden tai osoittavat, että henkilön katsotaan olevan uhka sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle, minkä tahansa jäsenvaltion kansainvälisille suhteille tai kansanterveydelle;
 - c) jos 2 kohdassa säädetyt maahantulo- tai maastalähtötarkastukset osoittavat, että yksi tai useampi maahantulon tai maastalähdön edellytyksistä ei täyty;
 - d) jos esiintyy epäilyksiä.
5. Rajanylitystä valvova rajavartija voi päättää ohjata automaattista rajatarkastusjärjestelmää käyttäviä henkilöitä rajavartijan tarkastettaviksi myös muista syistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 kohdan säännösten soveltamista.

6. Automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä on käytettävä rajavartijan valvonnassa siten, että rajavartija tarkkailee käyttäjiä järjestelmän asiattoman, vilpillisen tai poikkeavan käytön havaitsemiseksi."

(6) Lisätään 8 c artikla seuraavasti:

"8 c artikla

Itsepalvelujärjestelmien käyttö tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään

1. Henkilöt, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, voivat käyttää itsepalvelujärjestelmiä tämän artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen [...] tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
 - a) [...] matkustusasiakirjassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous ja eheys on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
 - b) [...] matkustusasiakirjassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa itsepalvelujärjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä matkustusasiakirjan sirulle tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista;
2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti itsepalvelujärjestelmän on tarkistettava, onko henkilöstä aikaisempi kirjaus EES:ssä, sekä kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
3. [Rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti itsepalvelujärjestelmän on tehtävä tunnistus [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 25 artiklan mukaisesti seuraavissa tilanteissa:

- a) [...]
- b) [...]
- c) [...]

Lisäksi sovelletaan [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti seuraavia säännöksiä, jos tehdään tunnistus EES:ssä:

- a) jos asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla tiedoilla tehty haut VIS-järjestelmästä osoittavat sellaisen kolmannen maan kansalaisen tapauksessa, johon sovelletaan ulkorajojen ylittämiseksi viisumipakkoa, että henkilö on kirjattu VIS-järjestelmään, sormenjäljet on tarkistettava VIS-järjestelmästä asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Jos henkilön tietojen tarkistaminen tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti epäonnistui, rajavartijalla [...] on oltava pääsy VIS-järjestelmän tietoihin tunnistamista varten asetuksen (EY) N:o 767/2008 20 artiklan mukaisesti;
- b) niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joihin ei sovelleta ulkorajojen ylittämiseksi viisumipakkoa ja joiden tietoja ei ole [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 25 artiklan mukaisesti tehdyssä tunnistuksessa löydetty EES:stä, asia on tarkistettava VIS-järjestelmästä asetuksen (EY) N:o 767/2008 19 a artiklan mukaisesti.

4. Jos henkilön tietoja ei ole kirjattu EES:ään 2 ja 3 kohdan mukaisesti, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- a) kolmansien maiden kansalaiset, joihin sovelletaan ulkorajojen ylittämiseksi viisumipakkoa, esirekisteröivät itsepalvelujärjestelmällä EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan c, d, e, f ja [g] alakohdassa luetellut tiedot ja tarpeen mukaan 14 artiklan 6 kohdassa tarkoitettut tiedot, ja kolmansien maiden kansalaiset, joihin ei sovelleta ulkorajojen ylittämiseksi viisumipakkoa, esirekisteröivät itsepalvelujärjestelmällä EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 15 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa sekä 14 artiklan 2 kohdan c alakohdassa luetellut tiedot ja tarpeen mukaan 15 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettut tiedot;

b) sen jälkeen henkilö on ohjattava tarkastettavaksi rajavartijalle, jonka on:

i) [...] siinä tapauksessa, että kaikkia vaadittavia tietoja ei ole voitu kerätä itsepalveluautomaatilla, esirekisteröitävä kyseiset tiedot;

ii) [...] tarkistettava:

([...]1) että itsepalvelujärjestelmässä käytetty matkustusasiakirja vastaa rajavartijan tarkastettavana olevan henkilön hallussa olevaa asiakirjaa;

([...]2) että kyseisen henkilön reaaliaikainen kasvokuva vastaa itsepalvelujärjestelmään tallentunutta kasvokuvaa;

([...]3) ja niiden henkilöiden tapauksessa, joilla ei ole asetuksen (EY) N:o 539/2001 mukaisesti vaadittua viisumia, että henkilön reaaliaikaiset sormenjäljet vastaavat itsepalvelujärjestelmällä otettuja sormenjälkiä;

iii[...]) jos päätös maahantulon sallimisesta tai epäämisestä on tehty, vahvistettava [...] tämän kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot ja syötettävä [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa [...] tai 16 artiklan 2 kohdan a, b, c ja d alakohdassa [...] säädetyt tiedot.

5. Jos 2 ja 3 [...] kohdan mukaisista toimista seuraa henkilön tietojen kirjaaminen EES:ään, itsepalvelujärjestelmän on tarkistettava, onko yhtä tai useampaa tämän artiklan 4 kohdan a alakohdassa [...] tarkoitetuista tiedoista tarpeen ajantasaistaa. [...].

6. Jos 5 kohtaa noudattaen todennetaan, että henkilöllä on EES:ään kirjattuna [...] henkilökohtainen tiedosto, mutta hänen tietojaan [...] on tarpeen ajantasaistaa, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

a) henkilö esirekisteröi ajantasaistetut tiedot itsepalvelujärjestelmällä EES:ään;

- b) henkilö ohjataan rajavartijan tarkastettavaksi. Rajavartijan on tarkistettava itsepalvelujärjestelmällä esirekisteröidyn ajantasaistuksen oikeellisuus sekä siinä tapauksessa, että on tehty päätös maahantulon sallimisesta tai epäämisestä, ajantasaistettava henkilökohtainen tiedosto [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

7. Itsepalvelujärjestelmiä on käytettävä rajavartijan valvonnassa siten, että rajavartijan tehtävänä on valvoa, ettei järjestelmää käytetä asiattomasti, vilpillisesti tai poikkeavasti."

(7) Lisätään 8 d artikla seuraavasti:

"8 d artikla

Itsepalvelujärjestelmien ja/tai automaattiporttien käyttäminen niiden kolmansien maiden kansalaisten rajanylitykseen, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään

1. Henkilöiden, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, voidaan antaa käyttää itsepalvelujärjestelmiä rajatarkastustensa suorittamiseen, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:
 - a) [...] matkustusasiakirjassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous ja eheys on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
 - b) [...] matkustusasiakirjassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa [...] itsepalvelujärjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan;
 - c) henkilö on jo rekisteröity tai esirekisteröity EES:ään.

2. Jos 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät, 8 artiklan 2 kohdan ja 3 kohdan a ja b alakohdassa säädetty maahantulon rajatarkastukset [...] ja [...] 8 artiklan 2 kohdassa ja 3 kohdan g ja h alakohdassa säädetty maastalähdön rajatarkastukset voidaan suorittaa itsepalvelujärjestelmällä. Jos maastalähdön rajatarkastukset tehdään automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä, niihin on sisällyttävä 8 artiklan 3 kohdan h alakohdassa säädetty tarkastukset.

Jos henkilö saa pääsyn jäsenvaltion 8 e artiklan nojalla perustamaan kansalliseen helpottamisohjelmaan, itsepalvelujärjestelmän kautta tehdyissä maahantulotarkastuksissa voidaan jättää tutkimatta 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iv ja v alakohdassa tarkoitetut seikat tällaisen jäsenvaltion ulkorajan ylityksen yhteydessä tai sellaisen toisen jäsenvaltion ulkorajojen ylityksen yhteydessä, joka on tehnyt sopimuksen sen jäsenvaltion kanssa, joka antoi 8 e artiklan 8 kohdassa tarkoitetun pääsyn.

3. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä itsepalvelujärjestelmällä tehtyjen rajatarkastusten tulosten on oltava rajavartijan käytettävissä. [...] Kyseinen rajavartija seuraa rajatarkastusten tuloksia ja näiden tulosten perusteella sallii maahantulon tai maastalähdön taikka ohjaa henkilön rajavartijan jatkotarkastettavaksi.
4. Henkilö on ohjattava rajavartijan tarkastettavaksi seuraavissa tapauksissa:
- a) jos yksi tai useampi 1 kohdassa luetelluista edellytyksistä ei täyty;
 - b) jos 2 kohdan mukaiset maahantulo- ja maastalähtötarkastukset osoittavat, että yksi tai useampi maahantulon tai maastalähdön edellytyksistä ei täyty;
 - c) jos 2 kohdan mukaisten maahantulo- ja maastalähtötarkastusten tulokset kyseenalaistavat kyseisen henkilön henkilöllisyyden tai osoittavat, että henkilön katsotaan olevan uhka sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle, minkä tahansa jäsenvaltion kansainvälisille suhteille tai kansanterveydelle;
 - d) jos esiintyy epäilyksiä;
 - e) jos automaattiportteja ei ole saatavilla.

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettujen tilanteiden lisäksi rajanylitystä valvova rajavartija voi päättää ohjata itsepalvelujärjestelmää käyttäviä henkilöitä rajavartijan tarkastettaviksi myös muista syistä.
6. Henkilöiden, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään 6 a artiklan 1 kohdan mukaisesti ja jotka käyttävät itsepalvelujärjestelmää rajatarkastustensa tekemiseen, voidaan sallia käyttää automaattiporttia. Jos käytetään automaattiporttia, maahantulo-/maastalähtötietueen vastaava kirjaaminen ja linkitys asianomaiseen henkilökohtaiseen tiedostoon [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 13 artiklan mukaisesti on tehtävä silloin, kun suoritetaan rajanylitys automaattiportin kautta. Jos automaattiporttia ei ole yhdistetty itsepalvelujärjestelmään, käyttäjän henkilöllisyys on todennettava automaattiportissa siten, että voidaan varmistaa automaattiporttia käyttävän henkilön olevan sama kuin itsepalvelujärjestelmää käyttänyt henkilö. Todentaminen on tehtävä käyttäen vähintään yhtä biometristä tunnistetta.
7. Jos tämän artiklan [...] 1 kohdan a tai b alakohdassa tai kummassakin luetellut edellytykset eivät täyty, osa 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisista maahantulon rajatarkastuksista ja 8 artiklan 3 kohdan g ja h alakohdan mukaisista maastalähdön rajatarkastuksista voidaan tehdä itsepalvelujärjestelmällä. [...] Rajavartija saa tehdä ainoastaan ne 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan sekä 8 artiklan 3 kohdan g ja h alakohdan mukaiset tarkastukset, joita ei ole voitu tehdä itsepalvelujärjestelmällä. Lisäksi rajavartijan on tarkistettava, että itsepalvelujärjestelmässä käytetty matkustusasiakirja vastaa rajavartijan tarkastettavana olevan henkilön hallussa olevaa asiakirjaa.
8. Itsepalvelujärjestelmiä ja automaattiportteja on käytettävä rajavartijan valvonnassa siten, että rajavartijan tehtävänä on valvoa, ettei itsepalvelujärjestelmää tai automaattiporttia tai molempia käytetä asiattomasti, vilpillisesti tai poikkeavasti."

(8) Lisätään 8 e artikla seuraavasti:

"8 e artikla

Kansalliset helpottamisohjelmat

1. Kukin jäsenvaltio voi perustaa vapaaehtoisen ohjelman mahdollistaakseen sen, että [...] kolmansien maiden kansalaisiin tai tietyn kolmannen maan kansalaisiin, jotka eivät kuulu unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin, voidaan soveltaa tämän artiklan 2 kohdan mukaisia helpotuksia jäsenvaltion ulkorajan ylityksen yhteydessä.
2. Poiketen siitä, mitä 8 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetään, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ohjelmaan hyväksytyjen kolmansien maiden kansalaisten perusteelliseen maahantulotarkastukseen ei saa sisältyä 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iv ja v alakohdassa tarkoitettujen seikkojen tutkimista tällaisen jäsenvaltion ulkorajan ylityksen yhteydessä [...].

2 a. Jäsenvaltion on suoritettava ohjelmaan pääsyä hakevien kolmansien maiden kansalaisten ennakkotutkinta.

Ennakkotutkinnan tekevät rajavartijat, viisumiviranomaiset tai rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määritellyt maahanmuuttoviranomaiset;

[...]3. Jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset saavat antaa pääsyn ohjelmaan vain, jos seuraavat vähimmäisedellytykset täyttyvät:

- a) hakija täyttää tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetyt maahantulon edellytykset;

- b) hakijan esittämä matkustusasiakirja, viisumi, [tai kiertomatkaviisumi], pitkäaikainen viisumi ja/tai oleskelulupa on voimassa eikä ole väärä, väärennetty tai muunnettu;
- c) hakija todistaa tarpeensa tai perustelee aikomuksensa matkustaa usein tai säännöllisesti;
- d) hakija osoittaa rehellisyyttä ja luotettavuutta ja tarvittaessa osoittaa erityisesti, että aikaisempia alueellisen voimassaolon suhteen rajoitettuja viisumeita on käytetty lainmukaisesti, todistaa taloudellisen tilanteensa lähtömaassa sekä vilpittömän aikomuksensa poistua jäsenvaltioiden alueelta silloin, kun on määrä.
[Rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 23 artiklan mukaisesti [...] toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava pääsy tutkimaan EES:n tiedoista, että hakija ei ole aikaisemmin ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäiskestoa;
- e) hakija esittää tiedot suunniteltujen oleskelujen tarkoituksesta ja olosuhteista;
- f) hakijalla on riittävä toimeentulo sekä aiottujen oleskelujen ajaksi että lähtö- tai asuinmaahan palaamiseksi tai hakijalla on mahdollisuus hankkia tällainen toimeentulo laillisesti;

[...]

[...]

[...]4. Pääsy ohjelmaan myönnetään ensimmäisen kerran enintään vuodeksi, ja sitä voidaan pidentää ensimmäisen vuoden jälkeen enintään viideksi vuodeksi tai matkustusasiakirjan, myönnetyn monikertaviisumin, pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan voimassaoloajan päättymiseen saakka, sen mukaan, kumpi näistä ajoista on lyhyempi.

Pidennyksen yhteydessä jäsenvaltion on arvioitava vuosittain uudelleen kunkin ohjelmaan hyväksytyin kolmannen maan kansalaisen tilanne sen varmistamiseksi, että [...] kyseinen kolmannen maan kansalainen täyttää ajantasaistettujen tietojen perusteella edelleen [...] 3 kohdassa säädetyt edellytykset. Uudelleenarviointi voidaan tehdä rajatarkastuksen yhteydessä.

[...]5. [...] 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisiin maahantulotarkastuksiin ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan mukaisiin maastalähtötarkastuksiin on sisällyttävä myös sen tarkistaminen, että kyseisellä kolmannella maalla on voimassa oleva pääsy ohjelmaan.

Rajavartijat voivat tehdä sellaisen kolmannen maan kansalaisen todentamisen, joka on 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisessa maahantulon ohjelmassa ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan mukaisessa maastalähdön ohjelmassa, vertaamalla tietoja sähköisesti biometriisiin tietoihin mutta vertaamalla sen sijaan sirulta otettua kasvokuvaa ja EES:ssä olevan matkustajan henkilökohtaisen tiedoston kuvaa matkustajan kasvoihin. Perinpohjainen todentaminen tehdään satunnaisesti ja riskianalyysin pohjalta.

[...]6. Jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on välittömästi peruutettava kolmannen maan kansalaiselle myönnetty pääsy ohjelmaan:

- i) jos käy ilmi, että ohjelmaan pääsyn myöntämistä koskevat edellytykset eivät ole täyttyneet; tai
- ii) jos käy ilmi, että ohjelmaan pääsyn myöntämistä koskevat edellytykset eivät enää täyty.

7. Tarkistettaessa, että hakija täyttää [...] 3 kohdassa säädetyt edellytykset, erityistä huomiota on kiinnitettävä sen arvioimiseen, aiheutuuko hakijasta laittoman maahanmuuton riski tai vaara jäsenvaltio(ide)n turvallisuudelle ja aikooko hakija poistua jäsenvaltio(ide)n alueelta sallitun oleskeluajan aikana.

Toimeentuloon tarvittavat varat arvioidaan suunnitellun oleskelun tai suunniteltujen oleskelujen keston ja tarkoituksen tai tarkoitusten mukaan jäsenvaltioiden 39 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti asettamien ohjeellisten määrien perusteella soveltamalla asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden edullisessa majoituksessa tapahtuvan ylläpidon keskihintoja. Ylläpito- tai majoitussitoumusta tai kumpaakin koskeva selvitys voi myös olla osoituksena riittävästä toimeentulosta.

Hakemuksen tutkinta perustuu erityisesti esitettyjen asiakirjojen aitouteen ja luotettavuuteen sekä hakijan antamien ilmoitusten totuudenmukaisuuteen ja luotettavuuteen. Jos hakemuksen tutkimisesta vastaavalla jäsenvaltiolla on vähänkään hakijaan, hänen ilmoituksiinsa tai hakemuksen liitteisiin liittyviä epäilyksiä, se voi kuulla muita jäsenvaltioita ennen kuin hakemuksesta tehdään päätös.

[...]8. Vähintään kaksi jäsenvaltiota, jotka ovat perustaneet omat kansalliset ohjelmansa tämän artiklan mukaisesti, voivat tehdä keskenään sopimuksen varmistaakseen, että niiden kansallisiin ohjelmiin oikeutetut voivat päästä osallisiksi toisen kansallisen ohjelman tai toisten kansallisten ohjelmien mukaisista helpotuksista. Jäljennös tällaisesta sopimuksesta on toimitettava komissiolle kuukauden kuluessa sopimuksen tekemisestä.

[...]9. Komissio toimittaa ennen tämän artiklan kolmannen soveltamisvuoden loppua Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvion sen täytäntöönpanosta. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi tämän arvion perusteella kehottaa komissiota ehdottamaan unionin ohjelman perustamista usein matkustaville ja ennakkotutkinnan läpäisseille kolmansien maiden kansalaisille."

(9) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

"3. Silloinkin kun tarkastuksia lievennetään, rajavartijan on syötettävä tiedot EES:ään 6 a artiklan mukaisesti. Jos tietoja ei voida syöttää sähköisesti, ne on syötettävä manuaalisesti."

b) Lisätään 3 a kohta seuraavasti:

"3 a. Jos tietojen syöttäminen EES:n keskusjärjestelmään on teknisesti mahdotonta tai jos EES:n keskusjärjestelmä on vikaantunut, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- (i) poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 6 a artiklassa säädetään, [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14, 15, 16, 17 ja 18 artiklassa tarkoitetut tiedot on tallennettava väliaikaisesti [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 6 artiklassa määritellyyn yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan. Jos tämä ei ole mahdollista, tiedot on tallennettava väliaikaisesti paikallisesti. Kaikissa tapauksissa [...] tiedot on syötettävä EES:n keskusjärjestelmään heti, kun tekninen ongelma tai vika on korjattu. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sekä otettava käyttöön tarvittava infrastruktuuri, laitteet ja resurssit sen varmistamiseksi, että tällainen väliaikainen paikallinen tallentaminen voidaan toteuttaa kaikkina aikoina ja kaikissa rajanylityspaikoissa.

Poikkeustilanteessa, jolloin on teknisesti mahdotonta rekisteröidä tietoja keskusjärjestelmään tai yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan, ja väliaikainen paikallinen sähköinen tallennus on teknisesti mahdotonta, jäsenvaltioiden on tallennettava manuaalisesti 14, 15, 16, 17 ja 18 artiklassa tarkoitetut tiedot, biometrisiä tietoja lukuun ottamatta, ja lisäksi merkittävä maahantulo- tai maastalähtöleima kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjaan. Nämä manuaalisesti tallennetut tiedot on tallennettava järjestelmään mahdollisimman pian.

- ii) poiketen siitä, mitä 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iii alakohdassa ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan iv alakohdassa säädetään, kun on kyse kolmansien maiden kansalaisista, joilla on 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu viisumi [tai kiertomatkaviisumi], viisuminhaltijan henkilöllisyys on tarkistettava suoraan VIS-järjestelmästä asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti, jos se on teknisesti mahdollista."

(10) Lisätään 10 artiklaan 3 a ja 3 aa kohta seuraavasti [...]:

"3 a. Jäsenvaltioiden, jotka päättävät käyttää automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä, automaattiportteja ja/tai itsepalvelujärjestelmiä [...], on käytettävä liitteessä III olevan D osan opasteita vastaavien kulkuväylien merkitsemiseen."

3 aa. Jos jäsenvaltiot haluavat perustaa kansallisen helpottamisohjelman 8 e artiklan mukaisesti, ne voivat päättää käyttää erityisiä kulkuväyliä sellaisia kolmansien maiden kansalaisia varten, jotka ovat kansallisessa ohjelmassa.

(11) Korvataan 11 artikla seuraavasti:

"11 artikla

Matkustusasiakirjojen leimaaminen

1. Jos siitä säädetään nimenomaisesti kansallisessa lainsäädännössä, jäsenvaltio voi leimata maahantulon ja maastalähdön yhteydessä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjan, joilla on kyseisen jäsenvaltion antama oleskelulupa tai pitkäaikainen viisumi.

1 a. Niiden kolmannen maan kansalaisten matkustusasiakirja, joilla on asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetty rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottava asiakirja, ja niiden kolmannen maan kansalaisten matkustusasiakirja, joilla on asetuksen (EY) N:o 693/2003 mukaisesti myönnetty, voimassa oleva kauttakulkua helpottava asiakirja ja joiden kauttakulku tapahtuu rautateitse eivätkä he poistu junasta jäsenvaltion alueella, on leimattava maahantulon ja maastalähdön yhteydessä.

2. Leimaamista koskevat käytännön menettelytavat esitetään liitteessä IV."

(12) Korvataan 12 artikla seuraavasti:

"12 artikla

Olettamus lyhytaikaisen oleskelun kestoa koskevien vaatimusten täyttämisestä

1. Jos jonkin jäsenvaltion alueella olevalla kolmannen maan kansalaisella ei ole henkilökohtaista tiedostoa EES:ssä [...] tai [...] viimeisin maahantulo-/maastalähtötietue ei ole merkityksellinen, toimivaltaiset [...] viranomaiset voivat olettaa, että kolmannen maan kansalainen ei täytä tai ei enää täytä jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 12 a artiklan soveltamista.

Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat olettaa, että kolmannen maan kansalainen ei täyttänyt aiemman oleskelun keston edellytyksiä, jos maahantulon rajatarkastuksen yhteydessä ilmenee, että kolmannen maan kansalaisen maahantulo-/maastalähtötietueeseen ei ole merkitty maastalähtöpäivää, sanotun kuitenkin rajoittamatta 12 a artiklan soveltamista.

2. Tätä olettamusta ei sovelleta kolmannen maan kansalaiseen, joka voi esittää millä tahansa tavalla uskottavan todisteen siitä, että hän kuuluu unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin tai että hänellä on oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi. Tarvittaessa sovelletaan [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 32 artiklaa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu olettamus voidaan kumota, jos [...] kolmannen maan kansalainen esittää millä tahansa tavalla uskottavan todisteen, kuten matkalipun taikka todisteen oleskelustaan jäsenvaltion alueen ulkopuolella tai aikaisemman oleskelulupansa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitetun viisuminsa päättymispäivää koskevan todisteen, joka osoittaa, että hän on noudattanut lyhytaikaisen oleskelun kestoja koskevia edellytyksiä.

Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa luotava henkilökohtainen tiedosto tai kirjattava EES:ään päivä, jolloin kolmannen maan kansalainen ylitti jäsenvaltion ulkorajan [rajanylitystietojärjestelmän perustamisesta (EES) annetun asetuksen] 18 artiklan mukaisesti, ja paikka, jossa tämä tapahtui.

4. Jos 1 kohdassa tarkoitettua olettamusta ei kumota, kolmannen maan kansalainen voidaan palauttaa direktiivin 2008/115/EY¹ ja tuon direktiivin mukaisen jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

[...]

Unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvat [...] kolmannen maan kansalaiset voidaan palauttaa ainoastaan [...] direktiivin 2004/38/EY mukaisesti."

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

(13) Lisätään 12 a artikla seuraavasti:

"12 a artikla

Siirtymäaika ja siirtymätoimenpiteet

1. EES:n käyttöönottoa seuraavien kuuden kuukauden ajan rajavartioiden [...] on varmistaa maahantulon yhteydessä, ettei henkilö ole ylittänyt kerta- tai kaksikertaviisumin mukaisesti sallittujen maahantulkertojen määrää, sekä varmistaa maahantulon ja maastalähdön yhteydessä, ettei maahan lyhytaikaista oleskelua varten tuleva henkilö ole ylittänyt sallitun oleskelun enimmäiskestoa, otettava huomioon oleskelut jäsenvaltioiden alueella maahantuloa tai maastalähtöä edeltävien 180 päivän aikana tarkistamalla EES:ään tallennettujen rajanylitystietojen lisäksi matkustusasiakirjojen leimat.
2. Jos henkilö on tullut jäsenvaltioiden alueelle eikä ole vielä lähtenyt sieltä ennen EES:n käyttöönottoa, EES:ään on luotava henkilökohtainen tiedosto, ja kun henkilö lähtee maasta, maahantulon päivämäärä on syötettävä maahantulo-/maastalähtötietueeseen [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tämä sääntö ei rajoitu 1 kohdassa tarkoitettuihin EES:n käyttöönottoa seuraaviin kuuteen kuukauteen. Jos maahantuleiman päivämäärä poikkeaa EES:ään kirjatusta tiedosta, leimaa pidetään ensisijaisena."

(14) Muutetaan 14 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 2 kohtaan kolmas alakohta seuraavasti:

"Tiedot kolmansien maiden kansalaisista, joilta on evätty pääsy lyhytaikaista oleskelua varten [...], on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan 2 kohdan ja [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 16 artiklan mukaisesti."

b) Korvataan 3 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:

"Jos pääsyn epäämispäätös todetaan muutoksenhaun tuloksena perusteettomaksi, kolmannen maan kansalaisella on oikeus siihen, että pääsyn evännyt jäsenvaltio oikaisee EES:ään syötetyt tiedot tai mitätöidyn maahantuloleiman tai molemmat sekä muut merkityt mitätöinnit tai lisäykset, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisen lainsäädännön mukaisen korvauksen myöntämistä."

14 a) Muutetaan 20 artikla seuraavasti:

Korvataan 1 a kohta seuraavasti:

"Valtionpäämiehet, hallitusten päämiehet ja kansallisten hallitusten jäsenet sekä heidän mukanaan matkustavat puoliset, hallitsijat ja muut kuninkaallisen perheen vanhimmat jäsenet ja heidän valtuuskuntansa jäsenet:"

(15) Muutetaan liitteet III, IV_a [...] V ja VII tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

(16) Poistetaan liite VIII.

(17) Lisätään liite IX.

2 artikla

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu.

2. Sitä sovelletaan EES:n käyttöönottopäivästä, jonka komissio määrittää [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o XXX] 60 artiklan mukaisesti.

- 2 a. Edellä olevasta 2 kohdasta poiketen jäsenvaltiot, jotka eivät käytä EES:ää, soveltavat siirtymä kautena ennen [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa ja maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o XXX] 60 artiklan 1 b kohdan mukaista liittymistään EES:ään asetuksen (EU) 2016/399 mukaisissa rajatarkastuksissa kyseisen asetuksen liitteessä IX säädettyjä menettelyjä kyseisen asetuksen 6–14 artiklassa säädettyjen menettelyjen sijasta.
- 2 b. Poiketen siitä, mitä Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen 2016/399 liitteessä IX olevan [6 artiklan 1 kohdassa] säädetään sallitun oleskelun keston määrittämisestä, oleskelut niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka eivät käytä EES:ää, on laskettaessa pidettävä erillään oleskeluista niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka käyttävät EES:ää.
3. Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIITE
asiakirjaan

Ehdotus

Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta

LIITE

Muutetaan asetuksen (EU) 2016/399 liitteet seuraavasti:

1. Lisätään liitteeseen III D ja E osa seuraavasti:

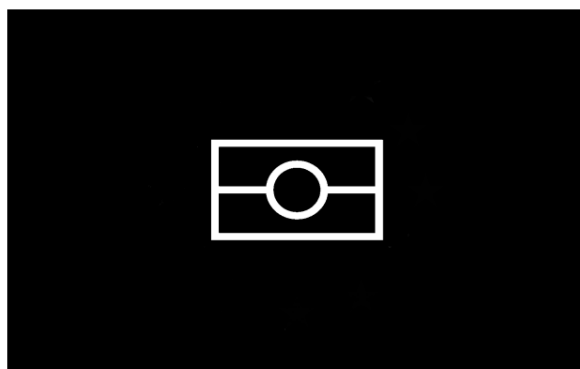
"D OSA

D1 osa: Automaattisen rajatarkastuksen kulkuväylät EU:n, ETA:n ja Sveitsin kansalaisille

[...]

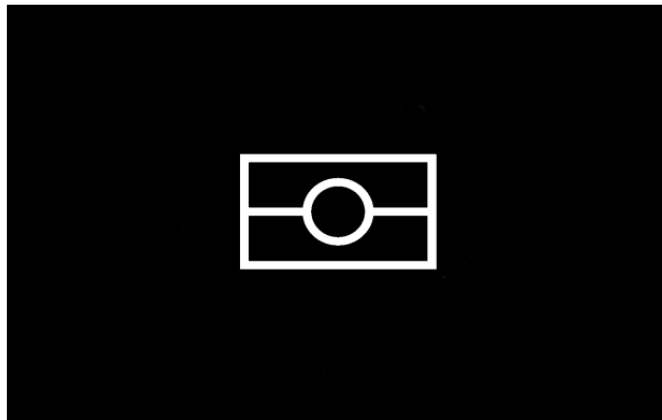
D2 osa: Automaattisen rajatarkastuksen kulkuväylät kolmansien maiden kansalaisille

**THIRD-COUNTRY
NATIONALS**

[...]

D3 osa: Automaattisen rajatarkastuksen kulkuväylät kaikille passeille

ALL-PASSPORTS

[...]

E osa: Rekisteröityjen matkustajien kulkuväylät

2. Muutetaan liite IV seuraavasti:

(a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. Niiden kolmannen maan kansalaisten matkustusasiakirja, joilla on asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetty rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottava asiakirja, ja niiden kolmannen maan kansalaisten matkustusasiakirja, joilla on asetuksen (EY) N:o 693/2003 mukaisesti myönnetty, voimassa oleva kauttakulkua helpottava asiakirja ja joiden kauttakulku tapahtuu rautateitse eivätkä he poistu junasta jäsenvaltion alueella, on leimattava maahantulon ja maastalähdön yhteydessä. Lisäksi jos siitä säädetään nimenomaisesti kansallisessa lainsäädännössä, jäsenvaltio voi 11 artiklan mukaisesti leimata maahantulon ja maastalähdön yhteydessä niiden kolmannen maan kansalaisten matkustusasiakirjan, joilla on kyseisen jäsenvaltion antama oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi. Lisäksi kuten liitteessä V olevassa A osassa säädetään, rajavartijan on siinä tapauksessa, että kolmannen maan kansalaiselta evätään maahanpääsy 14 artiklan mukaisesti, merkittävä passiin maahantuloleima, mitätöitävä se vetämällä yli risti pysyvällä mustalla musteella ja merkittävä sen viereen oikealle puolelle niin ikään pysyvällä musteella pääsyn epäämisen perustetta vastaava kirjaintunnus tai -tunnukset, jotka luetellaan liitteessä V olevassa B osassa esitettyssä pääsyn epäämistä koskevassa vakiolomakkeessa."

(a) Lisätään 1 a kohta seuraavasti:

"Leimojen ominaisuuksista säädetään Schengenin toimeenpanevan komitean päätöksessä SCH/Com-ex (94) 16 rev ja asiakirjassa SCH/Gem-Handb (93) 15 (luottamuksellinen)."

(b) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

"3. Kun pääsy evätään kolmannen maan kansalaiselta, jolta vaaditaan viisumi, leima merkitään yleensä viisumin sisältävän sivun viereiselle sivulle.

Jos kyseistä sivua ei voida käyttää, leima merkitään seuraavalle sivulle. Koneellisesti luettavaa vyöhykettä ei saa leimata."

3. Muutetaan liitteessä V oleva A osa seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohdan b alakohta seuraavasti:

"b) kolmansien maiden kansalaisten, joilta on evätty pääsy lyhytaikaista oleskelua varten [tai kiertomatkaviisumin perusteella], pääsyn epäämisen tiedot on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan 2 kohdan ja [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta annetun asetuksen] 16 artiklan mukaisesti. Lisäksi rajavartijan on merkittävä passiin maahantuloleima, mitätöitävä se vetämällä yli risti pysyvällä mustalla musteella ja merkittävä sen viereen oikealle puolelle niin ikään pysyvällä musteella pääsyn epäämisen perustetta vastaava kirjaintunnus tai -tunnukset, jotka luetellaan tämän liitteen B osassa esitetyssä pääsyn epäämistä koskevassa vakiolomakkeessa;"

b) Korvataan 1 kohdan d alakohta seuraavasti:

"d) niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joiden pääsyn epäämistä ei rekisteröidä EES:ään, rajavartijan on merkittävä passiin maahantuloleima, mitätöitävä se vetämällä yli risti pysyvällä mustalla musteella ja merkittävä sen viereen oikealle puolelle niin ikään pysyvällä musteella pääsyn epäämisen perustetta vastaava kirjaintunnus tai -tunnukset, jotka luetellaan tämän liitteen B osassa esitetyssä pääsyn epäämistä koskevassa vakiolomakkeessa. Lisäksi rajavartijan on tällaisten henkilöryhmien osalta merkittävä jokainen pääsyn epäämistapaus rekisteriin tai luetteloon mainiten asianomaisen kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys ja kansalaisuus, kolmannen maan kansalaisen rajanylitykseen oikeuttavan asiakirjan viitetiedot sekä epäämisen syy ja päivämäärä;"

c) Lisätään 1 kohtaan e alakohta seuraavasti:

"e) leimaamista koskevat käytännön menettelytavat esitetään liitteessä IV."

4. Muutetaan liitteessä V olevassa B osassa oleva vakiolomake rajalla pääsyn epäämistä varten seuraavasti:

(J) Henkilö on kieltäytynyt antamasta biometrisiä tietoja, joita tarvitaan

- ☐ henkilökohtaisen tiedoston luomiseksi rajanylitystietojärjestelmään
- ☐ rajatarkastuksen suorittamiseksi.

5. Muutetaan liite VII seuraavasti:

Korvataan 1 kohta seuraavasti:

Edellä 6 ja 8–14 artiklasta poiketen valtionpäämiehiin, hallitusten päämiehiin ja kansallisten hallitusten jäseniin sekä heidän mukanaan matkustaviin puolisoihin, hallitsijoihin ja muihin kuninkaallisen perheen vanhimpiin jäseniin ja heidän valtuuskuntansa jäseniin, joiden saapumisesta ja lähdöstä on ilmoitettu rajavartijoille virallisesti diplomaattiteitse, ei saa kohdistaa rajatarkastuksia.

6. Lisätään liite IX seuraavasti:

"Liite IX

Rajatarkastuksia koskevat menettelyt, joita sovelletaan jäsenvaltioihin, jotka eivät käytä EES:ää, ennen niiden liittymistä EES:ään

Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) N:o 2016/399 muuttamisesta annetun asetuksen XXXX/XXXX 2 artiklan 2 kohdassa säädetään rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta, jäsenvaltiot, jotka eivät käytä EES:ää, eivät siirtymäkautena ennen [Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa ja maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o XXX] 60 artiklan 1 b kohdan mukaista liittymistään EES:ään sovellla rajatarkastuksissa tämän asetuksen 6–14 artiklassa säädettyjä menettelyjä, vaan sen sijaan niiden on sovellettava tässä liitteessä säädettyjä menettelyjä.

6 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]

7 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]

8 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]

8 a artikla

[toistetaan uuden 8 a artiklan teksti siinä muodossa kuin se on tässä asetuksessa]

8 b artikla

[toistetaan uuden 8 b artiklan teksti siinä muodossa kuin se on tässä asetuksessa]

9 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]

10 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa ja uusi 3 a kohta siinä muodossa kuin se on tässä asetuksessa]

11 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]

12 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]

13 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]

14 artikla

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]"

Liite III

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa ja uusi D1osa siinä muodossa kuin se on tässä asetuksessa]"

Liite IV

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]"

Liite V

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]"

"Liite VII

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]"

Liite XII

[toistetaan koko teksti siinä muodossa kuin se oli ennen tämän asetuksen voimaantuloa]"
